श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

विश्वामित्र गोत्र भूषणैः अनन्त कल्याण गुणाकरैः
श्रीरङ्गराज दिव्याज्ञा लब्ध वेदान्ताचार्य पदैः
कवितार्किक सिंह इति प्रख्यात गुण समाख्यैः
सर्व तन्त्र स्वतन्त्रैः श्रीमद्वेङ्कट नाथार्यैः
श्रीमन्निगमान्त महा देशिकैः
सकल लोकोज्जीवनाय अनुगृहीतानि

श्रीदेशिकस्तोत्राणि

This book has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using LaTeX and the **skt** font. Our sincere thanks to Sri. Sundar Varadarajan of Chennai for proofreading the entire text.

www.prapatti.com

विषयसूची

१ श्रीहयग्रीवस्तोत्रम् ५

२ दशावतारस्तोत्रम् ११

३ भगवद्ध्यानसोपानम् १५

४ अभीतिस्तवः १९

५ दयाशतकम् २५

६ वरदराजपञ्चाशत् ४३

७ वैराग्यपञ्चकम् ५३

८ शरणागतिदीपिका ५५

९ वेगासेतुस्तोत्रम् ६५

१० अष्टभुजाष्टकम् ६७

११ कामासिकाष्टकम् ६९

१२ परमार्थस्तुतिः ७१

१३ देवनायकपञ्चाशत् ७३

१४ अच्युअसअअम् (अच्युतशतकम्) ८३

१५ महावीरवैभवम् (रघुवीरगद्यम्) १०३

१६ गोपालविंशतिः १११

१७ देहळीशस्तुतिः ११५

१८ श्रीस्तुतिः १२१

१९ भूस्तुतिः १२७

२० गोदास्तुतिः १३३

२१ न्यासदशकम् १३९

www.prapatti.com

२२ न्यासविंशतिः १४१
२३ न्यासतिलकम् १४५
२४ सुदर्शनाष्टकम् १५१
२५ षोडशायुधस्तोत्रम् १५३
२६ गरुडदण्डकः १५५
२७ गरुडपञ्चाशत् १५७
२८ यतिराजसप्ततिः १६७
२९ श्रीमद्वेदान्तदेशिकमङ्गळाशासनम् १७९
३० दिव्यदेशमङ्गळाशासनश्लोकाः १८३

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीहयग्रीवस्तोत्रम् ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

ज्ञानानन्दमयं देवं निर्मलस्फटिकाकृतिम्।
आधारं सर्वविद्यानां हयग्रीवमुपास्महे॥ १ ॥

स्वतः सिद्धं शुद्धस्फटिकमणिभूभृत्प्रतिभटं
सुधासध्रीचीभिर्द्युतिभिरवदातत्रिभुवनम्।
अनन्तैस्त्रय्यन्तैरनुविहितहेषाहलहलं
हताशेषावद्यं हयवदनमीडीमहि महः॥ २ ॥

समाहारः साम्नां प्रतिपदमृचां धाम यजुषां
लयः प्रत्यूहानां लहरिविततिर्बोधजलधेः।
कथादर्पक्षुभ्यत्कथककुलकोलाहलभवं
हरत्वन्तर्ध्वान्तं हयवदनहेषाहलहलः॥ ३ ॥

प्राची सन्ध्या काचिदन्तर्निशायाः
प्रज्ञादृष्टेरञ्जनश्रीरपूर्वा।
वक्त्री वेदान् भातु मे वाजिवक्त्रा
वागीशाख्या वासुदेवस्य मूर्तिः॥ ४ ॥

विशुद्धविज्ञानघनस्वरूपं
विज्ञानविश्राणनबद्धदीक्षम्।
दयानिधिं देहभृतां शरण्यं
देवं हयग्रीवमहं प्रपद्ये॥ ५ ॥

अपौरुषेयैरपि वाक्प्रपञ्चैः
अद्यापि ते भूतिमदृष्टपाराम्।

www.prapatti.com

स्तुवन्नहं मुग्ध इति त्वयैव
कारुण्यतो नाथ कटाक्षणीयः॥ ६ ॥

दाक्षिण्यरम्या गिरिशस्य मूर्तिः
देवी सरोजासनधर्मपत्नी।
व्यासादयोऽपि व्यपदेश्यवाचः
स्फुरन्ति सर्वे तव शक्तिलेशैः॥ ७ ॥

मन्दोऽभविष्यन्नियतं विरिञ्चो
वाचां निधे वञ्चितभागधेयः।
दैत्यापनीतान् दययैव भूयोऽपि
अध्यापयिष्यो निगमान् न चेत् त्वम्॥ ८ ॥

वितर्कडोलां व्यवधूय सत्त्वे
बृहस्पतिं वर्तयसे यतस्त्वम्।
तेनैव देव त्रिदशेश्वराणाम्
अस्पृष्टडोलायितमाधिराज्यम्॥ ९ ॥

अग्नौ समिद्धार्चिषि सप्ततन्तोः
आतस्थिवान् मन्त्रमयं शरीरम्।
अखण्डसारैर्हविषां प्रदानैः
आप्यायनं व्योमसदां विधत्से॥ १० ॥

यन्मूलमीदृक् प्रतिभाति तत्त्वं
या मूलमाम्नायमहाद्रुमाणाम्।
तत्त्वेन जानन्ति विशुद्धसत्त्वाः
तामक्षरामक्षरमातृकां त्वाम्॥ ११ ॥

अव्याकृताद्व्याकृतवानसि त्वं
नामानि रूपाणि च यानि पूर्वम्।
शंसन्ति तेषां चरमां प्रतिष्ठां
वागीश्वर त्वां त्वदुपज्ञवाचः॥ १२ ॥

मुग्धेन्दुनिष्यन्दविलोभनीयां
मूर्तिं तवानन्दसुधाप्रसूतिम्।
विपश्चितश्चेतसि भावयन्ते
वेलामुदारामिव दुग्धसिन्धोः॥ १३ ॥

मनोगतं पश्यति यः सदा त्वां
मनीषिणां मानसराजहंसम्।
स्वयं पुरोभावविवादभाजः
किङ्कुर्वते तस्य गिरो यथार्हम्॥ १४ ॥

अपि क्षणार्धं कलयन्ति ये त्वाम्
आप्लावयन्तं विशदैर्मयूखैः।
वाचां प्रवाहैरनिवारितैस्ते
मन्दाकिनीं मन्दयितुं क्षमन्ते॥ १५ ॥

स्वामिन् भवद्ध्यानसुधाभिषेकात्
वहन्ति धन्याः पुलकानुबन्धम्।
अलक्षिते क्वापि निरूढमूलम्
अङ्गेष्विवानन्दथुमङ्कुरन्तम्॥ १६ ॥

स्वामिन् प्रतीचा हृदयेन धन्याः
त्वद्ध्यानचन्द्रोदयवर्धमानम्।
अमान्तमानन्दपयोधिमन्तः
पयोभिरक्ष्णां परिवाहयन्ति॥ १७ ॥

स्वैरानुभावास्त्वदधीनभावाः
समृद्धवीर्यास्त्वदनुग्रहेण।
विपश्चितो नाथ तरन्ति मायां
वैहारिकीं मोहनपिञ्छिकां ते॥ १८ ॥

प्राङ्निर्मितानां तपसां विपाकाः
प्रत्यग्रनिःश्रेयससम्पदो मे।

समेधिषीरंस्तव पादपद्मे
    सङ्कल्पचिन्तामणयः प्रणामाः॥ १९ ॥

विलुप्तमूर्धन्यलिपिक्रमाणां
    सुरेन्द्रचूडापदलालितानाम्।
त्वदङ्घ्रिराजीवरजःकणानां
    भूयान् प्रसादो मयि नाथ भूयात्॥ २० ॥

परिस्फुरन्नूपुरचित्रभानु-
    प्रकाशनिर्धूततमोनुषङ्गाम्।
पदद्वयीं ते परिचिन्महेऽन्तः
    प्रबोधराजीवविभातसन्ध्याम्॥ २१ ॥

त्वत्किङ्करालङ्करणोचितानां
    त्वयैव कल्पान्तरपालितानाम्।
मञ्जुप्रणादं मणिनूपुरं ते
    मञ्जूषिकां वेदगिरां प्रतीमः॥ २२ ॥

सञ्चिन्तयामि प्रतिभादशास्थान्
    सन्धुक्षयन्तं समयप्रदीपान्।
विज्ञानकल्पद्रुमपल्लवाभं
    व्याख्यानमुद्रामधुरं करं ते॥ २३ ॥

चित्ते करोमि स्फुरिताक्षमालं
    सव्येतरं नाथ करं त्वदीयम्।
ज्ञानामृतोदञ्चनलम्पटानां
    लीलाघटीयन्त्रमिवाश्रितानाम्॥ २४ ॥

प्रबोधसिन्धोररुणैः प्रकाशैः
    प्रवाळसङ्घातमिवोद्वहन्तम्।
विभावये देव सपुस्तकं ते
    वामं करं दक्षिणमाश्रितानाम्॥ २५ ॥

www.prapatti.com

तमांसि भित्त्वा विशदैर्मयूखैः
सम्प्रीणयन्तं विदुषश्चकोरान्।
निशामये त्वां नवपुण्डरीके
शरद्घने चन्द्रमिव स्फुरन्तम्॥ २६ ॥

दिशन्तु मे देव सदा त्वदीयाः
दयातरङ्गानुचराः कटाक्षाः।
श्रोत्रेषु पुंसाममृतं क्षरन्तीं
सरस्वतीं संश्रितकामधेनुम्॥ २७ ॥

विशेषवित्पारिषदेषु नाथ
विदग्ध गोष्ठीसमराङ्गणेषु।
जिगीषतो मे कवितार्किकेन्द्रान्
जिह्वाग्रसिंहासनमभ्युपेयाः॥ २८ ॥

त्वां चिन्तयन् त्वन्मयतां प्रपन्नः
त्वामुद्गृणन् शब्दमयेन धाम्ना।
स्वामिन् समाजेषु समेधिषीय
स्वच्छन्दवादाहवबद्धशूरः॥ २९ ॥

नानाविधानामगतिः कलानां
न चापि तीर्थेषु कृतावतारः।
ध्रुवं तवानाथपरिग्रहायाः
नवं नवं पात्रमहं दयायाः॥ ३० ॥

अकम्पनीयान्यपनीतिभेदैः
अलङ्कृषीरन् हृदयं मदीयम्।
शङ्काकळङ्कापगमोज्ज्वलानि
तत्त्वानि सम्यञ्चि तव प्रसादात्॥ ३१ ॥

व्याख्यामुद्रां करसरसिजैः पुस्तकं शङ्खचक्रे
बिभ्रद्भिन्नस्फटिकरुचिरे पुण्डरीके निषण्णः।

अम्लानश्रीरमृतविशदैरंशुभिः प्लावयन् माम्
आविर्भूयादनघमहिमा मानसे वागधीशः॥ ३२॥

वागर्थसिद्धिहेतोः
पठत हयग्रीवसंस्तुतिं भक्त्या।
कवितार्किककेसरिणा
वेङ्कटनाथेन विरचितामेताम्॥ ३३॥

॥ इति श्रीहयग्रीवस्तोत्रं समाप्तम्॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीदशावतारस्तोत्रम् ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

देवो नः शुभमातनोतु दशधा निर्वर्तयन् भूमिकां
रङ्गे धामनि लब्धनिर्भररसैरध्यक्षितो भावुकैः।
यद्भावेषु पृथग्विधेष्वनुगुणान् भावान् स्वयं बिभ्रती
यद्धर्मैरिह धर्मिणी विहरते नानाकृतिर्नायिका॥ १॥

निर्मग्नश्रुतिजालमार्गणदशादत्तक्षणैर्वीक्षणैः
अन्तस्तन्वदिवारविन्दगहनान्यौदन्वतीनामपाम्।
निष्प्रत्यूहतरङ्गरिङ्खणमिथःप्रत्यूढपाथश्छटा-
डोलारोहसदोहळं भगवतो मात्स्यं वपुः पातु नः॥ २॥

अव्यासुर्भुवनत्रयीमनिभृतं कण्डूयनैरद्रिणा
निद्राणस्य परस्य कूर्मवपुषो निःश्वासवातोर्मयः।
यद्विक्षेपणसंस्कृतोदधिपयःप्रेङ्खोळपर्यङ्किका-
नित्यारोहणनिर्वृतो विहरते देवः सहैव श्रिया॥ ३॥

गोपायेदनिशं जगन्ति कुहनापोत्री पवित्रीकृत-
ब्रह्माण्डः प्रळयोर्मिघोषगुरुभिर्घोणारवैर्घुर्घुरैः।
यद्दंष्ट्राङ्कुरकोटिगाढघटनानिष्कम्पनित्यस्थितिः
ब्रह्मस्तम्बमसौदसौ भगवती मुस्तेव विश्वम्भरा॥ ४॥

प्रत्यादिष्टपुरातनप्रहरणग्रामः क्षणं पाणिजैः
अव्यात् त्रीणि जगन्त्यकुण्ठमहिमा वैकुण्ठकण्ठीरवः।
यत्प्रादुर्भवनादवन्ध्यजठरा यादृच्छिकाद्वेधसां
या काचित् सहसा महासुरगृहस्थूणा पितामह्यभूत्॥ ५॥

www.prapatti.com

व्रीडाविद्धवदान्यदानवयशोनासीरधाटीभटः
त्रैयक्षं मकुटं पुनन्नवतु नस्त्रैविक्रमो विक्रमः।
यत्प्रस्तावसमुच्छ्रितध्वजपटीवृत्तान्तसिद्धान्तिभिः
स्रोतोभिः सुरसिन्धुरष्टसु दिशासौधेषु दोधूयते॥ ६ ॥

क्रोधाग्निं जमदग्निपीडनभवं सन्तर्पयिष्यन् क्रमात्
अक्षत्रामिह सन्ततक्ष य इमां त्रिःसप्तकृत्वः क्षितिम्।
दत्त्वा कर्मणि दक्षिणां क्वचन तामास्कन्द्य सिन्धुं वसन्
अब्रह्मण्यमपाकरोतु भगवानाब्रह्मकीटं मुनिः॥ ७ ॥

पारावारपयोविशोषणकलापारीणकालानल-
ज्वालाजालविहारहारिविशिखव्यापारघोरक्रमः।
सर्वावस्थसकृत्प्रपन्नजनतासंरक्षणैकव्रती
धर्मो विग्रहवानधर्मविरतिं धन्वी स तन्वीत नः॥ ८ ॥

फक्कत्कौरवपट्टणप्रभृतयः प्रास्तप्रलम्बादयः
तालाङ्कस्य तथाविधा विहृतयस्तन्वन्तु भद्राणि नः।
क्षीरं शर्करयेव याभिरपृथग्भूताः प्रभूतैर्गुणैः
आकौमारकमस्वदन्त जगते कृष्णस्य ताः केलयः॥ ९ ॥

नाथायैव नमःपदं भवतु नश्चित्रैश्चरित्रक्रमैः
भूयोभिर्भुवनान्यमूनि कुहनागोपाय गोपायते।
कालिन्दीरसिकाय कालियफणिस्फारस्फटावाटिका-
रङ्गोत्सङ्गविशङ्कचङ्क्रमधुरापर्यायचर्या यते॥ १० ॥

भाविन्या दशया भवन्निह भवध्वंसाय नः कल्पतां
कल्की विष्णुयशस्सुतः कलिकथाकालुष्यकूलङ्कषः।
निःशेषक्षतकण्टके क्षितितले धाराजलौघैर्ध्रुवं
धर्मं कार्तयुगं प्ररोहयति यन्निस्त्रिंशधाराधरः॥ ११ ॥

इच्छामीन विहारकच्छप महापोत्रिन् यदृच्छाहरे
रक्षावामन रोषराम करुणाकाकुत्स्थ हेलाहलिन्।

क्रीडावल्लव कल्कवाहनदशाकल्किन्निति प्रत्यहं
जल्पन्तः पुरुषाः पुनन्ति भुवनं पुण्यौघपण्यापणाः॥ १२॥

विद्योदन्वति वेङ्कटेश्वरकवौ जातं जगन्मङ्गळं
देवेशस्य दशावतारविषयं स्तोत्रं विवक्षेत यः।
वक्त्रे तस्य सरस्वती बहुमुखी भक्तिः परा मानसे
शुद्धिः काऽपि तनौ दिशासु दशसु ख्यातिः शुभा जृम्भते॥ १३॥

॥ इति श्रीदशावतारस्तोत्रं समाप्तम्॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीभगवद्ध्यानसोपानम् ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

अन्तर्ज्योतिः किमपि यमिनामञ्जनं योगदृष्टेः
    चिन्तारत्नं सुलभमिह नः सिद्धिमोक्षानुरूपम्।
दीनानाथव्यसनशमनं दैवतं दैवतानां
    दिव्यं चक्षुः श्रुतिपरिषदां दृश्यते रङ्गमध्ये॥ १ ॥

वेलातीतश्रुतिपरिमळं वेधसां मौलिसेव्यं
    प्रादुर्भूतं कनकसरितः सैकते हंसजुष्टे।
लक्ष्मीभूम्योः करसरसिजैर्लालितं रङ्गभर्तुः
    पादाम्भोजं प्रतिफलति मे भावनादीर्घिकायाम्॥ २ ॥

चित्राकारां कटकरुचिभिश्चारुवृत्तानुपूर्वां
    काले दृत्यद्भुततरगतिं कान्तिलीलाकलाचीम्।
जानुच्छायाद्विगुणसुभगां रङ्गभर्तुर्मदात्मा
    जङ्घां दृष्ट्वा जननपदवीजाङ्घिकत्वं जहाति॥ ३ ॥

कामारामस्थिरकदलिकास्तम्भसम्भावनीयं
    क्षौमाश्लिष्टं किमपि कमलाभूमिनीळोपधानम्।
न्यञ्चत्काञ्चीकिरणरुचिरं निर्विशत्यूरुयुग्मं
    लावण्यौघद्वयमिव मतिर्मामिका रङ्गयूनः॥ ४ ॥

सम्प्रीणाति प्रतिकलमसौ मानसं मे सुजाता
    गम्भीरत्वात् क्वचन समये गूढनिक्षिप्तविश्वा।
नालीकेन स्फुरितरजसा वेधसो निर्मिमाणा
    रम्यावर्तद्युतिसहचरी रङ्गनाथस्य नाभिः॥ ५ ॥

www.prapatti.com

श्रीवत्सेन प्रथितविभवं श्रीपदन्यासधन्यं
मध्यं बाह्वोर्मणिवररुचा रञ्जितं रङ्गधाम्नः।
सान्द्रच्छायं तरुणतुलसीचित्रया वैजयन्त्या
सन्तापं मे शमयति धियश्चन्द्रिकोदारहारम्॥ ६॥

एकं लीलोपहितमितरं बाहुमाजानुलम्बं
प्राप्ता रङ्गे शयितुरखिलप्रार्थनापारिजातम्।
दृप्ता सेयं दृढनियमिता रश्मिभिर्भूषणानां
चिन्ताहस्तिन्यनुभवति मे चित्रमालानयन्त्रम्॥ ७॥

साभिप्रायस्मितविकसितं चारुबिम्बाधरोष्ठं
दुःखापायप्रणयिनि जने दूरदत्ताभिमुख्यम्।
कान्तं वक्त्रं कनकतिलकालङ्कृतं रङ्गभर्तुः
स्वान्ते गाढं मम विलगति स्वागतोदारनेत्रम्॥ ८॥

माल्यैरन्तः स्थिरपरिमलैर्वल्लभास्पर्शमान्यैः
कुप्यच्चोळीवचनकुटिलैः कुन्तलैः श्लिष्टमूले।
रत्नापीडद्युतिशबळिते रङ्गभर्तुः किरीटे
राजन्वत्यः स्थितिमधिगता वृत्तयश्चेतसो मे॥ ९॥

पादाम्भोजं स्पृशति भजते रङ्गनाथस्य जङ्घाम्
ऊरुद्वन्द्वे विलगति शनैरूर्ध्वमभ्येति नाभिम्।
वक्षस्यास्ते वलति भुजयोर्मामिकेयं मनीषा
वक्त्राभिख्यां पिबति वहते वासनां मौळिबन्धे॥ १०॥

कान्तोदारैरयमिह भुजैः कङ्कणज्याकिणाङ्कैः
लक्ष्मीधाम्नः पृथुळपरिघैर्लक्षिताभीतिहेतिः।
अग्रे किञ्चिद्भुजगशयनः स्वात्मनैवात्मनः सन्
मध्येरङ्गं मम च हृदये वर्तते सावरोधः॥ ११॥

रङ्गास्थाने रसिकमहिते रञ्जिताशेषचित्ते
विद्वत्सेवाविमलमनसा वेङ्कटेशेन क्लृप्तम्।

अक्लेशेन प्रणिहितधियामारुरुक्षोरवस्थां
भक्तिं गाढां दिशतु भगवद्ध्यानसोपानमेतत्॥ १२ ॥

॥ इति श्रीभगवद्ध्यानसोपानं समाप्तम् ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्री-अभीतिस्तवः ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

अभीतिरिह यज्जुषां यदवधीरितानां भयं
भयाभयविधायिनो जगति यन्निदेशे स्थिताः।
तदेतदतिलङ्घितद्रुहिणशम्भुशक्रादिकं
रमासखमधीमहे किमपि रङ्गधुर्यं महः॥ १ ॥

दयाशिशिरिताशया मनसि मे सदा जागृयुः
श्रियाऽध्युषितवक्षसः श्रितमरुद्वृधासैकताः।
जगद्दुरितघस्मरा जलधिडिम्भडम्भस्पृशः
सकृत्प्रणतरक्षणप्रथितसंविदः संविदः॥ २ ॥

यदद्य मितबुद्धिना बहुळमोहभाजा मया
गुणग्रथितकायवाङ्मनसवृत्तिवैचित्र्यतः।
अतर्कितहिताहितक्रमविशेषमारभ्यते
तदप्युचितमर्चनं परिगृहाण रङ्गेश्वर॥ ३ ॥

मरुत्तरणिपावकत्रिदशनाथकालादयः
स्वकृत्यमधिकुर्वते त्वदपराधतो बिभ्यतः।
महत् किमपि वज्रमुद्यतमिवेति यच्छ्रूयते
तरत्यनघ तद्भयं य इह तावकः स्तावकः॥ ४ ॥

भवन्तमिह यः स्वधीनियतचेतनाचेतनं
पनायति नमस्यति स्मरति वक्ति पर्येति वा।
गुणं कमपि वेत्ति वा तव गुणेश गोपायितुः
कदाचन कुतश्चन क्वचन तस्य न स्यात् भयम्॥ ५ ॥

www.prapatti.com

स्थिते मनसि विग्रहे गुणिनि धातुसाम्ये सति
स्मरेदखिलदेहिनं य इह जातुचित् त्वामजम्।
तयैव खलु सन्धया तमथ दीर्घनिद्रावशं
स्वयं विहितसंस्मृतिर्नयसि धाम नैःश्रेयसम्॥ ६ ॥

रमादयित रङ्गभूरमण कृष्ण विष्णो हरे
त्रिविक्रम जनार्दन त्रियुग नाथ नारायण।
इतीव शुभदानि यः पठति नामधेयानि ते
न तस्य यमवश्यता नरकपातभीतिः कुतः॥ ७ ॥

कदाचिदपि रङ्गभूरसिक यत्र देशे वशी
त्वदेकनियताशयस्त्रिदशवन्दितो वर्तते।
तदक्षततपोवनं तव च राजधानी स्थिरा
सुखस्य सुखमास्पदं सुचरितस्य दुर्गं महत्॥ ८ ॥

त्रिवर्गपथवर्तिनां त्रिगुणलङ्घनोद्योगिनां
द्विषत्प्रमथनार्थिनामपि च रङ्गदृश्योदयाः।
स्खलत्समयकातरीहरणजागरूकाःप्रभो
करग्रहणदीक्षिताः क इव ते न दिव्या गुणाः॥ ९ ॥

बिभेति भवभृत् प्रभो त्वदुपदेशतीव्रौषधात्
कदध्वरसदुर्विषे बळिशभक्षवत् प्रीयते।
अपथ्यपरिहारधीविमुखमित्थमाकस्मिकी
तमप्यवसरे क्रमादवति वत्सला त्वद्दया॥ १० ॥

अपार्थ इति निश्चितः प्रहरणादियोगस्तव
स्वयं वहसि निर्भयस्तदपि रङ्गपृथ्वीधर।
स्वरक्षणमिवाभवत् प्रणतरक्षणं तावकं
यदात्थ परमार्थविन्नियतमन्तरात्मेति ते॥ ११ ॥

लघिष्ठसुखसङ्गदैः स्वकृतकर्मनिर्वर्तितैः
कळत्रसुतसोदरानुचरबन्धुसम्बन्धिभिः।

www.prapatti.com

धनप्रभृतिकैरपि प्रचुरभीतिभेदोत्तरैः
　　न बिभ्रति धृतिं प्रभो त्वदनुभूतिभोगार्थिनः॥ १२॥

न वक्तुमपि शक्यते नरकगर्भवासादिकं
　　वपुश्च बहुधातुकं निपुणचिन्तने तादृशम्।
त्रिविष्टपमुखं तथा तव पदस्य देदीपतः
　　किमत्र न भयास्पदं भवति रङ्गपृथ्वीपते॥ १३॥

भवन्ति मुखभेदतो भयनिदानमेव प्रभो
　　शुभाशुभविकल्पिता जगति देशकालादयः।
इति प्रचुरसाध्वसे मयि दयिष्यसे त्वं न चेत्
　　क इत्थमनुकम्पिता त्वदनुकम्पनीयश्च कः॥ १४॥

सकृत्प्रपदनस्पृशामभयदाननित्यव्रती
　　न च द्विरभिभाषसे त्वमिति विश्रुतः स्वोक्तितः।
यथोक्तकरणं विदुस्तव तु यातुधानादयः
　　कथं वितथमस्तु तत् कृपणसार्वभौमे मयि॥ १५॥

अनुक्षणसमुत्थिते दुरितवारिधौ दुस्तरे
　　यदि क्वचन निष्कृतिर्भवति साऽपि दोषाविला।
तदित्थमगतौ मयि प्रतिविधानमाधीयतां
　　स्वबुद्धिपरिकल्पितं किमपि रङ्गधुर्य त्वया॥ १६॥

विषादबहुळादहं विषयवर्गतो दुर्जयात्
　　बिभेमि वृजिनोत्तरस्त्वदनुभूतिविच्छेदतः।
मया नियतनाथवानयमिति त्वमर्थापयन्
　　दयाधन जगत्पते दयितरङ्ग संरक्ष माम्॥ १७॥

निसर्गनिरनिष्टता तव निरंहसः श्रूयते
　　ततस्त्रियुग सृष्टिवत् भवति संहृतिः क्रीडितम्।
तथाऽपि शरणागतप्रणयभङ्गभीतो भवान्
　　मदिष्टमिह यद्भवेत् किमपि मा स्म तज्जीहपत्॥ १८॥

www.prapatti.com

कयाधुसुतवायसद्विरदपुङ्गवद्रौपदी-
विभीषणभुजङ्गमव्रजगणाम्बरीषादयः।
भवत्पदसमाश्रिता भयविमुक्तिमापुर्यथा
लभेमहि तथा वयं सपदि रङ्गनाथ त्वया॥ १९ ॥

भयं शमय रङ्गधाम्न्ययनितरामिलाषस्पृशां
श्रियं बहुळय प्रभो श्रितविपक्षमुन्मूलय।
स्वयं समुदितं वपुस्तव निशामयन्तः सदा
वयं त्रिदशनिर्वृतिं भुवि मुकुन्द विन्देमहि॥ २० ॥

श्रियः परिबृढे त्वयि श्रितजनस्य संरक्षके
सदद्भुतगुणोदधाविति समर्पितोऽयं भरः।
प्रतिक्षणमतः परं प्रथय रङ्गधामादिषु
प्रभुत्वमनुपाधिकं प्रथितहेतिभिर्हेतिभिः॥ २१ ॥

कलिप्रणिधिलक्षणैः कलितशाक्यलोकायतैः
तुरुष्कयवनादिभिर्जगति जृम्भमाणं भयम्।
प्रकृष्टनिजशक्तिभिः प्रसभमायुधैः पञ्चभिः
क्षितित्रिदशरक्षकैः क्षपय रङ्गनाथ क्षणात्॥ २२ ॥

दितिप्रभवदेहभिद्दहनसोमसूर्यात्मकं
तमःप्रमथनं प्रभो समुदितास्त्रबृन्दं स्वतः।
स्ववृत्तिवशवर्तितत्रिदशवृत्ति चक्रं पुनः
प्रवर्तयतु धाम्नि ते महति धर्मचक्रस्थितिम्॥ २३ ॥

मनुप्रभृतिमानिते महति रङ्गधामादिके
दनुप्रभवदारुणैर्दरमुदीर्यमाणं परैः।
प्रकृष्टगुणक श्रिया वसुधया च सन्धुक्षितः
प्रयुक्तकरुणोदधिः प्रशमय स्वशक्त्या स्वयम्॥ २४ ॥

भुजङ्गमविहङ्गमप्रवरसैन्यनाथाः प्रभो
तथैव कुमुदादयो नगरगोपुरद्वारपाः।

अचिन्त्यबलविक्रमास्त्वमिव रङ्गसंरक्षकाः
जितं त इति वादिनो जगदनुग्रहे जाग्रतु॥ २५ ॥

विधिस्त्रिपुरमर्दनस्त्रिदशपुङ्गवः पावकः
यमप्रभृतयोऽपि यद्विमतरक्षणे न क्षमाः।
रिरक्षिषति यत्र च प्रतिभयं न किञ्चित् क्वचित्
स नः प्रतिभटान् प्रभो शमय रङ्गधामादिषु॥ २६ ॥

स कैटभतमोरविर्मधुपरागझञ्झामरुत्
हिरण्यगिरिदारणस्त्रुटितकालनेमिद्रुमः।
किमत्र बहुना भजद्भवपयोधिमुष्टिन्धयः
त्रिविक्रम भवत्क्रमः क्षिपतु मङ्क्षु रङ्गद्विषः॥ २७ ॥

यतिप्रवरभारतीरसभरेण नीतं वयः
प्रफुल्लपलितं शिरः परमिह क्षमं प्रार्थये।
निरस्तरिपुसम्भवे क्वचन रङ्गमुख्ये विभो
परस्परहितैषिणां परिसरेषु मां वर्तय॥ २८ ॥

प्रबुद्धगुरुवीक्षणप्रथितवेङ्कटेशोद्भवाम्
इमामभयसिद्धये पठत रङ्गभर्तुः स्तुतिम्।
भयं त्यजत भद्रमित्यभिदधत् स वः केशवः
स्वयं घनघृणानिधिर्गुणगणेन गोपायति॥ २९ ॥

॥ इति श्री-अभीतिस्तवः समाप्तः ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीदयाशतकम् ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

प्रपद्ये तं गिरिं प्रायः
श्रीनिवासानुकम्पया।
इक्षुसारस्रवन्त्येव
यन्मूर्त्या शर्करायितम्॥ १ ॥

विगाहे तीर्थबहुळां
शीतळां गुरुसन्ततिम्।
श्रीनिवासदयाम्भोधि
परीवाहपरम्पराम्॥ २ ॥

कृतिनः कमलावास
कारुण्यैकान्तिनो भजे।
धत्ते यत्सूक्तिरूपेण
त्रिवेदी सर्वयोग्यताम्॥ ३ ॥

पराशरमुखान् वन्दे
भगीरथनये स्थितान्।
कमलाकान्तकारुण्य
गङ्गाप्लावितमद्विधान्॥ ४ ॥

अशेषविघ्नशमनम्
अनीकेश्वरमाश्रये।
श्रीमतः करुणाम्भोधौ
शिक्षास्रोत इवोत्थितम्॥ ५ ॥

www.prapatti.com

समस्तजननीं वन्दे
चैतन्यस्तन्यदायिनीम्।
श्रेयसीं श्रीनिवासस्य
करुणामिव रूपिणीम्॥ ६॥

वन्दे वृषगिरीशस्य
महिषीं विश्वधारिणीम्।
तत्कृपाप्रतिघातानां
क्षमया वारणं यया॥ ७॥

निशामयतु मां नीळा
यद्भोगपटलैर्ध्रुवम्।
भावितं श्रीनिवासस्य
भक्तदोषेष्वदर्शनम्॥ ८॥

कमप्यनवधिं वन्दे
करुणावरुणालयम्।
वृषशैलतटस्थानां
स्वयं व्यक्तिमुपागतम्॥ ९॥

अकिञ्चननिधिं सूतिम्
अपवर्गत्रिवर्गयोः।
अञ्जनाद्रीश्वरदयाम्
अभिष्टौमि निरञ्जनाम्॥ १०॥

अनुचरशक्त्यादिगुणाम्
अग्रेसरबोधविरचितालोकाम्।
स्वाधीनवृषगिरीशां
स्वयं प्रभूतां प्रमाणयामि दयाम्॥ ११॥

अपि निखिललोकसुचरित-
मुष्टिन्धयदुरितमूर्च्छनाजुष्टम्।

सञ्जीवयतु दये माम्
अञ्जनगिरिनाथरञ्जनी भवती॥ १२॥

भगवति दये भवत्या
वृषगिरिनाथे समाप्लुते तुङ्गे।
अप्रतिघमज्जनानां
हस्तालम्बो मदागसां मृग्यः॥ १३॥

कृपणजनकल्पलतिकां
कृतापराधस्य निष्क्रियामाद्याम्।
वृषगिरिनाथदये त्वां
विदन्ति संसारतारिणीं विबुधाः॥ १४॥

वृषगिरिगृहमेधिगुणाः
बोधबलैश्वर्यवीर्यशक्तिमुखाः।
दोषा भवेयुरेते
यदि नाम दये त्वया विनाभूताः॥ १५॥

आसृष्टिसन्ततानाम्
अपराधानां निरोधिनीं जगतः।
पद्मासहायकरुणे
प्रतिसञ्चरकेळिमाचरसि॥ १६॥

अचिदविशिष्टान् प्रळये
जन्तूनवलोक्य जातनिर्वेदा।
करणकळेबरयोगं
वितरसि वृषशैलनाथकरुणे त्वम्॥ १७॥

अनुगुणदशार्पितेन
श्रीधरकरुणे समाहितस्नेहा।
शमयसि तमः प्रजानां
शास्त्रमयेन स्थिरप्रदीपेन॥ १८॥

रूढा वृषाचलपतेः
पादे मुखकान्तिपत्रळच्छाया।
करुणे सुखयसि विनतान्
कटाक्षविटपैः करापचेयफलैः॥ १९ ॥

नयने वृषाचलेन्दोः
तारामैत्रीं दधानया करुणे।
दृष्टस्त्वयैव जनिमान्
अपवर्गमकृष्टपच्यमनुभवति॥ २० ॥

समयोपनतैस्तव प्रवाहैः
अनुकम्पे कृतसम्प्लवा धरित्री।
शरणागतसस्यमालिनीयं
वृषशैलेशकृषीवलं धिनोति॥ २१ ॥

कलशोदधिसम्पदो भवत्याः
करुणे सन्मतिमन्थसंस्कृतायाः।
अमृतांशमवैमि दिव्यदेहं
मृतसञ्जीवनमञ्जनाचलेन्दोः॥ २२ ॥

जलधेरिव शीतता दये त्वं
वृषशैलाधिपतेः स्वभावभूता।
प्रलयारभटीनटीं तदीक्षां
प्रसभं ग्राहयसि प्रसत्तिलास्यम्॥ २३ ॥

प्रणतप्रतिकूलमूलघाती
प्रतिघः कोऽपि वृषाचलेश्वरस्य।
कळमे यवसापचायनीत्या
करुणे किङ्करतां तवोपयाति॥ २४ ॥

अबहिष्कृतनिग्रहान् विदन्तः
कमलाकान्तगुणान् स्वतन्त्रतादीन्।

अविकल्पमनुग्रहं दुहानां
    भवतीमेव दये भजन्ति सन्तः॥ २५ ॥

कमलानिलयस्त्वया दयालुः
    करुणे निष्करुणा निरूपणे त्वम्।
अत एव हि तावकाश्रितानां
    दुरितानां भवति त्वदेव भीतिः॥ २६ ॥

अतिलङ्घितशासनेष्वभीक्ष्णं
    वृषशैलाधिपतिर्विजृम्भितोष्मा।
पुनरेव दये क्षमानिदानैः
    भवतीमाद्रियते भवत्यधीनैः॥ २७ ॥

करुणे दुरितेषु मामकेषु
    प्रतिकारान्तरदुर्जयेषु खिन्नः।
कवचायितया त्वयैव शार्ङ्गी
    विजयस्थानमुपाश्रितो वृषाद्रिम्॥ २८ ॥

मयि तिष्ठति दुष्कृतां प्रधाने
    मितदोषानितरान् विचिन्वती त्वम्।
अपराधगणैरपूर्णकुक्षिः
    कमलाकान्तदये कथं भवित्री॥ २९ ॥

अहमस्म्यपराधचक्रवर्ती
    करुणे त्वं च गुणेषु सार्वभौमी।
विदुषी स्थितिमीदृशीं स्वयं मां
    वृषशैलेश्वरपादसात् कुरु त्वम्॥ ३० ॥

अशिथिलकरणेऽस्मिन्नक्षतश्वासवृत्तौ
    वपुषि गमनयोग्ये वासमासादयेयम्।
वृषगिरिकटकेषु व्यञ्जयत्सु प्रतीतैः
    मधुमथनदये त्वां वारिधाराविशेषैः॥ ३१ ॥

www.prapatti.com

अविदितनिजयोगक्षेममात्मानभिज्ञं
    गुणलवरहितं मां गोप्तुकामा दये त्वम्।
परवति चतुरैस्ते विभ्रमैः श्रीनिवासे
    बहुमतिमनपायां विन्दसि श्रीधरण्योः॥ ३२॥

फलवितरणदक्षं पक्षपातानभिज्ञं
    प्रगुणमनुविधेयं प्राप्य पद्मासहायम्।
महति गुणसमाजे मानपूर्वं दये त्वं
    प्रतिवदसि यथार्हं पाप्मनां मामकानाम्॥ ३३॥

अनुभवितुमघौघं नालमागामिकालः
    प्रशमयितुमशेषं निष्क्रियाभिर्न शक्यम्।
स्वयमिति हि दये त्वं स्वीकृतश्रीनिवासा
    शिथिलितभवभीतिः श्रेयसे जायसे नः॥ ३४॥

अवतरणविशेषैरात्मलीलापदेशैः
    अवमतिमनुकम्पे मन्दचित्तेषु विन्दन्।
वृषभशिखरिनाथस्त्वन्निदेशेन नूनं
    भजति शरणभाजां भाविनो जन्मभेदान्॥ ३५॥

परहितमनुकम्पे भावयन्त्यां भवत्यां
    स्थिरमनुपधि हार्दं श्रीनिवासो दधानः।
ललितरुचिषु लक्ष्मीभूमिनीळासु नूनं
    प्रथयति बहुमानं त्वत्प्रतिच्छन्दबुद्ध्या॥ ३६॥

वृषगिरिसविधेषु व्याजतो वासभाजां
    दुरितकलुषितानां दूयमाना दये त्वम्।
करणविलयकाले कान्दिशीकस्मृतीनां
    स्मरयसि बहुलीलं माधवं सावधाना॥ ३७॥

दिशि दिशि गतिविद्भिर्देशिकैर्नीयमाना
    स्थिरतरमनुकम्पे स्त्यानलग्ना गुणैस्त्वम्।

परिगतवृषशैलं पारमारोपयन्ती
भवजलधिगतानां पोतपात्री भवित्री॥ ३८॥

परिमितफलसङ्गात् प्राणिनः किम्पचानाः
निगमविपणिमध्ये नित्यमुक्तानुषक्तम्।
प्रसदनमनुकम्पे प्राप्तवत्या भवत्या
वृषगिरिहरिनीलं व्यञ्जितं निर्विशन्ति॥ ३९॥

त्वयि बहुमतिहीनः श्रीनिवासानुकम्पे
जगति गतिमिहान्यां देवि सम्मन्यते यः।
स खलु विबुधसिन्धौ सन्निकर्षे वहन्त्यां
शमयति मृगतृष्णावीचिकाभिः पिपासाम्॥ ४०॥

आज्ञां ख्यातिं धनमनुचरानाधिराज्यादिकं वा
काले दृष्ट्वा कमलवसतेरप्यकिञ्चित्कराणि।
पद्माकान्तं प्रणिहितवतीं पालनेऽनन्यसाध्ये
साराभिज्ञा जगति कृतिनः संश्रयन्ते दये त्वाम्॥ ४१॥

प्राजापत्यप्रभृतिविभवं प्रेक्ष्य पर्यायदुःखं
जन्माकाङ्क्षन् वृषगिरिवने जग्मुषां तस्थुषां वा।
आशासानाः कतिचन विभोस्त्वत्परिष्वङ्गधन्यैः
अङ्गीकारं क्षणमपि दये हार्दतुङ्गैरपाङ्गैः॥ ४२॥

नाभीपद्मस्फुरणसुभगा नव्यनीलोत्पलाभा
क्रीडाशैलं कमपि करुणे वृण्वती वेङ्कटाख्यम्।
शीता नित्यं प्रसदनवती श्रद्दधानावगाह्या
दिव्या काचिज्जयति महती दीर्घिका तावकीना॥ ४३॥

यस्मिन् दृष्टे तदितरसुखैर्गम्यते गोष्पदत्वं
सत्यं ज्ञानं त्रिभिरवधिभिर्मुक्तमानन्दसिन्धुम्।
त्वत्स्वीकारात् तमिह कृतिनः सूरिबृन्दानुभाव्यम्
नित्यापूर्वं निधिमिव दये निर्विशन्त्यञ्जनाद्रौ॥ ४४॥

सारं लब्ध्वा कमपि महतः श्रीनिवासाम्बुराशेः
    काले काले घनरसवती कालिकेवानुकम्पे।
व्यक्तोन्मेषा मृगपतिगिरौ विश्वमाप्याययन्ती
    शीलोपज्ञं क्षरति भवती शीतळं सद्गुणौघम्॥ ४५॥

भीमे नित्यं भवजलनिधौ मज्जतां मानवानाम्
    आलम्बार्थं वृषगिरिपतिस्त्वन्निदेशात् प्रयुङ्क्ते।
प्रज्ञासारं प्रकृतिमहता मूलभागेन जुष्टं
    शाखाभेदैः सुभगमनघं शाश्वतं शास्त्रपाणिम्॥ ४६॥

विद्वत्सेवाकतकनिकषैर्वीतपङ्काशयानां
    पद्माकान्तः प्रणयति दये दर्पणं ते स्वशास्त्रम्।
लीलादक्षां त्वदनवसरे लालयन् विप्रलिप्सां
    मायाशास्त्राण्यपि दमयितुं त्वत्प्रपन्नप्रतीपान्॥ ४७॥

दैवात् प्राप्ते वृषगिरितटं देहिनि त्वन्निदानात्
    स्वामिन् पाहीत्यवशवचने विन्दति स्वापमन्त्यम्।
देवः श्रीमान् दिशति करुणे दृष्टिमिच्छंस्त्वदीयाम्
    उद्घातेन श्रुतिपरिषदामुत्तरेणाभिमुख्यम्॥ ४८॥

श्रेयःसूतिं सकृदपि दये सम्मतां यः सखीं ते
    शीतोदारामलभत जनः श्रीनिवासस्य दृष्टिम्।
देवादीनामयमनृणतां देहवत्त्वेऽपि विन्दन्
    बन्धान्मुक्तो बलिभिरनघैः पूर्यते तत्प्रयुक्तैः॥ ४९॥

दिव्यापाङ्गं दिशसि करुणे येषु सद्देशिकात्मा
    क्षिप्रं प्राप्ता वृषगिरिपतिं क्षत्रबन्ध्वादयस्ते।
विश्वाचार्या विधिशिवमुखाः स्वाधिकारोपरुद्धाः
    मन्ये माता जड इव सुते वत्सला मादृशे त्वम्॥ ५०॥

अतिकृपणोऽपि जन्तुरधिगम्य दये भवतीम्
    अशिथिलधर्मसेतुपदवीं रुचिरामचिरात्।

अमितमहोर्मिजालमतिलङ्घ्य भवाम्बुनिधिं
भवति वृषाचलेशपदपत्तननित्यधनी॥ ५१ ॥

अभिमुखभावसम्पदभिसम्भविनां भविनां
क्वचिदुपलक्षिता क्वचिदभङ्गुरगूढगतिः।
विमलरसावहा वृषगिरीशदये भवती
सपदि सरस्वतीव शमयत्यघमप्रतिघम्॥ ५२ ॥

अपि करुणे जनस्य तरुणेन्दुविभूषणताम्
अपि कमलासनत्वमपि धाम वृषाद्रिपतेः।
तरतमतावशेन तनुते ननु ते विततिः
परहितवर्ष्मणा परिपचेळिमकेळिमती॥ ५३ ॥

धृतभुवना दये त्रिविधगत्यनुकूलतरा
वृषगिरिनाथपादपरिरम्भवती भवती।
अविदितवैभवाऽपि सुरसिन्धुरिवातनुते
सकृदवगाहमानमपतापमपापमपि॥ ५४ ॥

निगमसमाश्रिता निखिललोकसमृद्धिकरी
भजदघकूलमुद्रुजगतिः परितप्तहिता।
प्रकटितहंसमत्स्यकमठाद्यवतारशता
विबुधसरिच्छ्रियं वृषगिरीशदये वहसि॥ ५५ ॥

जगति मितम्पचा त्वदितरा तु दये तरळा
फलनियमोज्झिता भवति सन्तपनाय पुनः।
त्वमिह निरङ्कुशप्रशकनादिविभूतिमती
वितरसि देहिनां निरवधिं वृषशैलनिधिम्॥ ५६ ॥

सकरुणलौकिकप्रभुपरिग्रहनिग्रहयोः
नियतिमुपाधिचक्रपरिवृत्तिपरम्परया।
वृषभमहीधरेशकरुणे वितरङ्गयतां
श्रुतिमितसम्पदि त्वयि कथं भविता विशयः॥ ५७ ॥

वृषगिरिकृष्णमेघजनितां जनितापहरां
    त्वदभिमतिं सुवृष्टिमुपजीव्य निवृत्ततृषः।
बहुषु जलाशयेषु बहुमानमपोह्य दये
    न जहति सत्पथं जगति चातकवत् कृतिनः॥ ५८ ॥

त्वदुदयतूलिकाभिरमुना वृषशैलजुषा
    स्थिरचरशिल्पिनैव परिकल्पितचित्रधियः।
यतिपतियामुनप्रभृतयः प्रथयन्ति दये
    जगति हितं न नस्त्वयि भरन्यसनादधिकम्॥ ५९ ॥

मृदुहृदये दये मृदितकामहिते महिते
    धृतविबुधे बुधेषु विततात्मधुरे मधुरे।
वृषगिरिसार्वभौमदयिते मयि ते महतीं
    भवुकनिधे निधेहि भवमूलहरां लहरीम्॥ ६० ॥

अकूपारैरेकोदकसमयवैतण्डिकजवैः
    अनिर्वाप्यां क्षिप्रं क्षपयितुमविद्याख्यबडबाम्।
कृपे त्वं तत्तादृक्प्रथिमवृषपृथ्वीधरपति-
    स्वरूपद्वैगुण्यद्विगुणनिजबिन्दुः प्रभवसि॥ ६१ ॥

विवित्सावेताळीविगमपरिशुद्धेऽपि हृदये
    पटुप्रत्याहारप्रभृतिपुटपाकप्रचकिताः।
नमन्तस्त्वां नारायणशिखरिकूटस्थकरुणे
    निरुद्धत्वद्द्रोहा नृपतिसुतनीतिं न जहति॥ ६२ ॥

अनन्याधीनः सन् भवति परतन्त्रः प्रणमतां
    कृपे सर्वद्रष्टा न गणयति तेषामपकृतिम्।
पतिस्त्वत्पारार्थ्यं प्रथयति वृषक्ष्माधरपतिः
    व्यवस्थां वैयात्यादिति विघटयन्ती विहरसि॥ ६३ ॥

अपां पत्युः शत्रूनसहनमुनेर्धर्मनिगळं
    कृपे काकस्यैकं हितमिति हिनस्ति स्म नयनम्।

www.prapatti.com

विलीनस्वातन्त्र्यो वृषगिरिपतिस्त्वद्विहृतिभिः
दिशत्येवं देवो जनितसुगतिं दण्डनगतिम्॥ ६४ ॥

निषादानां नेता कपिकुलपतिः कापि शबरी
कुचेलः कुब्जा सा व्रजयुवतयो माल्यकृदिति।
अमीषां निम्नत्वं वृषगिरिपतेरुन्नतिमपि
प्रभूतैः स्रोतोभिः प्रसभमनुकम्पे समयसि॥ ६५ ॥

त्वया दृष्टस्तुष्टिं भजति परमेष्ठी निजपदे
वहन् मूर्तीरष्टौ विहरति मृडानीपरिबृढः।
बिभर्ति स्वाराज्यं वृषशिखरिशृङ्गारिकरुणे
शुनासीरो देवासुरसमरनासीरसुभटः॥ ६६ ॥

दये दुग्धोदन्वद्व्यतियुतसुधासिन्धुनयतः
त्वदाश्लेषान्नित्यं जनितमृतसञ्जीवनदशाः।
स्वदन्ते दान्तेभ्यः श्रुतिवदनकर्पूरगुळिकाः
विषुण्वन्तश्चित्तं वृषशिखरिविश्वम्भरगुणाः॥ ६७ ॥

जगज्जन्मस्थेमप्रळयरचनाकेळिरसिकः
विमुक्त्येकद्वारं विघटितकवाटं प्रणयिनाम्।
इति त्वय्यायत्तं द्वितयमुपधीकृत्य करुणे
विशुद्धानां वाचां वृषशिखरिनाथः स्तुतिपदम्॥ ६८ ॥

कलिक्षोभोन्मीलत्क्षितिकलुषकूलङ्कषजवैः
अनुच्छेदैरेतैरवटतटवैषम्यरहितैः।
प्रवाहैस्ते पद्मासहचरपरिष्कारिणि कृपे
विकल्प्यन्तेऽनल्पा वृषशिखरिणो निर्झरगणाः॥ ६९ ॥

खिलं चेतोवृत्तेः किमिदमिति विस्मेरभुवनं
कृपे सिंहक्ष्माभृत्कृतमुखचमत्कारकरणम्।
भरन्यासच्छन्नप्रबलवृजिनप्राभृतभृतां
प्रतिप्रस्थानं ते श्रुतिनगरशृङ्गाटकजुषः॥ ७० ॥

त्रिविधचिदचित्सत्तास्थेमप्रवृत्तिनियामिका
वृषगिरिविभोरिच्छा सा त्वं परैरपराहता।
कृपणभरभृत् किङ्कर्वाणप्रभूतगुणान्तरा
वहसि करुणे वैचक्षण्यं मदीक्षणसाहसे॥ ७१ ॥

वृषगिरिपतेर्हृद्या विश्वावतारसहायिनी
क्षपितनिखिलावद्या देवि क्षमादिनिषेविता।
भुवनजननी पुंसां भोगापवर्गविधायिनी
वितमसि पदे व्यक्तिं नित्यां बिभर्षि दये स्वयम्॥ ७२ ॥

स्वयमुदयिनः सिद्धाद्याविष्कृताश्च शुभालयाः
विविधविभवव्यूहावासाः परं च पदं विभोः।
वृषगिरिमुखेष्वेतेष्विच्छावधिप्रतिलब्धये
दृढविनिहिता निश्रेणिस्त्वं दये निजपर्वभिः॥ ७३ ॥

हितमिति जगद्दृष्ट्या क्लृप्तैरक्लृप्तफलान्तरैः
अमतिविहितैरन्यैर्धर्मायितैश्च यदृच्छया।
परिणतबहुच्छद्मा पद्मासहायदये स्वयं
प्रदिशसि निजाभिप्रेतं नः प्रशाम्यदपत्रपा॥ ७४ ॥

अतिविधिशिवैरैश्वर्यात्मानुभूतिरसैर्जनान्
अहृदयमिहोपच्छन्दौषामसङ्गदशार्थिनी।
तृषितजनतातीर्थस्नानक्रमक्षपितैनसां
वितरसि दये वीतातङ्का वृषाद्रिपतेः पदम्॥ ७५ ॥

वृषगिरिसुधासिन्धौ जन्तुर्दये निहितस्त्वया
भवभयपरीतापच्छित्त्यै भजन्नघमर्षणम्।
मुषितकलुषो मुक्तेरग्रेसरैरभिपूर्यते
स्वयमुपनतैः स्वात्मानन्दप्रभृत्यनुबन्धिभिः॥ ७६ ॥

अनितरजुषामन्तर्मूलेऽप्यपायपरिप्लवे
कृतविदनघा विच्छिन्दौषां कृपे यमवश्यताम्।

प्रपदनफलप्रत्यादेशप्रसङ्गविवर्जितं
    प्रतिविधिमुपाधत्से सार्धं वृषाद्रिहितैषिणा॥ ७७ ॥

क्षणविलयिनां शास्त्रार्थानां फलाय निवेशिते
    सुरपितृगणे निर्वेशात् प्रागपि प्रळयं गते।
अधिगतवृषक्ष्माभृन्नाथामकालवशंवदां
    प्रतिभुवमिह व्याचख्युस्त्वां कृपे निरुपप्लवाम्॥ ७८ ॥

त्वदुपसदनादद्य श्वो वा महाप्रळयेऽपि वा
    वितरति निजं पादाम्भोजं वृषाचलशेखरः।
तदिह करुणे तत्तत्क्रीडातरङ्गपरम्परा-
    तरतमतया जुष्टायास्ते दुरत्ययतां विदुः॥ ७९ ॥

प्रणिहितधियां त्वत्सम्पृक्ते वृषाद्रिशिखामणौ
    प्रसृमरसुधाधाराकारा प्रसीदति भावना।
दृढमिति दये दत्तास्वादं विमुक्तिवलाहकं
    निभृतगरुतो निध्यायन्ति स्थिराशयचातकाः॥ ८० ॥

कृपे विगतवेलया कृतसमग्रपोषैस्त्वया
    कलिज्वलनदुर्गते जगति काळमेघायितम्।
वृषक्षितिधरादिषु स्थितिपदेषु सानुप्लवैः
    वृषाद्रिपतिविग्रहैर्व्यपगताखिलावग्रहैः॥ ८१ ॥

प्रसूय विविधं जगत् तदभिवृद्धये त्वं दये
    समीक्षणविचिन्तनप्रभृतिभिः स्वयं तादृशैः।
विचित्रगुणचित्रितां विविधदोषवैदेशिकीं
    वृषाचलपतेस्तनुं विशसि मत्स्यकूर्मादिकाम्॥ ८२ ॥

युगान्तसमयोचितं भजति योगनिद्रारसं
    वृषक्षितिभृदीश्वरे विहरणक्रमाज्जाग्रति।
उदीर्णचतुरर्णवीकदनवेदिनी मेदिनीं
    समुद्धृतवती दये तदभिजुष्टया दंष्ट्रया॥ ८३ ॥

www.prapatti.com

सटापटलभीषणे सरभसाट्टहासोद्भटे
स्फुरत्क्रुधि परिस्फुटद्भ्रुकुटिकेऽपि वक्त्रे कृते।
दये वृषगिरीशितुर्दनुजडिम्भदत्तस्तना
सरोजसदृशा दृशा समुदिताकृतिर्दृश्यसे॥ ८४॥

प्रसक्तमधुना विधिप्रणिहितैः सपर्योदकैः
समस्तदुरितच्छिदा निगमगन्धिना त्वं दये।
अशेषमविशेषतस्त्रिजगदञ्जनाद्रीशितुः
चराचरमचीकरश्चरणपङ्कजेनाङ्कितम्॥ ८५॥

परश्वथतपोधनप्रथनसत्क्रतूपाकृत-
क्षितीश्वरपशुक्षरत्क्षतजकुङ्कुमस्थासकैः।
वृषाचलदयालुना ननु विहर्तुमालिप्यथाः
निधाय हृदये दये निहतरक्षितानां हितम्॥ ८६॥

कृपे कृतजगद्धिते कृपणजन्तुचिन्तामणे
रमासहचरं तदा रघुधुरीणयन्त्या त्वया।
व्यभज्यत सरित्पतिः सकृदवेक्षणात् तत्क्षणात्
प्रकृष्टबहुपातकप्रशमहेतुना सेतुना॥ ८७॥

कृपे परवतस्त्वया वृषगिरीशितुः क्रीडितं
जगद्धितमशेषतस्तदिदमित्थमर्थाप्यते।
मदच्छलपरिच्युतप्रणतदुष्कृतप्रेक्षितैः
हतप्रबलदानवैर्हलधरस्य हेलाशतैः॥ ८८॥

प्रभूतविबुधद्विषद्भरणखिन्नविश्वम्भरा-
भरापनयनच्छलात् त्वमवतार्य लक्ष्मीधरम्।
निराकृतवती दये निगमसौधदीपश्रिया
विपश्चिदविगीतया जगति गीतयाऽन्धं तमः॥ ८९॥

वृषाद्रिहयसादिनः प्रबलदोर्मरुत्प्रेङ्खितः
त्विषा स्फुटतटिद्गुणस्त्वदवसेकसंस्कारवान्।

www.prapatti.com

करिष्यति दये कलिप्रबलघर्मनिर्मूलनः
पुनः कृतयुगाङ्कुरं भुवि कृपाणधाराधरः॥ ९० ॥

विश्वोपकारमिति नाम सदा दुहानाम्
अद्यापि देवि भवतीमवधीरयन्तम्।
नाथे निवेशय वृषाद्रिपतेर्दये त्वं
न्यस्तस्वरक्षणभरं त्वयि मां त्वयैव॥ ९१ ॥

नैसर्गिकेण तरसा करुणे नियुक्ता
निम्नेतरेऽपि मयि ते विततिर्यदि स्यात्।
विस्मापयेद्वृषगिरीश्वरमप्यवार्या
वेलातिलङ्घनदशेव महाम्बुराशेः॥ ९२ ॥

विज्ञातशासनगतिर्विपरीतवृत्त्या
वृत्रादिभिः परिचितां पदवीं भजामि।
एवंविधे वृषगिरीशदये मयि त्वं
दीने विभोः शमय दण्डधरत्वलीलाम्॥ ९३ ॥

मासाहसोक्तिघनकञ्चुकवञ्चितान्यः
पश्यत्सु तेषु विदधाम्यतिसाहसानि।
पद्मासहायकरुणे न रुणत्सि किं त्वं
घोरं कुलिङ्गशकुनेरिव चेष्टितं मे॥ ९४ ॥

विक्षेपमर्हसि दये विपलायितेऽपि
व्याजं विभाव्य वृषशैलपतेर्विहारम्।
स्वाधीनसत्त्वसरणिः स्वयमत्र जन्तौ
द्राघीयसी दृढतरा गुणवागुरा त्वम्॥ ९५ ॥

सन्तन्यमानमपराधगणं विचिन्त्य
त्रस्यामि हन्त भवतीं च विभावयामि।
अह्नाय मे वृषगिरीशदये जहीमाम्
आशीविषग्रहणकेळिनिभामवस्थाम्॥ ९६ ॥

www.prapatti.com

औत्सुक्यपूर्वमुपहृत्य महापराधान्
मातः प्रसादयितुमिच्छति मे मनस्त्वाम्।
आलिह्य तान् निरवशेषमलब्धतृप्तिः
ताम्यस्यहो वृषगिरीशधृता दये त्वम्॥ ९७॥

जह्याद्वृषाचलपतिः प्रतिघेऽपि न त्वां
घर्मोपतप्त इव शीतळतामुदन्वान्।
सा मामरुन्तुदभरन्यसनानुवृत्तिः
तद्वीक्षणैः स्पृश दये तव केळिपद्मैः॥ ९८॥

दृष्टेऽपि दुर्बलधियं दमनेऽपि दृप्तं
स्नात्वाऽपि धूळिरसिकं भजनेऽपि भीमम्।
बद्ध्वा गृहाण वृषशैलपतेर्दये मां
त्वद्वारणं स्वयमनुग्रहशृङ्खलाभिः॥ ९९॥

नातः परं किमपि मे त्वयि नाथनीयं
मातर्दये मयि कुरुष्व तथा प्रसादम्।
बद्धादरो वृषगिरिप्रणयी यथाऽसौ
मुक्तानुभूतिमिह दास्यति मे मुकुन्दः॥ १००॥

निःसीमवैभवजुषां मिषतां गुणानां
स्तोतुर्दये वृषगिरीशगुणेश्वरीं त्वाम्।
तैरेव नूनमवशैरभिनन्दितं मे
सत्यापितं तव बलादकुतोभयत्वम्॥ १०१॥

अद्यापि तद्वृषगिरीशदये भवत्याम्
आरम्भमात्रमनिदम्प्रथमस्तुतीनाम्।
सन्दर्शितस्वपरनिर्वहणा सहेथाः
मन्दस्य साहसमिदं त्वयि वन्दिनो मे॥ १०२॥

प्रायो दये त्वदनुभावमहाम्बुराशौ
प्राचेतसप्रभृतयोऽपि परं तटस्थाः।

www.prapatti.com

तत्रावतीर्णमतलस्पृशमाप्लुतं मां
पद्मापतेः प्रहसनोचितमाद्रियेथाः॥ १०३॥

वेदान्तदेशिकपदे विनिवेश्य बालं
देवो दयाशतकमेतदवादयन्माम्।
वैहारिकेण विधिना समये गृहीतं
वीणाविशेषमिव वेङ्कटशैलनाथः॥ १०४॥

अनवधिमधिकृत्य श्रीनिवासानुकम्पाम्
अवितथविषयत्वाद्विश्वमव्रीडयन्ती।
विविधकुशलनीवी वेङ्कटेशप्रसूता
स्तुतिरियमनवद्या शोभते सत्त्वभाजाम्॥ १०५॥

शतकमिदमुदारं सम्यगभ्यस्यमानान्
वृषगिरिमधिरुह्य व्यक्तमालोकयन्ती।
अनितरशरणानामाधिराज्येऽभिषिञ्चेत्
शमितविमतपक्षा शार्ङ्गधन्वानुकम्पा॥ १०६॥

विश्वानुग्रहमातरं व्यतिषजत्स्वर्गापवर्गां सुधा-
सध्रीचीमिति वेङ्कटेश्वरकविर्भक्त्या दयामस्तुत।
पद्यानामिह यद्विधेयभगवत्सङ्कल्पकल्पद्रुमात्
झञ्झामारुतधूतचूतनयतः साम्पातिकोऽयं क्रमः॥ १०७॥

कामं सन्तु मिथःकरम्बितगुणावद्यानि पद्यानि नः
कस्यास्मिन् शतके सदम्बुकतके दोषश्रुतिं क्षाम्यति।
निष्प्रत्यूहवृषाद्रिनिर्झरझरत्कारच्छलेनोच्चलन्
दीनालम्बनदिव्यदम्पतिदयाकल्लोलकोलाहलः॥ १०८॥

॥ इति श्रीदयाशतकं समाप्तम्॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीवरदराजपञ्चाशत् ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

द्विरदशिखरिसीम्ना सद्मवान् पद्मयोनेः
तुरगसवनवेद्यां श्यामळो हव्यवाहः।
कलशजलधिकन्यावल्लरीकल्पशाखी
कलयतु कुशलं नः कोऽपि कारुण्यराशिः॥ १॥

यस्यानुभावमधिगन्तुमशक्नुवन्तो
मुह्यन्त्यभङ्गुरधियो मुनिसार्वभौमाः।
तस्यैव ते स्तुतिषु साहसमश्नुवानः
क्षन्तव्य एष भवता करिशैलनाथ॥ २॥

जानन्ननादि विहितानपराधवर्गान्
स्वामिन् भयात् किमपि वक्तुमहं न शक्तः।
अव्याजवत्सल तथापि निरङ्कुशं मां
वात्सल्यमेव भवतो मुखरीकरोति॥ ३॥

किं व्याहरामि वरद स्तुतये कथं वा
खद्योतवत् प्रलघुसङ्कुचितप्रकाशः।
तन्मे समर्पय मतिं च सरस्वतीं च
त्वामञ्जसा स्तुतिपदैर्यदहं धिनोमि॥ ४॥

मच्छक्तिमात्रगणने किमिहास्ति शक्यं
शक्येन वा तव करीश किमस्ति साध्यम्।
यद्यस्ति साधय मया तदपि त्वया वा
किं वा भवेद् भवति किञ्चिदनीहमाने॥ ५॥

www.prapatti.com

स्तोत्रं मया विरचितं त्वदधीनवाचा
त्वत्प्रीतये वरद यत् तदिदं न चित्रम्।
आवर्जयन्ति हृदयं खलु शिक्षकाणां
मञ्जूनि पञ्जरशकुन्तविजल्पितानि॥ ६ ॥

यं चक्षुषामविषयं हयमेधयज्वा
द्राघीयसा सुचरितेन ददर्श वेधाः।
तं त्वां करीश करुणापरिणामतस्ते
भूतानि हन्त निखिलानि निशामयन्ति॥ ७ ॥

तत्तत्पदैरुपहितेऽपि तुरङ्गमेधे
शक्रादयो वरद पूर्वमलब्धभागाः।
अध्यक्षिते मखपतौ त्वयि चक्षुषैव
हैरण्यगर्भहविषां रसमन्वभूवन्॥ ८ ॥

सर्गस्थितिप्रळयविभ्रमनाटिकायां
शैलूषवद्विविधवेषपरिग्रहं त्वाम्।
सम्भावयन्ति हृदयेन करीश धन्याः
संसारवारिनिधिसन्तरणैकपोतम्॥ ९ ॥

प्राप्तोदयेषु वरद त्वदनुप्रवेशात्
पद्मासनादिषु शिवादिषु कञ्चुकेषु।
तन्मात्रदर्शनविलोभितशेमुषीकाः
तादात्म्यमूढमतयो निपतन्त्यधीराः॥ १० ॥

मध्ये विरिञ्चिशिवयोर्विहितावतारः
ख्यातोऽसि तत्समतया तदिदं न चित्रम्।
मायावशेन मकरादिशरीरिणं त्वां
तानेव पश्यति करीश यदेष लोकः॥ ११ ॥

ब्रह्मेति शङ्कर इतीन्द्र इति स्वराडि-
त्यात्मेति सर्वमिति सर्वचराचरात्मन्।

www.prapatti.com

हस्तीश सर्ववचसामवसानसीमां
त्वां सर्वकारणमुशन्त्यनपायवाचः॥ १२॥

आशाधिपेषु गिरिशेषु चतुर्मुखेष्व-
प्यव्याहता विधिनिषेधमयी तवाज्ञा।
हस्तीश नित्यमनुपालनलङ्घनाभ्यां
पुंसां शुभाशुभमयानि फलानि सूते॥ १३॥

त्राताऽऽपदि स्थितिपदं भरणं प्ररोहः
छाया करीश सरसानि फलानि च त्वम्।
शाखागतत्रिदशबृन्दशकुन्तकानां
किं नाम नासि महतां निगमद्रुमाणाम्॥ १४॥

सामान्यबुद्धिजनकाश्च सदादिशब्दाः
तत्त्वान्तरभ्रमकृतश्च शिवादिवाचः।
नारायणे त्वयि करीश वहन्त्यनन्यम्
अन्वर्थवृत्तिपरिकल्पितमैककण्ठ्यम्॥ १५॥

सञ्चिन्तयन्त्यखिलहेयविपक्षभूतं
शान्तोदितं शमवता हृदयेन धन्याः।
नित्यं परं वरद सर्वगतं सुसूक्ष्मं
निष्पन्दनन्दथुमयं भवतः स्वरूपम्॥ १६॥

विश्वातिशायिसुखरूप यदात्मकस्त्वं
व्यक्तिं करीश कथयन्ति तदात्मिकां ते।
येनाधिरोहति मतिस्त्वदुपासकानां
सा किं त्वमेव तव वेति वितर्कडोळाम्॥ १७॥

मोहान्धकारविनिवर्तनजागरूके
दोषा दिवाऽपि निरवग्रहमेधमाने।
त्वत्तेजसि द्विरदशैलपते विमृष्टे
श्लाघ्येत सन्तमसपर्व सहस्रभानोः॥ १८॥

www.prapatti.com

रूढस्य चिन्मयतया हृदये करीश
स्तम्बानुकारिपरिणामविशेषभाजः।
स्थानेषु जाग्रति चतुर्ष्वपि सत्त्ववन्तः
शाखाविभागचतुरे तव चातुरात्म्ये॥ १९ ॥

नागाचलेश निखिलोपनिषन्मनीषा-
मञ्जूषिकामरकतं परिचिन्वतां त्वाम्।
तन्वी हृदि स्फुरति काऽपि शिखा मुनीनां
सौदामनीव निभृता नवमेघगर्भा॥ २० ॥

औदन्वते महति सद्मनि भासमाने
श्लाघ्ये च दिव्यसदने तमसः परस्मिन्।
अन्तःकलेबरमिदं सुषिरं सुसूक्ष्मं
जातं करीश कथमादरणास्पदं ते॥ २१ ॥

बालाकृतेर्वटपलाशमितस्य यस्य
ब्रह्माण्डमण्डलमभूदुदरैकदेशे।
तस्यैव तद्वरद हन्त कथं प्रभूतं
वाराहमास्थितवतो वपुरद्भुतं ते॥ २२ ॥

भक्तस्य दानवशिशोः परिपालनाय
भद्रां नृसिंहकुहनामधिजग्मुषस्ते।
स्तम्भैकवर्जमधुनाऽपि करीश नूनं
त्रैलोक्यमेतदखिलं नरसिंहगर्भम्॥ २३ ॥

क्रामन् जगत् कपटवामनतामुपेतः
त्रेधा करीश स भवान् निदधे पदानि।
अद्यापि जन्तव इमे विमलेन यस्य
पादोदकेन विधृतेन शिवा भवन्ति॥ २४ ॥

येनाचलप्रकृतिना रिपुसङ्क्षयार्थी
वारां निधिं वरद पूर्वमलङ्घयस्त्वम्।

तं वीक्ष्य सेतुमधुनापि शरीरवन्तः
सर्वे षडूर्मिबहुळं जलधिं तरन्ति॥ २५ ॥

इत्थं करीश दुरपह्नवदिव्यभव्य-
रूपान्वितस्य विबुधादिविभूतिसाम्यात्।
केचिद्विचित्रचरितान् भवतोऽवतारान्
सत्यान् दयापरवशस्य विदन्ति सन्तः॥ २६ ॥

सौशील्यभावितधिया भवता कथञ्चित्
सञ्छादितानपि गुणान् वरद त्वदीयान्।
प्रत्यक्षयन्त्यविकलं तव सन्निकृष्टाः
पत्युस्त्विषामिव पयोदवृतान् मयूखान्॥ २७ ॥

नित्यं करीश तिमिराविलदृष्टयोऽपि
सिद्धाञ्जनेन भवतैव विभूषिताक्षाः।
पश्यन्त्युपर्युपरि सञ्चरतामदृश्यं
मायानिगूढमनपायमहानिधिं त्वाम्॥ २८ ॥

सद्यस्त्यजन्ति वरद त्वयि बद्धभावाः
पैतामहादिषु पदेष्वपि भावबन्धम्।
कस्मै स्वदेत सुखसञ्चरणोत्सुकाय
कारागृहे कनकशृङ्खलयाऽपि बन्धः॥ २९ ॥

हस्तीश दुःखविषदिग्धफलानुबन्धि-
न्याब्रह्मकीटमपराहतसम्प्रयोगे।
दुष्कर्मसञ्चयवशाद् दुरतिक्रमे नः
प्रत्यस्त्रमञ्जलिरसौ तव निग्रहास्त्रे॥ ३० ॥

त्वद्भक्तिपोतमवलम्बितुमक्षमाणां
पारं परं वरद गन्तुमनीश्वराणाम्।
स्वैरं लिलङ्घयिषतां भववारिराशिं
त्वामेव गन्तुमसि सेतुरभङ्गुरस्त्वम्॥ ३१ ॥

अश्रान्तसंसरणघर्मनिपीडितस्य
 भ्रान्तस्य मे वरद भोगमरीचिकासु।
जीवातुरस्तु निरवग्रहमेधमानः
 देव त्वदीयकरुणामृतदृष्टिपातः॥ ३२॥

अन्तः प्रविश्य भगवन्नखिलस्य जन्तोः
 आसेदुषस्तव करीश भृशं दवीयान्।
सत्यं भवेयमधुनापि स एव भूयः
 स्वाभाविकी तव दया यदि नान्तरायः॥ ३३॥

अज्ञातनिर्गममनागमवेदिनं माम्
 अन्धं न किञ्चिदवलम्बनमश्नुवानम्।
एतावतीं गमयितुः पदवीं दयाळोः
 शेषाध्वलेशनयने क इवातिभारः॥ ३४॥

भूयोऽपि हन्त वसतिर्यदि मे भवित्री
 याम्यासु दुर्विषहवृत्तिषु यातनासु।
सम्यग् भविष्यति ततः शरणागतानां
 संरक्षितेति बिरुदं वरद त्वदीयम्॥ ३५॥

पर्याकुलं महति दुःखपयोनिधौ मां
 पश्यन् करीश यदि जोषमवस्थितस्त्वम्।
स्फारेक्षणेऽपि मिषति त्वयि निर्निमेषं
 पारे करिष्यति दया तव दुर्निवारा॥ ३६॥

किं वा करीश कृपणे मयि रक्षणीये
 धर्मादिबाह्यसहकारिगवेषणेन।
नन्वस्ति विश्वपरिपालनजागरूकः
 सङ्कल्प एव भवतो निपुणः सहायः॥ ३७॥

निर्यन्त्रणं परिणमन्ति न यावदेते
 नीरन्ध्रदुष्कृतभवा दुरितप्ररोहाः।

तावन्न चेत् त्वमुपगच्छसि शार्ङ्गधन्वा
शक्यं त्वयापि न हि वारयितुं करीश॥ ३८॥

यावन्न पश्यति निकाममममर्षणो मां
भ्रूभङ्गभीषणकराळमुखः कृतान्तः।
तावत् पतन्तु मयि ते भगवन् दयाळोः
उन्निद्रपद्मकलिकामधुराः कटाक्षाः॥ ३९॥

स त्वं स एव रभसो भवदौपवाह्यः
चक्रं तदेव शितधारमहं च पाल्यः।
साधारणे त्वयि करीश समस्तजन्तोः
मातङ्गमानुषभिदा न विशेषहेतुः॥ ४०॥

निर्वापयिष्यति कदा करिशैलधामन्
दुर्वारकर्मपरिपाकमहादवाग्निम्।
प्राचीनदुःखमपि मे सुखयन्निव त्वत्-
पादारविन्दपरिचाररसप्रवाहः॥ ४१॥

मुक्तः स्वयं सुकृतदुष्कृतशृङ्खलाभ्याम्
अर्चिर्मुखैरधिकृतैरतिवाहिताध्वा।
स्वच्छन्दकिङ्करतया भवतः करीश
स्वाभाविकं प्रतिलभेय महाधिकारम्॥ ४२॥

त्वं चेत् प्रसीदसि तवास्मि समीपतश्चेत्
त्वय्यस्ति भक्तिरनघा करिशैलनाथ।
संसृज्यते यदि च दासजनस्त्वदीयः
संसार एष भगवन्नपवर्ग एव॥ ४३॥

आहूयमानमनपायविभूतिकामैः
आलोकलुप्तजगदान्ध्यमनुस्मरेयम्।
आलोहितांशुकमनाकुलहेतिजालं
हैरण्यगर्भहयमेधहविर्भुजं त्वाम्॥ ४४॥

www.prapatti.com

भूयो भूयः पुळकनिचितैरङ्गकैरेधमानाः
स्थूलस्थूलान् नयनमुकुळैर्बिभ्रतो बाष्पबिन्दून्।
धन्याः केचिद्वरद भवतः संसदं भूषयन्तः
स्वान्तैरन्तर्विनयनिभृतैः स्वादयन्ते पदं ते॥ ४५॥

वरद तव विलोकयन्ति धन्याः
मरकतभूधरमातृकायमाणम्।
व्यपगतपरिकर्मवारवाणं
मृगमदपङ्कविशेषनीलमङ्गम्॥ ४६॥

अनिभृतपरिरम्भैराहितामिन्दिरायाः
कनकवलयमुद्रां कण्ठदेशे दधानः।
फणिपतिशयनीयादुत्थितस्त्वं प्रभाते
वरद सततमन्तर्मानसं सन्निधेयाः॥ ४७॥

तुरगविहगराजस्यन्दनान्दोळिकादि-
ष्वधिकमधिकमन्यामात्मशोभां दधानम्।
अनवधिकविभूतिं हस्तिशैलेश्वरं त्वाम्
अनुदिनमनिमेषैर्लोचनैर्निर्विशेयम्॥ ४८॥

निरन्तरं निर्विशतस्त्वदीयम्
अस्पृष्टचिन्तापदमाभिरूप्यम्।
सत्यं शपे वारणशैलनाथ
वैकुण्ठवासेऽपि न मेऽभिलाषः॥ ४९॥

व्यातन्वाना तरुणतुळसीदामभिः स्वामभिख्यां
मातङ्गाद्रौ मरकतरुचिं पुष्णती मानसे नः।
भोगैश्वर्यप्रियसहचरैः काऽपि लक्ष्मीकटाक्षैः
भूयः श्यामा भुवनजननी देवता सन्निधत्ताम्॥ ५०॥

इति विहितमुदारं वेङ्कटेशेन भक्त्या
श्रुतिसुभगमिदं यः स्तोत्रमङ्गीकरोति।

करिशिखरिविटङ्कस्थायिनः कल्पवृक्षात्
भवति फलमशेषं तस्य हस्तापचेयम्॥ ५१ ॥

॥ इति श्रीवरदराजपञ्चाशत् समाप्ता ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीवैराग्यपञ्चकम् ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

क्षोणीकोणशतांशपालनकलादुर्वारगर्वानल-
    क्षुभ्यत्क्षुद्रनरेन्द्रचाटुरचनाधन्यान् न मन्यामहे।
देवं सेवितुमेव निश्चिनुमहे योऽसौ दयाळुः पुरा
    धानामुष्टिमुचे कुचेलमुनये दत्ते स्म वित्तेशताम्॥ १॥

सिलं किमनलं भवेदनलमौदरं बाधितुं
    पयः प्रसृतिपूरकं किमु न धारकं सारसम्।
अयत्नमलमल्लकं पथि पटच्चरं कच्चरं
    भजन्ति विबुधा मुधा ह्यहह कुक्षितः कुक्षितः॥ २॥

ज्वलतु जलधिक्रोडक्रीडत्कृपीडभवप्रभा-
    प्रतिभटपटुज्वालामालाकुलो जठरानलः।
तृणमपि वयं सायं सम्फुल्लमल्लिमतल्लिका-
    परिमळमुचा वाचा याचामहे न महीश्वरान्॥ ३॥

दुरीश्वरद्वारबहिर्वितर्दिका-
    दुरासिकायै रचितोऽयमञ्जलिः।
यदञ्जनाभं निरपायमस्ति मे
    धनञ्जयस्यन्दनभूषणं धनम्॥ ४॥

शरीरपतनावधि प्रभुनिषेवणापादनात्
    अबिन्धनधनञ्जयप्रशमदं धनं दन्धनम्।
धनञ्जयविवर्धनं धनमुदूढगोवर्धनं
    सुसाधनमबाधनं सुमनसां समाराधनम्॥ ५॥

www.prapatti.com

नास्ति पित्रार्जितं किञ्चित् न मया किञ्चिदार्जितम्।
अस्ति मे हस्तिशैलाग्रे वस्तु पैतामहं धनम्॥ ६ ॥

॥ इति श्रीवैराग्यपञ्चकं समाप्तम् ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीशरणागतिदीपिका ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

पद्मापतेः स्तुतिपदेन विपच्यमानं
पश्यन्त्विह प्रपदनप्रवणा महान्तः।
मद्वाक्यसंवलितमप्यजहत्स्वभावं
मान्यं यतीश्वरमहानससम्प्रदायम्॥ १ ॥

नित्यं श्रिया वसुधया च निषेव्यमाणं
निर्व्याजनिर्भरदयाभरितं विभाति।
वेदान्तवेद्यमिह वेगवतीसमीपे
दीपप्रकाश इति दैवतमद्वितीयम्॥ २ ॥

दीपस्त्वमेव जगतां दयिता रुचिस्ते
दीर्घं तमः प्रतिनिवर्त्यमिदं युवाभ्याम्।
स्तव्यं स्तवप्रियमतः शरणोक्तिवश्यं
स्तोतुं भवन्तमभिलष्यति जन्तुरेषः॥ ३ ॥

पद्माकरादुपगता परिषस्वजे त्वां
वेगासरिद्विहरणा कलशाब्धिकन्या।
आहुस्तदाप्रभृति दीपसमावभासम्
आजानतो मरकतप्रतिमं वपुस्ते॥ ४ ॥

स्वामिन् गभीरसुभगं श्रमहारि पुंसां
माधुर्यरम्यमनघं मणिभङ्गदृश्यम्।
वेगान्तरे वितनुते प्रतिबिम्बशोभां
लक्ष्मीसरः सरसिजाश्रयमङ्कं ते॥ ५ ॥

www.prapatti.com

आविश्य धारयसि विश्वममुष्य यन्ता
    शेषी श्रियः पतिरशेषतनुर्निदानम्।
इत्यादिलक्षणगणैः पुरुषोत्तमं त्वां
    जानाति यो जगति सर्वविदेष गीतः॥ ६ ॥

विश्वं शुभाश्रयवदीश वपुस्त्वदीयं
    सर्वा गिरस्त्वयि पतन्ति ततोऽसि सर्वः।
सर्वे च वेदविधयस्त्वदनुग्रहार्थाः
    सर्वाधिकस्त्वमिति तत्त्वविदस्तदाहुः॥ ७ ॥

ज्ञानं बलं नियमनक्षमताऽथ वीर्यं
    शक्तिश्च तेज इति ते गुणषट्कमाद्यम्।
सर्वातिशायिनि हिमोपवनेश यस्मिन्
    अन्तर्गतो जगदिव त्वयि सद्गुणौघः॥ ८ ॥

दीपावभास दयया विधिपूर्वमेतत्
    विश्वं विधाय निगमानपि दत्तवन्तम्।
शिष्यायिताः शरणयन्ति मुमुक्षवस्त्वाम्
    आद्यं गुरुं गुरुपरम्परयाऽधिगम्यम्॥ ९ ॥

सत्तास्थितिप्रयतनप्रमुखैरुपात्तं
    स्वार्थं सदैव भवता स्वयमेव विश्वम्।
दीपप्रकाश तदिह त्वदवाप्तये त्वाम्
    अव्याजसिद्धमनपायमुपायमाहुः॥ १० ॥

भोग्यं मुकुन्द गुणभेदमचेतनेषु
    भोक्तृत्वमात्मनि निवेश्य निजेच्छयैव।
पाञ्चालिकाशुकविभूषणभोगदायी
    सम्राडिवात्मसमया सह मोदसे त्वम्॥ ११ ॥

त्वां मातरं च पितरं सहजं निवासं
    सन्तः समेत्य शरणं सुहृदं गतिं च।

निःसीमनित्यनिरवद्यसुखप्रकाशं
दीपप्रकाश सविभूतिगुणं विशन्ति॥ १२॥

जन्तोरमुष्य जनने विधिशम्भुदृष्टौ
रागादिनेव रजसा तमसा च योगः।
द्वैपायनप्रभृतयस्त्वदवेक्षितानां
सत्त्वं विमुक्तिनियतं भवतीत्युशन्ति॥ १३॥

कर्मस्वनादिविषमेषु समो दयालुः
स्वेनैव क्लृप्तमपदेशमवेक्षमाणः।
स्वप्राप्तये तनुभृतां त्वरसे मुकुन्द
स्वाभाविकं तव सुहृत्त्वमिदं गृणन्ति॥ १४॥

निद्रायितान् निगमवर्त्मनि चारुदर्शी
प्रस्थानशक्तिरहितान् प्रतिबोध्य जन्तून्।
जीर्णस्तनन्धयजडान्धमुखानिवास्मान्
नेतुं मुकुन्द यतसे दयया सह त्वम्॥ १५॥

भक्तिः प्रपत्तिरथ वा भगवन् तदुक्तिः
तन्निष्ठसंश्रय इतीव विकल्प्यमानम्।
यं कञ्चिदेकमुपपादयता त्वयैव
त्रातास्तरन्त्यवसरे भविनो भवाब्धिम्॥ १६॥

नानाविधैरकपटैरजहत्स्वभावैः
अप्राकृतैर्निजविहारवशेन सिद्धैः।
आत्मीयरक्षणविपक्षविनाशनार्थैः
संस्थापयस्यनघजन्मभिराद्यधर्मम्॥ १७॥

निम्नोन्नतानि निखिलानि पदानि गाढं
मज्जन्ति ते महिमसागरशीकरेषु।
नीरन्ध्रमाश्रयसि नीचजनान् तथाऽपि
शीलेन हन्त शिशिरोपवनेश्वर त्वम्॥ १८॥

काशीवृकान्धकशरासनबाणगङ्गा-
    सम्भूतिनामकृतिसंवदनाद्युदन्तैः।
स्वोक्त्यम्बरीषभयशापमुखैश्च शम्भुं
    त्वन्निघ्नमीक्षितवतामिह कः शरण्यः॥ १९ ॥

क्वासौ विभुः क्व वयमित्युपसत्तिभीतान्
    जन्तून् क्षणात् त्वदनुवृत्तिषु योग्ययन्ती।
सम्प्राप्तसद्गुरुतनोः समये दयाळोः
    आत्मावधिर्भवति संस्कृतधीः क्षणं ते॥ २० ॥

योग्यं यमैश्च नियमैश्च विधाय चित्तं
    सन्तो जितासनतया स्ववशासुवर्गाः।
प्रत्याहृतेन्द्रियगणाः स्थिरधारणास्त्वां
    ध्यात्वा समाधियुगळेन विलोकयन्ति॥ २१ ॥

पद्माभिरामवदनेक्षणपाणिपादं
    दिव्यायुधाभरणमाल्यविलेपनं त्वाम्।
योगेन नाथ शुभमाश्रयमात्मवन्तः
    सालम्बनेन परिचिन्त्य न यान्ति तृप्तिम्॥ २२ ॥

मानातिलङ्घिसुखबोधमहाम्बुराशौ
    मग्नास्त्रिसीमरहिते भवतः स्वरूपे।
तापत्रयेण विहतिं न भजन्ति सन्तः
    संसारघर्मजनितेन समाधिमन्तः॥ २३ ॥

धीसंस्कृतान् विदधतामिह कर्मभेदान्
    शुद्धं जिते मनसि चिन्तयतां स्वमेकम्।
त्वत्कर्मसक्तमनसामपि चापरेषां
    सूते फलान्यभिमतानि भवान् प्रसन्नः॥ २४ ॥

उद्बाहुभावमपहाय यथैव खर्वः
    प्रांशुं फलार्थमभियाचति योगिचिन्त्य।

एवं सुदुष्करमुपायगणं विहाय
स्थाने निवेशयति तस्य विचक्षणस्त्वाम्॥ २५ ॥

नित्यालसार्हमभयं निरपेक्षमन्यैः
विश्वाधिकारमखिलाभिमतप्रसूतिम्।
शिक्षाविशेषसुभगं व्यवसायसिद्धाः
सत्कुर्वते त्वयि मुकुन्द षडङ्गयोगम्॥ २६ ॥

त्वत्प्रातिकूल्यविमुखाः स्फुरदानुकूल्याः
कृत्वा पुनः कृपणतां विगतातिशङ्काः।
स्वामिन् भव स्वयमुपाय इतीरयन्तः
त्वय्यर्पयन्ति निजभारमपारशक्तौ॥ २७ ॥

अर्थान्तरेषु विमुखानधिकारहानेः
श्रद्धाधनान् त्वदनुभूतिविळम्बभीतान्।
दीपप्रकाश लभसे सुचिरात् कृतीव
न्यस्तात्मनस्तव पदे निभृतान् प्रपन्नान्॥ २८ ॥

मन्त्रैरनुश्रवमुखेष्वधिगम्यमानैः
स्वाधिक्रियासमुचितैर्यदि वाऽन्यवाक्यैः।
नाथ त्वदीयचरणौ शरणं गतानां
नैवायुतायुतकलाऽप्यपरैरवाप्या॥ २९ ॥

दत्ताः प्रजा जनकवत् तव देशिकेन्द्रैः
पत्याऽभिनन्द्य भवता परिणीयमानाः।
मध्ये सतां महितभोगविशेषसिद्ध्यै
माङ्गल्यसूत्रमिव बिभ्रति किङ्करत्वम्॥ ३० ॥

दिव्ये पदे नियतकिङ्करताधिराज्यं
दातुं त्वदीयदयया विहिताभिषेकाः।
आदेहपातमनघाः परिचर्यया ते
युञ्जानचिन्त्य युवराजपदं भजन्ति॥ ३१ ॥

त्वां पाञ्चरात्रिकनयेन पृथग्विधेन
वैखानसेन च पथा नियताधिकाराः।
सञ्ज्ञाविशेषनियमेन समर्चयन्तः
प्रीत्या नयन्ति फलवन्ति दिनानि धन्याः॥ ३२॥

वर्णाश्रमादिनियतक्रमसूत्रबद्धा
भक्त्या यथार्हविनिवेशितपत्रपुष्पा।
मालेव कालविहिता हृदयङ्गमा त्वाम्
आमोदयत्यनुपरागधियां सपर्या॥ ३३॥

ब्रह्मा गिरीश इतरेऽप्यमरा य एते
निर्धूय तान् निरयतुल्यफलप्रसूतीन्।
प्राप्तुं तवैव पदपद्मयुगं प्रतीताः
पातिव्रतीं त्वयि वहन्ति परावरज्ञाः॥ ३४॥

नाथ त्वदिष्टविनियोगनिशेषसिद्धं
शेषत्वसारमनपेक्ष्य निजं गुणज्ञाः।
भक्तेषु ते वरगुणार्णव पारतन्त्र्यात्
दास्यं भजन्ति विपणिव्यवहारयोग्यम्॥ ३५॥

सद्भिस्त्वदेकशरणैर्नियतं सनाथाः
सर्पादिवत् त्वदपराधिषु दूरयाताः।
धीरास्तृणीकृतविरिञ्चपुरन्दराद्याः
कालं क्षिपन्ति भगवन् करणैरवन्ध्यैः॥ ३६॥

वागादिकं मनसि तत् पवने स जीवे
भूतेष्वयं पुनरसौ त्वयि तैः समेति।
साधारणोत्क्रमणकर्म समाश्रितानां
यन्त्रा मुकुन्द भवतैव यथा यमादेः॥ ३७॥

सव्यान्ययोरयनयोर्निशि वासरे वा
सङ्कल्पितायुरवधीन् सपदि प्रपन्नान्।

www.prapatti.com

हार्दः स्वयं निजपदे विनिवेशयिष्यन्
    नाडीं प्रवेशयसि नाथ शताधिकां त्वम्॥ ३८॥

अर्चिर्दिनं विशदपक्ष उदक्प्रयाणं
    संवत्सरो मरुदशीतकरः शशाङ्कः।
सौदामनी जलपतिर्वलजित् प्रजेशः
    इत्यातिवाहिकसखो नयसि स्वकीयान्॥ ३९॥

त्वच्छेषवृत्त्यनुगुणैर्महितैर्गुणौघैः
    आविर्भवत्ययुतसिद्धनिजस्वरूपे।
त्वल्लक्षणेषु नियतेष्वपि भोगमात्रे
    साम्यं भजन्ति परमं भवता विमुक्ताः॥ ४०॥

इत्थं त्वदेकशरणैरनघैरवाप्ये
    त्वत्किङ्करत्वविभवे स्पृहयाऽपराध्यन्।
आत्मा ममेति भगवन् भवतैव गीताः
    वाचो निरीक्ष्य भरणीय इह त्वयाऽहम्॥ ४१॥

पद्मामहीप्रभृतिभिः परिभुक्तभूम्नः
    का हानिरत्र मयि भोक्तरि ते भवित्री।
दुष्येत् किमङ्घ्रितटिनी तव देवसेव्या
    दुर्वारतर्षचपलेन शुनाऽवलीढा॥ ४२॥

सत्त्वानि नाथ विविधान्यभिसञ्जिघृक्षोः
    संसारनाटयरसिकस्य तवास्तु तृप्त्यै।
प्रत्यक्पराङ्मुखमतेरसमीक्ष्यकर्तुः
    प्राचीनसज्जनविडम्बनभूमिका मे॥ ४३॥

कर्तव्यमित्यनुकलं कलयाम्यकृत्यं
    स्वामिन्नकृत्यमिति कृत्यमपि त्यजामि।
अन्यद्व्यतिक्रमणजातमनन्तमर्थ-
    स्थाने दया भवतु ते मयि सार्वभौमी॥ ४४॥

यं पूर्वमाश्रितजनेषु भवान् यथावत्
धर्मं परं प्रणिजगौ स्वयमानृशंस्यम्।
संस्मारितस्त्वमसि तस्य शरण्यभावात्
नाथ त्वदात्तसमया ननु मादृशार्थम्॥ ४५ ॥

त्राणं भवेति सकृदुक्तिसमुद्यतानां
तैस्तैरसह्यवृजिनैरुदरम्भरिस्ते।
सत्यापिता शतमखात्मजशङ्करादौ
नाथ क्षमा न खलु जन्तुषु मद्विवर्जम्॥ ४६ ॥

कर्मादिषु त्रिषु कथां कथमप्यजानन्
कामादिभेदुरतया कलुषप्रवृत्तिः।
साकेतसम्भवचराचरजन्तुनीत्या
वीक्ष्यः प्रभो विषयवासितयाऽप्यहं ते॥ ४७ ॥

ब्रह्माण्डलक्षशतकोटिगणाननन्तान्
एकक्षणे विपरिवर्त्य विलज्जमानाम्।
मत्पापराशिमथने मधुदर्पहन्त्रीं
शक्तिं नियुङ्क्ष्व शरणागतवत्सल त्वम्॥ ४८ ॥

आस्तां प्रपत्तिरिह देशिकसाक्षिका मे
सिद्धा तदुक्तिरनघा त्वदवेक्षितार्था।
न्यस्तस्य पूर्वनिपुणैस्त्वयि नन्विदानीं
पूर्णे मुकुन्द पुनरुक्त उपाय एषः॥ ४९ ॥

यद्वा मदर्थपरिचिन्तनया तवालं
सञ्ज्ञा प्रपन्न इति साहसिको बिभर्मि।
एवं स्थिते त्वदपवादनिवृत्तये मां
पात्रीकुरुष्व भगवन् भवतः कृपायाः॥ ५० ॥

त्यागे गुणेश शरणागतसञ्ज्ञिनो मे
स्त्यानागसोऽपि सहसैव परिग्रहे वा।

www.prapatti.com

किं नाम कुत्र भवतीति कृपादिभिस्ते
गूढं निरूपय गुणेतरतारतम्यम्॥ ५१॥

स्वामी दयाजलनिधिर्मधुरः क्षमावान्
शीलाधिकः श्रितवशः शुचिरत्युदारः।
एतानि हातुमनघो न किलार्हसि त्वं
विख्यातिमन्ति बिरुदानि मया सहैव॥ ५२॥

वेलाधनञ्जयरथादिषु वाचिकैः स्वैः
आघोषितामखिलजन्तुशरण्यतां ते।
जानन् दशाननशतादधिकागसोऽपि
पश्यामि दत्तमभयं स्वकृते त्वया मे॥ ५३॥

रक्ष्यस्त्वया तव भरोऽस्म्यहमित्यपूर्वान्
वर्णानिमानहृदयानपि वाचयित्वा।
मद्दोषनिर्जितगुणो महिषीसमक्षं
मा भूस्त्वदन्य इव मोघपरिश्रमस्त्वम्॥ ५४॥

मुख्यं च यत् प्रपदनं स्वयमेव साध्यं
दातव्यमीश कृपया तदपि त्वयैव।
तन्मे भवच्चरणसङ्गवतीमवस्थां
पश्यन्नुपायफलयोरुचितं विधेयाः॥ ५५॥

अल्पास्थिरैरसुखजैरसुखावसानैः
दुःखान्वितैरनुचितैरभिमानमूलैः।
प्रत्यक्परागनुभवैः परिघूर्णितं मां
त्वय्येव नाथ चरितार्थय निर्विविक्षुम्॥ ५६॥

तत्त्वावबोधशमितप्रतिकूलवृत्तिं
कैङ्कर्यलब्धकरणत्रयसामरस्यम्।
कृत्वा त्वदन्यविमुखं कृपया स्वयं मां
स्फातिं दृशोः प्रतिलभस्व जगज्जनन्याः॥ ५७॥

www.prapatti.com

इत्थं स्तुतिप्रभृतयो यदि सम्मताः स्युः
यद्वाऽपराधपदवीष्वभिसंविशन्ति।
स्तोकानुकूल्यकणिकावशवर्तिनस्ते
प्रीतिक्षमाप्रसरयोरहमस्मि लक्ष्यम्॥ ५८ ॥

स्नेहोपपन्नविषयःस्वदशाविशेषात्
भूयस्तमिस्रशमनीं भुवि वेङ्कटेशः।
दिव्यां स्तुतिं निरमिमीत सतां नियोगात्
दीपप्रकाशशरणागतिदीपिकाख्याम्॥ ५९ ॥

॥ इति श्रीशरणागतिदीपिका समाप्ता ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीवेगासेतुस्तोत्रम् ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

एकं वेगवतीमध्ये हस्तिशैले च दृश्यते।
उपायफलभावेन स्वयं व्यक्तं परं महः॥ १ ॥

ईष्टे गमयितुं पारम् एष सेतुरभङ्गुरः।
यत्र सारस्वतं स्रोतो विश्राम्यति विशृङ्खलम्॥ २ ॥

जयति जगदेकसेतुः
वेगवतीमध्यलक्षितो देवः।
प्रशमयति यः प्रजानां
प्रथितान् संसारजलधिकल्लोलान्॥ ३ ॥

विभातु मे चेतसि विष्णुसेतुः
वेगापगावेगविघातहेतुः।
अम्भोजयोनेर्यदुपज्ञमासीत्
अभङ्गरक्षा हयमेधदीक्षा॥ ४ ॥

चतुराननसप्ततन्तुगोप्ता
सरितं वेगवतीमसौ निरुन्धन्।
परिपुष्यति मङ्गळानि पुंसां
भगवान् भक्तिमतां यथोक्तकारी॥ ५ ॥

श्रीमान् पितामहवधूपरिचर्यमाणः
शेते भुजङ्गशयने स महाभुजङ्गः।
प्रत्यादिशन्ति भवसञ्चरणं प्रजानां
भक्तानुगन्तुरिह यस्य गतागतानि॥ ६ ॥

www.prapatti.com

प्रशमितहयमेधव्यापदं पद्मयोनेः
    श्रितजनपरतन्त्रं शेषभोगे शयानम्।
शरणमुपगताः स्मः शान्तनिःशेषदोषं
    शतमखमणिसेतुं शाश्वतं वेगवत्याः॥ ७ ॥

शरणमुपगतानां सोऽयमादेशकारी
    शमयति परितापं संमुखः सर्वजन्तोः।
शतगुणपरिणामः सन्निधौ यस्य नित्यं
    वरवितरणभूमा वारणाद्रीश्वरस्य॥ ८ ॥

काञ्चीभाग्यं कमलनिलयाचेतसोऽभीष्टसिद्धिः
    कल्याणानां निधिरविकलः कोऽपि कारुण्यराशिः।
पुण्यानां नः परिणतिरसौ भूषयन् भोगिशय्यां
    वेगासेतुर्जयति विपुलो विश्वरक्षैकहेतुः॥ ९ ॥

वेगासेतोरिदं स्तोत्रं वेङ्कटेशेन निर्मितम्।
ये पठन्ति जनास्तेषां यथोक्तं कुरुते हरिः॥ १० ॥

॥ इति श्रीवेगासेतुस्तोत्रं समाप्तम् ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्री-अष्टभुजाष्टकम् ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

गजेन्द्ररक्षात्वरितं भवन्तं
ग्राहैरिवाहं विषयैर्विकृष्टः।
अपारविज्ञानदयानुभावम्
आप्तं सतामष्टभुजं प्रपद्ये॥ १॥

त्वदेकशेषोऽहमनात्मतन्त्रः
त्वत्पादलिप्सां दिशता त्वयैव।
असत्समोऽप्यष्टभुजास्पदेश
सत्तामिदानीमुपलम्भितोऽस्मि॥ २॥

स्वरूपरूपास्त्रविभूषणाद्यैः
परत्वचिन्तां त्वयि दुर्निवाराम्।
भोगे मृदूपक्रमतामभीप्सन्
शीलादिभिर्वारयसीव पुंसाम्॥ ३॥

शक्तिं शरण्यान्तरशब्दभाजां
सारं च सन्तोल्य फलान्तराणाम्।
त्वद्दास्यहेतोस्त्वयि निर्विशङ्कं
न्यस्तात्मनां नाथ बिभर्षि भारम्॥ ४॥

अभीतिहेतोरनुवर्तनीयं
नाथ त्वदन्यं न विभावयामि।
भयं कुतः स्यात् त्वयि सानुकम्पे
रक्षा कुतः स्यात् त्वयि जातरोषे॥ ५॥

www.prapatti.com

त्वदेकतन्त्रं कमलासहाय
स्वेनैव मां रक्षितुमर्हसि त्वम्।
त्वयि प्रवृत्ते मम किं प्रयासैः
त्वय्यप्रवृत्ते मम किं प्रयासैः॥ ६ ॥

समाधिभङ्गेष्वपि सम्पतत्सु
शरण्यभूते त्वयि बद्धकक्ष्ये।
अपत्रपे सोढुमकिञ्चनोऽहं
दुराधिरोहं पतनं च नाथ॥ ७ ॥

प्राप्ताभिलाषं त्वदनुग्रहान्मां
पद्मानिषेव्ये तव पादपद्मे।
आदेहपातादपराधदूरम्
आत्मान्तकैङ्कर्यरसं विधेयाः॥ ८ ॥

प्रपन्न जनपाथेयं प्रपित्सूनां रसायनम्।
श्रेयसे जगतामेतत् श्रीमदष्टभुजाष्टकम्॥ ९ ॥

शरणागतसन्त्राणत्वराद्विगुणबाहुना।
हरिणा वेङ्कटेशीया स्तुतिः स्वीक्रियतामियम्॥ १० ॥

॥ इति श्री-अष्टभुजाष्टकं समाप्तम् ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीकामासिकाष्टकम् ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

श्रुतीनामुत्तरं भागं वेगवत्याश्च दक्षिणम्।
कामादधिवसन् जीयात् कश्चिदद्भुतकेसरी॥ १॥

तपनेन्द्वग्निनयनः तापानपचिनोतु नः।
तापनीयरहस्यानां सारः कामासिकाहरिः॥ २॥

आकण्ठमादिपुरुषं
कण्ठीरवमुपरि कुण्ठितारातिम्।
वेगोपकण्ठसङ्गात्
विमुक्तवैकुण्ठबहुमतिमुपासे॥ ३॥

बन्धुमखिलस्य जन्तोः
बन्धुरपर्यङ्कबन्धरमणीयम्।
विषमविलोचनमीडे
वेगवतीपुळिनकेळिनरसिंहम्॥ ४॥

स्वस्थानेषु मरुद्गणान् नियमयन् स्वाधीनसर्वेन्द्रियः
पर्यङ्कस्थिरधारणाप्रकटितप्रत्यङ्मुखावस्थितिः।
प्रायेण प्रणिपेदुषां प्रभुरसौ योगं निजं शिक्षयन्
कामानातनुतादशेषजगतां कामासिकाकेसरी॥ ५॥

विकस्वरनखस्वरुक्षतहिरण्यवक्षःस्थली-
निरर्गळविनिर्गळद्रुधिरसिन्धुसन्ध्यायिताः।
अवन्तु मदनासिकामनुजपञ्चवक्त्रस्य माम्
अहम्प्रथमिकामिथःप्रकटिताहवा बाहवः॥ ६॥

www.prapatti.com

सटापटलभीषणे सरभसाट्टहासोद्भटे
　　स्फुरत्क्रुधि परिस्फुटद्भ्रुकुटिकेऽपि वक्त्रे कृते।
कृपा कपटकेसरिन् दनुजडिम्भदत्तस्तना
　　सरोजसदृशा दृशा व्यतिभिषज्य ते व्यज्यते॥ ७ ॥

त्वयि रक्षति रक्षकैः किमन्यैः
　　त्वयि चारक्षति रक्षकैः किमन्यैः।
इति निश्चितधीः श्रयामि नित्यं
　　नृहरे वेगवतीतटाश्रयं त्वाम्॥ ८ ॥

इत्थं स्तुतः सकृदिहाष्टभिरेष पद्यैः
　　श्रीवेङ्कटेशरचितैस्त्रिदशेन्द्रवन्द्यः।
दुर्दान्तघोरदुरितद्विरदेन्द्रभेदी
　　कामासिकानरहरिर्वितनोतु कामान्॥ ९ ॥

॥ इति श्रीकामासिकाष्टकं समाप्तम् ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीपरमार्थस्तुतिः ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

श्रीमद्गृध्रसरस्तीरपारिजातमुपास्महे।
यत्र तुङ्गैरतुङ्गैश्च प्रणतैर्गृह्यते फलम्॥ १ ॥

गुरुभिस्त्वदनन्यसर्वभावैः
गुणसिन्धौ कृतसम्प्लवस्त्वदीये।
रणपुङ्गव वन्दिभावमिच्छन्
अहमस्म्येकमनुग्रहास्पदं ते॥ २ ॥

भुवनाश्रयभूषणास्त्रवर्गं
मनसि त्वन्मयतां ममातनोतु।
वपुराहवपुङ्गव त्वदीयं
महिषीणामनिमेषदर्शनीयम्॥ ३ ॥

अभिरक्षितुमग्रतः स्थितं त्वां
प्रणवे पार्थ रथे च भावयन्तः।
अहितप्रशमैरयत्नलभ्यैः
कथयन्त्याहवपुङ्गवं गुणज्ञाः॥ ४ ॥

कमला निरपायधर्मपत्नी
करुणाद्याः स्वयमृत्विजो गुणास्ते।
अवनं श्रयतामहीनमाद्यं
स च धर्मस्त्वदनन्यसेवनीयः॥ ५ ॥

कृपणाः सुधियः कृपासहायं
शरणं त्वां रण पुङ्गव प्रपन्नाः।

www.prapatti.com

अपवर्गनयादनन्यभावाः
　　वरिवस्यारसमेकमाद्रियन्ते॥ ६ ॥

अवधीर्य चतुर्विधं पुमर्थं
　　भवदर्थे विनियुक्तजीवितः सन्।
लभते भवतः फलानि जन्तुः
　　निखिलान्यत्र निदर्शनं जटायुः॥ ७ ॥

शरणागतरक्षणव्रती मां
　　न विहातुं रणपुङ्गवार्हसि त्वम्।
विदितं भुवने विभीषणो वा
　　यदि वा रावण इत्युदीरितं ते॥ ८ ॥

भुजगेन्द्रगरुत्मदादिलभ्यैः
　　त्वदनुज्ञानुभवप्रवाहभेदैः।
स्वपदे रणपुङ्गव स्वयं मे
　　परिचर्याविभवैः परिष्क्रियेथाः॥ ९ ॥

विमलाशयवेङ्कटेशजन्मा
　　रमणीया रणपुङ्गवप्रसादात्।
अनसूयुभिरादरेण भाव्या
　　परमार्थस्तुतिरन्वहं प्रपन्नैः॥ १० ॥

॥ इति श्रीपरमार्थस्तुतिः समाप्ता ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीदेवनायकपञ्चाशत् ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

प्रणतसुरकिरीटप्रान्तमन्दारमाला-
विगळितमकरन्दस्निग्धपादारविन्दः।
पशुपतिविधिपूज्यः पद्मपत्रायताक्षः
फणिपतिपुरनाथः पातु मां देवनाथः॥ १ ॥

देवाधिनाथकमलापृतनेशपूर्वां
दीप्तान्तरां वकुळभूषणनाथमुख्यैः।
रामानुजप्रभृतिभिः परिभूषिताग्रां
गोष्ठीं जगन्ति गुरुपङ्क्तिमहं प्रपद्ये॥ २ ॥

दिव्ये दयाजलनिधौ दिविषन्नियन्तुः
तीर्थं निदर्शितवतस्त्रिजगन्निषेव्यम्।
प्राचः कवीन् निगमसंमितसूनृतोक्तीन्
प्राचेतसप्रभृतिकान् प्रणमाम्यभीक्ष्णम्॥ ३ ॥

मातस्त्वमम्बुरुहवासिनि किञ्चिदेतत्
विज्ञाप्यते मयि कुरुष्व तथा प्रसादम्।
आकर्णयिष्यति यथा विबुधेश्वरस्ते
प्रेयानसौ पृथुकजल्पितवन्मदुक्तिम्॥ ४ ॥

निर्विश्यमानविभवं निगमोत्तमाङ्गैः
स्तोतुं क्षमं मम च देवपते भवन्तम्।
गावः पिबन्तु गणशः कलशाम्बुराशिं
किं तेन तर्णकगणास्तृणमाददानाः॥ ५ ॥

www.prapatti.com

अज्ञातसीमकमनन्तगरुत्मदाद्यैः
    तं त्वां समाधिनियतैरपि सामि दृष्टम्।
तुष्टूषतो मम मनोरथसिद्धिदायी
    दासेषु सत्य इति धारय नामधेयम्॥ ६ ॥

विश्राणयन् मम विशेषविदामनिन्द्याम्
    अन्तर्वर्तीं गिरमहीन्द्रपुराधिराज।
स्तव्यः स्तवप्रिय इतीव तपोधनोक्तं
    स्तोतेति च त्वदभिधानमवन्ध्यय त्वम्॥ ७ ॥

संरक्षणीयममराधिपते त्वयैव
    दूरं प्रयातमपि दुस्त्यजगाढबन्धम्।
आकृष्टवानसि भवाननुकम्पमानः
    सूत्रानुबद्धशकुनिक्रमतः स्वयं माम्॥ ८ ॥

व्यामोहिता विविधभोगमरीचिकाभिः
    विश्रान्तिमद्य लभते विबुधैकनाथ।
गम्भीरपूर्णमधुरं मम धीर्भवन्तं
    ग्रीष्मे तटाकमिव शीतमनुप्रविष्टा॥ ९ ॥

दिव्ये पदे जलनिधौ निगमोत्तमाङ्गे
    स्वान्ते सतां सवितृमण्डलमध्यभागे।
ब्रह्माचले च बहुमानपदे मुनीनां
    व्यक्तिं तव त्रिदशनाथ वदन्ति नित्याम्॥ १० ॥

तीर्थैर्वृतं वृजिनदुर्गतिनाशनार्हैः
    शेषक्षमाविहगराजविरिञ्चजुष्टैः।
नाथ त्वया नतजनस्य भवौषधेन
    प्रख्यातमौषधगिरिं प्रणमन्ति देवाः॥ ११ ॥

स्वाधीनविश्वविभवं भगवन् विशेषात्
    त्वां देवनायकमुशन्ति परावरज्ञाः।

प्रायः प्रदर्शयितुमेतदिति प्रतीमः
 त्वद्भक्तिभूषितधियामिह देवभावम्॥ १२॥

तत्त्वानि यानि चिदचित्प्रविभागवन्ति
 त्रय्यन्तवृद्धगणितानि सितासितानि।
दीव्यन्ति तान्यहिपुरन्दरधामनाथ
 दिव्यास्त्रभूषणतया तव विग्रहेऽस्मिन्॥ १३॥

भूषायुधैरधिगतं निजकान्तिहेतोः
 भुक्तं प्रियाभिरनिमेषविलोचनाभिः।
प्रत्यङ्गपूर्णसुषमासुभगं वपुस्ते
 दृष्ट्वा दृशौ विबुधनाथ न तृप्यतो मे॥ १४॥

वेदेषु निर्जरपते निखिलेष्वधीतं
 व्यासादिभिर्बहुमतं तव सूक्तमग्र्यम्।
अङ्गान्यमूनि भवतः सुभगान्यधीते
 विश्वं विभो जनितवन्ति विरिञ्चपूर्वम्॥ १५॥

देवेश्वरत्वमिह दर्शयितुं क्षमस्ते
 नाथ त्वयाऽपि शिरसा विधृतः किरीटः।
एकीकृतद्युमणिबिम्बसहस्रदीप्तिः
 निर्मूलयन् मनसि मे निबिडं तमिस्रम्॥ १६॥

मुग्धस्मितामृतशुभेन मुखेन्दुना ते
 सङ्गम्य संसरणसज्वरशान्तये नः।
सम्पद्यते विबुधनाथ समाधियोग्या
 शर्वर्यसौ कुटिलकुन्तळकान्तिरूपा॥ १७॥

बिम्बाधरं विकचपङ्कजलोचनं ते
 लम्बाळकं ललितकुण्डलदर्शनीयम्।
कान्तं मुखं कनककैतककर्णपूरं
 स्वान्तं विभूषयति देवपते मदीयम्॥ १८॥

लब्धा तिथौ क्वचिदियं रजनीकरेण
लक्ष्मीः स्थिरा सुरपते भवतो ललाटे।
यत्स्वेदबिन्दुकणिकोद्गतबुद्बुदान्तः
त्र्यक्षः पुरा स पुरुषोऽजनि शूलपाणिः॥ १९ ॥

लावण्यवर्षिणि ललाटतटे घनाभे
बिभ्रत् तटिद्गुणविशेषमिवोर्ध्वपुण्ड्रम्।
विश्वस्य निर्जरपते तमसाऽऽवृतस्य
मन्ये विभावयसि माङ्गलिकप्रदीपम्॥ २० ॥

आहुः श्रुतिं विबुधनायक तावकीनाम्
आशागणप्रसवहेतुमधीतवेदाः।
आकर्णिते तदियमार्तरवे प्रजानाम्
आशाः प्रसाधयितुमादिशति स्वयं त्वाम्॥ २१ ॥

कन्दर्पलाञ्छनतनुस्त्रिदशैकनाथ
कान्तिप्रवाहरुचिरे तव कर्णपाशे।
पुष्यत्यसौ प्रतिमुखस्थितिदर्शनीया
भूषामयी मकरिका विविधान् विहारान्॥ २२ ॥

नेतुं सरोजवसतिर्निजमाधिराज्यं
नित्यं निशामयति देवपते भ्रुवौ ते।
एवं न चेदखिलजन्तुविमोहनार्हा
किं मातृका भवति कामशरासनस्य॥ २३ ॥

आलक्ष्यसत्त्वमतिवेलदयोत्तरङ्गम्
अभ्यर्थिनामभिमतप्रतिपादनार्हम्।
स्निग्धायतं प्रथिमशालि सुपर्वनाथ
दुग्धाम्बुधेरनुकरोति विलोचनं ते॥ २४ ॥

विश्वाभिरक्षणविहारकृतक्षणैस्ते
वैमानिकाधिप विडम्बितमुग्धपद्मैः।

आमोदवाहिभिरनामयवाक्यगर्भैः
आर्द्रीभवाम्यमृतवर्षनिभैरपाङ्गैः॥ २५ ॥

नित्योदितैर्निगमनिःश्वसितैस्तवैषा
नासा नभश्चरपते नयनाब्धिसेतुः।
आम्रेडितप्रियतमामुखपद्मगन्धैः
आश्वासिनी भवति सम्प्रति मुह्यतो मे॥ २६ ॥

आरुण्यपल्लवितयौवनपारिजातम्
आभीरयोषिदनुभूतममर्त्यनाथ।
वंशेन शङ्खपतिना च निषेवितं ते
बिम्बाधरं स्पृशति रागवती मतिर्मे॥ २७ ॥

पद्मालयावलयदत्तसुजातरेखे
त्वत्कान्तिमेचकितशङ्खनिभे मतिर्मे।
विस्मेरभावरुचिरा वनमालिकेव
कण्ठे गुणीभवति देवपते त्वदीये॥ २८ ॥

आजानुलम्बिभिरलङ्कृतहेतिजालैः
ज्याघातराजिरुचिरैर्जितपारिजातैः।
चित्राङ्गदैस्त्रिदशपुङ्गव जातसङ्गा
त्वद्बाहुभिर्मम दृढं परिरभ्यते धीः॥ २९ ॥

नीलाचलोदितनिशाकरभास्कराभे
शान्ताहिते सुरपते तव शङ्खचक्रे।
पाणेरमुष्य भजतामभयप्रदस्य
प्रत्यायनं जगति भावयतः स्वभूम्ना॥ ३० ॥

अक्षोभणीयकरुणाम्बुधिविद्रुमाभं
भक्तानुरञ्जनममर्त्यपते त्वदीयम्।
नित्यापराधचकिते हृदये मदीये
दत्ताभयं स्फुरति दक्षिणपाणिपद्मम्॥ ३१ ॥

दुर्दान्तदैत्यविशिखक्षतपत्रभङ्गं
वीरस्य ते विबुधनायक बाहुमध्यम्।
श्रीवत्सकौस्तुभरमावनमालिकाङ्कं
चिन्ताऽनुभूय लभते चरितार्थतां नः॥ ३२॥

वर्णक्रमेण विबुधेश विचित्रिताङ्गी
स्मेरप्रसूनसुभगा वनमालिकेयम्।
हृद्या सुगन्धिरजहत्कमलामणीन्द्रा
नित्या तव स्फुरति मूर्तिरिव द्वितीया॥ ३३॥

आर्द्रं तमोमथनमाश्रिततारकं ते
शुद्धं मनः सुमनसाममृतं दुहानम्।
तत्तादृशं विबुधनाथ समृद्धकामं
सर्गेष्विदं भवति चन्द्रमसां प्रसूतिः॥ ३४॥

विश्वं निगीर्य विबुधेश्वर जातकार्श्यं
मध्यं वलित्रयविभाव्यजगद्विभागम्।
आमोदिनाभिनळिनस्थविरिञ्चभृङ्गम्
आकल्पयत्युदरबन्ध इवाशयो मे॥ ३५॥

नाकौकसां प्रथमतामधिकुर्वते ते
नाभीसरोजरजसां परिणामभेदाः।
आराधयद्भिरिह तैर्भवतः समीची
वीरोचिता विबुधनायक इत्यभिख्या॥ ३६॥

पीताम्बरेण परिवारवती सुजाता
दास्ये निवेशयति देवपते दृशौ मे।
विन्यस्तसव्यकरसङ्गमजायमान-
रोमाञ्चरम्यकिरणा रशना त्वदीया॥ ३७॥

स्त्रीरत्नकारणमुपात्ततृतीयवर्णं
दैत्येन्द्रवीरशयनं दयितोपधानम्।

देवेश यौवनगजेन्द्रकराभिरामम्
ऊरीकरोति भवदूरुयुगं मनो मे॥ ३८ ॥

लावण्यपूरलळितोर्ध्वपरिभ्रमाभं
लक्ष्मीविहारमणिदर्पणबद्धसख्यम्।
गोपाङ्गणेषु कृतचङ्क्रमणं तवैतत्
जानुद्वयं सुरपते न जहाति चित्तम्॥ ३९ ॥

दूत्ये दुकूलहरणे व्रजसुन्दरीणां
दैत्यानुधावनविधावपि लब्धसाह्यम्।
कन्दर्पकाहळनिषङ्गकळाचिकाभं
जङ्घायुगं जयति देवपते त्वदीयम्॥ ४० ॥

पाषाणनिर्मिततपोधनधर्मदारं
भस्मन्युपाहितनरेन्द्रकुमारभावम्।
संवाहितं त्रिदशनाथ रमामहीभ्यां
सामान्यदैवतमुशन्ति पदं त्वदीयम्॥ ४१ ॥

आवर्जिताभिरनुषज्य निजांशुजालैः
देवेश दिव्यपदपद्मदळायिताभिः।
अन्याभिलाषपरिलोलमिदं मदीयम्
अङ्गीकृतं हृदयमङ्गुळिभिः स्वयं ते॥ ४२ ॥

पङ्कान्यसौ मम निहन्ति महस्तरङ्गैः
गङ्गाधिकां विदधती गरुडस्रवन्तीम्।
नाकौकसां मणिकिरीटगणैरुपास्या
नाथ त्वदीयपदयोर्नखरत्नपङ्क्तिः॥ ४३ ॥

वज्रध्वजाङ्कुशसुधाकलशातपत्र-
कल्पद्रुमाम्बुरुहतोरणशङ्खचक्रैः।
मत्स्यादिभिश्च विबुधेश्वर मण्डितं ते
मान्यं पदं भवतु मौळिविभूषणं नः॥ ४४ ॥

चित्रं त्वदीयपदपद्मपरागयोगात्
योगं विनाऽपि युगपद्विलयं प्रयान्ति।
विष्वञ्चि निर्जरपते शिरसि प्रजानां
वेधःस्वहस्तलिखितानि दुरक्षराणि॥ ४५॥

ये जन्मकोटिभिरुपार्जितशुद्धधर्माः
तेषां भवच्चरणभक्तिरतीव भोग्या।
त्वज्जीवितैस्त्रिदशनायक दुर्लभैस्तैः
आत्मानमप्यकथयः स्वयमात्मवन्तम्॥ ४६॥

निष्किञ्चनत्वधनिना विबुधेश येन
न्यस्तः स्वरक्षणभरस्तव पादपद्मे।
नानाविधप्रथितयोगविशेषधन्याः
नार्हन्ति तस्य शतकोटितमांशकक्ष्याम्॥ ४७॥

आत्मापहाररसिकेन मयैव दत्तम्
अन्यैरधार्यमधुना विबुधैकनाथ।
स्वीकृत्य धारयितुमर्हसि मां त्वदीयं
चोरोपनीतनिजनूपुरवत् स्वपादे॥ ४८॥

अज्ञानवारिधिमपायधुरन्धरं माम्
आज्ञाविभञ्जनमकिञ्चनसार्वभौमम्।
विन्दन् भवान् विबुधनाथ समस्तवेदी
किं नाम पात्रमपरं मनुते कृपायाः॥ ४९॥

प्रह्लादगोकुलगजेन्द्रपरिक्षिदाद्याः
त्रातास्त्वया ननु विपत्तिषु तादृशीषु।
सर्वं तदेकमपरं मम रक्षणं ते
सन्तोल्यतां त्रिदशनायक किं गरीयः॥ ५०॥

वात्याशतैर्विषयरागतया विवृत्तैः
व्याघूर्णमानमनसं विबुधाधिराज।

नित्योपतप्तमपि मां निजकर्मघर्मैः
निर्वेशय स्वपदपद्ममधुप्रवाहम्॥ ५१ ॥

जय विबुधपते त्वं दर्शिताभीष्टदानः
सह सरसिजवासामेदिनीभ्यां वशाभ्याम्।
नळवनमिव मृद्नन् पापराशिं नतानां
गरुडसरिदनूपे गन्धहस्तीव दीव्यन्॥ ५२ ॥

निरवधिगुणजातं नित्यनिर्दोषमाद्यं
नरकमथनदक्षं नाकिनामेकनाथम्।
विनतविषयसत्यं वेङ्कटेशः कविस्त्वां
स्तुतिपदमधिगच्छन् शोभते सत्यवादी॥ ५३ ॥

॥ इति श्रीदेवनायकपञ्चाशत् समाप्ता ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्री अच्चुअसअअम् ॥

(श्री-अच्युतशतकम्)

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

सिरिवेङ्कडणाहज्जो कइतक्किअसीहसव्वतन्तसतन्तो।
वेअन्तारिअवज्जो मह सण्णिज्झेउ सइ सअं हिअअम्मि॥

श्रीवेङ्कटनाथार्यः कवितार्किकसिंहसर्वतन्त्रस्वतन्त्रः।
वेदान्ताचार्यवर्यो मम संनिधत्तां सदा स्वयं हृदये॥

णमह तिअसाण णाहं सच्चं दासाण अच्चुअं ठिरजोइम्।
गलुलणइतडतमालं अहिन्दणअरोसहाअलेक्कगइन्दम्॥ १ ॥

नमत त्रिदशानां नाथं सत्यं दासानामच्युतं स्थिरज्योतिः।
गरुडनदीतटतमालं अहीन्द्रनगरौषधाचलैकगजेन्द्रम्॥ १ ॥

किंकरसच्च थुई तुह सअंभुगेहिणिविलासवाहित्तमई।
फणिआ बालेण मए पञ्जर सुअ जप्पिअं व कुणउ पसाअम्॥ २ ॥

किङ्करसत्य स्तुतिस्तव स्वयंभू गेहिनी विलास व्याहृतमयी।
फणिता बालेन मया पञ्जर शुक जल्पितमिव करोतु प्रसादम्॥ २ ॥

मइलं वि भासिअं मह किंकरसच्च तुह कित्ति जोण्हा पसरे।
लग्गं लहउ विसुद्धिं रच्छा सलिलं व तिवहआ सोत्त गअम्॥ ३ ॥

मलिनमपि भाषितं मम किङ्करसत्य तव कीर्तिज्योत्स्ना प्रसरे।
लग्नं लभतां विशुद्धिं रथ्या सलिलमिव त्रिपथगा स्रोतो गतम्॥ ३ ॥

तत्थरि णएण ठविआ सोहउ तिअसाण णाह तुज्झ समाए।
वन्दित्तण महिआणं मज्झम्मि सुईण बालिसा मज्झ थुई॥ ४ ॥

www.prapatti.com

त्रस्तरि नयेन स्थापिता शोभतां त्रिदशानां नाथ तव समाजे।
वन्दित्व महितानां मध्ये श्रुतीनां बालिशा मम स्तुतिः॥ ४ ॥

अम्हगुरूणं अच्चुअ जीहा सीहासणम्मि लद्ध पइट्ठो।
पडिवाइअ परमट्ठो वारेसि अपण्डिअत्तणं अम्हाणम्॥ ५ ॥

अस्मद्गुरूणामच्युत जिह्वासिंहासने लब्धप्रतिष्ठः।
प्रतिपादित परमार्थो वारयस्यपण्डितत्वमस्माकम्॥ ५ ॥

हिअएसु देसिआणं जण्हइ लहरीसु पुण्णचन्दो व्व फुडो।
कलुसजलेसु व हंसो कसाअ कबुरेसु ठासि अच्चुअ ण खणम्॥ ६ ॥

हृदयेषु देशिकानां जाह्नवी लहरीषु पूर्णचन्द्र इव स्फुटः।
कलुष जलेष्विव हंसः कषाय कर्बुरेषु तिष्ठस्यच्युत न क्षणम्॥ ६ ॥

आअम मेत्त पमाणो आगोविअणं पआस णिअ माहप्पो।
सद्दहिअ हिअअ सुलहो दूरं मुअसि णअसच्च डोलाअन्ते॥ ७ ॥

आगममात्रप्रमाणः आगोपीजनं प्रकाश निज माहात्म्यः।
श्रद्धित हृदय सुलभो दूरं मुञ्चसि नतसत्य दोलायमानान्॥ ७ ॥

सइ खविअ सअल हेअं सरणागअसच्च सच्चणाणाणन्दम्।
उल्लङ्घिअ तिविहन्तं उवणिसआणं सआइ गाअन्ति तुमम्॥ ८ ॥

सदा क्षपितसकलहेयं शरणागतसत्य सत्यज्ञानानन्दम्।
उल्लङ्घित त्रिविधान्तं उपनिषदां शतानि गायन्ति त्वाम्॥ ८ ॥

कुणसि ण कीरसि केण वि ठावेसि ण संठविज्जसि अणण्ण ठिओ।
हरसि णिहिलं ण हीरसि अहिन्द णअरिन्द अणह जोइ फुरन्तो॥ ९ ॥

करोषि न क्रियसे केनापि स्थापयसि न संस्थाप्यसेऽनन्यस्थितः।
हरसि निखिलं न ह्रियसे अहीन्द्रनगरेन्द्रानघ ज्योतिस्स्फुरन्॥ ९ ॥

अणु पमिअस्स वि अच्चुअ सत्ती तुह सअल धारणाइवहुत्ता।
तेण पडिवत्थु पुण्णो सुव्वसि अपडिहअ णिअ ठिई सव्वगओ॥ १० ॥

अणु प्रमितस्याप्यच्युत शक्तिस्तव सकल धारणादि प्रभुता।
तेन प्रति वस्तुपूर्णः श्रूयसेऽप्रतिहत निजस्थितिः सर्वगतः॥ १० ॥

सअलाण धरण णिअमण सामित्तण णिअम संठिओ सव्व तणू।
सुव्वसि अच्चुअ सव्वो सअ दंसिअ कज्ज कारणत्तण कबुरो॥ ११ ॥

सकलानां धरण नियमन स्वामित्व नियम संस्थितः सर्वतनुः।
श्रूयसेऽच्युत सर्वः स्वयं दर्शित कार्य कारणत्व कर्बुरः॥ ११ ॥

पुरिस पहाण सरीरो भुवणाणं होसि अच्चुअ उवाआणम्।
णिअ संकप्प सणाहो वहसि णिमित्तत्तणं वि अब्भुअ सत्ती॥ १२ ॥

पुरुष प्रधान शरीरो भुवनानां भवस्यच्युतोपादानम्।
निजसंकल्प सनाथो वहसि निमित्तत्वमप्यद्भुत शक्तिः॥ १२ ॥

विसम गुणङ्कुर पअरे जलं व सामण्ण कारणं तुह केळी।
णिअ कम्म सत्ति णिअआ अच्चुअ बम्हाइ ठावरन्त विसेसा॥ १३ ॥

विषम गुणाङ्कुर प्रकरे जलमिव सामान्य कारणं तव केळिः।
निजकर्मशक्तिनियताः अच्युत ब्रह्मादि स्थावरान्त विशेषाः॥ १३ ॥

पुरिसा तुज्झ विहूई अच्चुअ लच्छीअ इत्थिआ सण्णाओ।
णत्थि परं तुज्झाणं सा वि सिरी होइ तुज्झ किं उण इअरम्॥ १४ ॥

पुरुषास्तव विभूतिः अच्युत लक्ष्म्याः स्त्रीसंज्ञाः।
नास्ति परं युवयोः सापि श्रीर्भवति तव किं पुनरितरत्॥ १४ ॥

ण हु तुह सरिसब्भहिआ णाह तुमं एव्व सव्व लोअ सरण्णो।
एआव णाण सारं इअ मुणिउं तिअसणाह इअर विइन्ता॥ १५ ॥

न खलु तव सदृशाभ्यधिकाः नाथ त्वमेव सर्वलोक शरण्यः।
एतावत् ज्ञानसारं इति ज्ञातुं त्रिदशनाथेतर विचिन्ता॥ १५॥

भाइ फणिन्द उराहिव पडिवालेन्तेसु पाअड वहुत्त फला।
अवि दुहिण प्पमुहेहिं आणत्ती तुह अलङ्घणिज्ज पहावा॥ १६॥

भाति फणीन्द्रपुराधिप प्रतिपालयत्सु प्रकट प्रभूत फला।
अपि द्रुहिण प्रमुखैः आज्ञप्तिस्तवालङ्घनीयप्रभावा॥ १६॥

णिअम विहीण पउत्ती सव्वाण वि दाससच्च उद्दिसिअ तुमम्।
सद्ध णिमन्तिअ बम्हण समाहि सिद्धं लहन्ति तिअसा भुत्तिम्॥ १७॥

निगम विधीनां प्रवृत्तिः सर्वेषामपि दाससत्योद्दिश्य त्वाम्।
श्राद्ध निमन्त्रित ब्राह्मण समाधि सिद्धां लभन्ते त्रिदशा भुक्तिम्॥ १७॥

आरज्झ तिअस विलए अच्चुअ णिच्चं ण ठासि जइ णाम तुमम्।
कम्माण कप्पिआणं काहिइ कप्पन्तरेसु को णिव्वेसम्॥ १८॥

आराध्य त्रिदश विलयेऽच्युत नित्यं न तिष्ठसि यदि नाम त्वम्।
कर्मणां कल्पितानां करिष्यति कल्पान्तरेषु को निर्वेशम्॥ १८॥

कप्पेसि कंखिआइं कप्पदुमो व्व सिरि कञ्चण लआ सहिओ।
णअसच्च सइ फलाइं णिअ छाहि णिहिण्ण णिच्च ताव तिहुवणो॥ १९॥

कल्पयसि काङ्क्षितानि कल्पद्रुम इव श्रीकाञ्चन लता सहितः।
नतसत्य सदा फलानि निजच्छाया निर्भिन्न नित्य ताप त्रिभुवनः॥ १९॥

सअलाअमाण णिट्ठा सअलसुराणं वि अन्तरो अप्पाणो।
सअल फलाण पसूई सअल जणाणं समो खु णअसच्च तुमम्॥ २०॥

सकलागमानां निष्ठा सकल सुराणामप्यन्तर आत्मा।
सकल फलानां प्रसूतिः सकल जनानां समः खलु नतसत्य त्वम्॥ २०॥

www.prapatti.com

इअ सव्वाण समाणो सच्च ठिओ दाससच्च सइ परिपुण्णो।
किह वहसि पक्ख वाअं पण्डव पमुहेसु पेसणं वि सहन्तो॥ २१॥

इति सर्वेषां समानः सत्य स्थितो दाससत्य सदा परिपूर्णः।
कथं वहसि पक्षपातं पाण्डव प्रमुखेषु प्रेषणमपि सहमानः॥ २१॥

विसमम्मि कम्म मग्गे विपरिखलन्ताण वीहलिअ करणाणम्।
णाह णिहिलाण अण्णो णत्थि तुमाहि णअसच्च हत्थालम्बो॥ २२॥

विषमे कर्ममार्गे विपरिस्खलतां विह्वलित करणानाम्।
नाथ निखिलानामन्यो नास्ति त्वन्नतसत्य हस्तालम्बः॥ २२॥

णाणस्स को अविसओ अच्चुअ कलुणाअ तुज्झ को दुरठिओ।
सत्तीअ को अइभरो ता खु उवाओ तुमं चिअ सअं सिद्धो॥ २३॥

ज्ञानस्य कोऽविषयः अच्युत करुणायास्तव को दूरस्थितः।
शक्तेः कोऽतिभरः तस्मात् खलूपायस्त्वमेव स्वयं सिद्धः॥ २३॥

संकप्प कण्णहारो किंकरसच्च भवसाअरे अइगहिरे।
अणहो तुमं खु पोओ अप्पाण किवा समीरणेण पउत्तो॥ २४॥

सङ्कल्प कर्णधारः किङ्करसत्य भव सागरेऽतिगभीरे।
अनघस्त्वं खलु पोतः आत्मनां कृपा समीरणेन प्रयुक्तः॥ २४॥

अच्चुअ ण दन्ति मोक्खं ईसर भावेण भाविआ इअर सुरा।
रत्तिं परिवट्टेउं लक्खं आलेक्ख दिणअराण वि ण खमम्॥ २५॥

अच्युत न ददति मोक्षं ईश्वरभावेन भाविता इतर सुराः।
रात्रिं परिवर्तयितुं लक्षमालेख्यदिनकराणामपि न क्षमम्॥ २५॥

अमिअ रस साअरस्स व अहिन्दउर णाह णिम्मल महग्घाइम्।
तीरन्ति ण विगणेउं अणण्ण सुलहाइ तुज्झ गुण रअणाइम्॥ २६॥

अमृत रस सागरस्येव अहीन्द्रपुरनाथ निर्मलमहार्घाणि।
शक्नुवन्ति न विगणयितुं अनन्य सुलभानि तव गुण रत्नानि॥ २६ ॥

भूसिअ सुइ सीमन्तो भुअइन्द उरेस सव्वगुण सीमन्तो।
खविअ तिसा मळ मोहो मुणीण हिअएसु फुरसि सामळ मोहो॥ २७ ॥

भूषितश्रुति सीमन्तो भुजगेन्द्रपुरेश सर्वगुण सीमान्तः।
क्षपित तृषा मलमोहो मुनीनां हृदयेषु स्फुरसि श्यामळ मयूखः॥ २७ ॥

सुह लक्खण सिरिवच्छो सोहसि णिम्मुत्त विरह खण सिरिवच्छो।
रणदेवण सविहगओ उद्भुण गलुलणइ तीर वण सविह गओ॥ २८ ॥

शुभ लक्षण श्रीवत्सः शोभसे निर्मुक्त विरह क्षण श्रीवत्सः।
रणदेवन सविधगतः उद्भट गरुडनदी तीर वन सविध गजः॥ २८ ॥

अकुमार जोव्वण ठिअं अहिन्दउरणाह अहिमअं अणुरूवम्।
णिच्चं सहाव सिद्धं सुव्वइ सुरि महिअं सुहं तुह रूवम्॥ २९ ॥

अकुमार यौवन स्थितं अहीन्द्रपुरनाथाभिमतमनुरूपम्।
नित्यं स्वभाव सिद्धं श्रूयते सूरिमहितं सुखं तव रूपम्॥ २९ ॥

तिउणं तस्स विआरा अच्चुअ पुरिसोत्ति आअम गणिज्जन्ता।
अत्था तुह खु समत्ता परम्मि रूपम्मि भूसणत्थ सरूवा॥ ३० ॥

त्रिगुणं तस्य विकाराः अच्युत पुरुष इत्यागम गण्यमानाः।
अर्थास्तव खलु समस्ताः परस्मिन् रूपे भूषणास्त्र स्वरूपाः॥ ३० ॥

णिन्ति तुमाओ अच्चुअ णिक्खविअ विवक्ख णिट्ठुर परक्कमणा।
संठविअ परम धम्मा साहु परित्ताण सप्फला ओआरा॥ ३१ ॥

गच्छन्ति त्वत्तोऽच्युत निक्षपित विपक्ष निष्ठुर पराक्रमणाः।
संस्थापित परम धर्माः साधु परित्राण सत्फला अवताराः॥ ३१ ॥

www.prapatti.com

हरि मणि सरिच्छ णिअ रुइ हरिआअन्त भुअइन्द वुर पेरन्तो।
काले दासजणाणं कण्ह घणो होसि दिण्णकालुण्ण रसो॥ ३२॥

हरि मणि सदृक्ष निज रुचि हरितायमान भुजगेन्द्रपुर पर्यन्तः।
काले दासजनानां कृष्ण घनो भवसि दत्त कारुण्य रसः॥ ३२॥

गलुल णइ कच्छरण्णे लक्खिज्जसि लच्छि महि करेणु मणहरो।
दीसन्त बहुळ दाणो दिसा गइन्दो व्व खुडिअ दणुइन्द दुमो॥ ३३॥

गरुड नदी कच्छारण्ये लक्ष्यसे लक्ष्मी मही करेणु मनोहरः।
दृश्यमान बहुळदानो दिशा गजेन्द्र इव खण्डित दनुजेन्द्र द्रुमः॥ ३३॥

मुहचन्द मोळि दिणअर मज्झ ठिओ तुज्झचिहुर भारन्धारो।
अघडिअ घडणा सत्तिं सच्चं ठावेइ दाससच्च समग्गम्॥ ३४॥

मुखचन्द्र मौलि दिनकर मध्यस्थितस्तव चिकुरभारान्धकारः।
अघटित घटना शक्तिं सत्यं स्थापयति दाससत्य समग्राम्॥ ३४॥

परिहसिअ पुण्णचन्दं पउम सरिच्छ प्पसण्ण लोअण जुअळम्।
संकप्पिअ दुरिआइ वि सम्हरिअं हरइ दाससच्च तुह मुहम्॥ ३५॥

परिहसित पूर्णचन्द्रं पद्म सदृक्ष प्रसन्न लोचन युगळम्।
संकल्पित दुरितान्यपि संस्मृतं हरति दाससत्य तव मुखम्॥ ३५॥

माहप्पं तुह महिअं मङ्गळिअं तुळसि कोत्थुह प्पमुहाणम्।
अच्चुअ ठिर वणमालं वच्छं दंसेइ लच्छि लक्खण सुहअम्॥ ३६॥

माहात्म्यं तव महितं माङ्गळिकं तुलसी कौस्तुभ प्रमुखानाम्।
अच्युत स्थिर वनमालं वत्सं दर्शयति लक्ष्मीलक्षण सुभगम्॥ ३६॥

णिव्विसइ णिन्ततावो देवअणो देवणाअअ विहि प्पमुहो।
सीअळसन्द वहुत्तं छाहिं तुह विउळ बाहु कप्प दुमाणम्॥ ३७॥

निर्विशति गच्छत्तापो देवजनो देवनायक विधि प्रमुखः।
शीतळसान्द्र प्रभूतां छायां तव विपुल बाहु कल्प द्रुमाणाम्॥ ३७॥

संकप्प चन्द खोहिअ तिउणोअहि विउळ बुब्बुअ प्पअरेहिम्।
बम्हण्डेहि वि भरिअं किङ्करसच्च तुह कीस णु किसं उअरम्॥ ३८॥

संकल्प चन्द्रक्षोभित त्रिगुणोदधि विपुलबुद्बुद प्रकरैः।
ब्रह्माण्डैरपि भरितं किंकरसत्य तव कस्मान्नु कृशमुदरम्॥ ३८॥

णाहि रुहं तुह णळिणं भुअईसर णअर णाह सोहइ सुहअम्।
मज्झ ठिअ बम्ह भमरं वच्छासण लच्छि पाअ वीढ सरिच्छम्॥ ३९॥

नाभिरुहं तव नळिनं भुजगेश्वर नगर नाथ शोभते सुभगम्।
मध्यस्थित ब्रह्म भ्रमरं वत्सासन लक्ष्मीपाद पीठ सदृक्षम्॥ ३९॥

दिढ पीडिअ महु कइढव सोणिअ पडल परिपाडलम्बर घडिआ।
राअइ अच्चुअ मुहला रइणाह गइन्दसिंकला तुह रसणा॥ ४०॥

दृढ पीडित मधुकैटभ शोणित पटल परिपाटलाम्बर घटिता।
राजत्यच्युत मुखरा रतिनाथ गजेन्द्रशृङ्खला तव रशना॥ ४०॥

दासाण सच्च दीसइ दाणव वीराण दीह णिद्दा सअणम्।
तुह उअरट्ठिअ तिहुवण पासाअक्खम्भ सच्छअं ऊरुजुअम्॥ ४१॥

दासानां सत्य दृश्यते दानव वीराणां दीर्घनिद्रा शयनम्।
तवोदर स्थित त्रिभुवन प्रासाद स्तम्भ सच्छायमूरुयुगम्॥ ४१॥

जाणु मणि दप्पणेण अ जङ्घा मरगअ कळाइआए अ धणिआ।
अच्चुअ ण मुअइ कन्ती लच्छी व सरोअ लञ्छणे तुह चलणे॥ ४२॥

जानु मणि दर्पणेन च जङ्घा मरकत कळाचिकया च धन्या।
अच्युत न मुञ्चति कान्तिः लक्ष्मीरिव सरोज लाञ्छनौ तव चरणौ॥ ४२॥

www.prapatti.com

सुइ सीमन्त पसूणं सोहइ णअसच्च तुज्झ सव्व सरण्णम्।
कमण खण जणिअ सुर णइ पसमिअ तेल्लोक्क पाअअं पअ पदुमम्॥ ४३॥

श्रुति सीमन्त प्रसूनं शोभते नतसत्य तव सर्वशरण्यम्।
क्रमण क्षण जनित सुरनदी प्रशमित त्रैलोक्य पातकं पदपद्मम्॥ ४३॥

इअ तिहुवणेक्कमूळं आसादेन्ति अणहा अमिअसाउरसम्।
ओसहि महिहर पासे उइअं तुं ओसहिं व दास रुआणम्॥ ४४॥

इति त्रिभुवनैकमूलं आस्वादयन्त्यनघा अमृतस्वादु रसम्।
औषधिमहीधरपार्श्वे उदितं त्वामौषधिमिव दास रुजाम्॥ ४४॥

सिद्धञ्जणं व सामं तुज्झ तणुं णिअ विलोअणेसु खिवन्ता।
अच्चुअ लच्छि णिवासं णिच्च णिऊढं णिहिं व पेच्छन्ति तुमम्॥ ४५॥

सिद्धाञ्जनमिव श्यामां तव तनुं निजविलोचनेषु क्षिपन्तः।
अच्युत लक्ष्मीनिवासं नित्यनिगूढं निधिमिव पश्यन्ति त्वाम्॥ ४५॥

विहडिअ णिबिडन्धारो घडन्त जोई तिलोअ एक्क गह वई।
दिट्ठि गओ जाण तुमं णमन्तसच्च ण हु ताण मोह तिआमा॥ ४६॥

विघटित निबिडान्धकारो घटमान ज्योतिस्त्रिलोकैक ग्रहपतिः।
दृष्टिगतो येषां त्वं नमत्सत्य न खलु तेषां मोहत्रियामा॥ ४६॥

विसअ रसम्मि विरत्ता विआर जणणेहि वि ण हु विकीरन्ता।
जीवन्त मुक्क सरिसा अच्चुअ दीसन्ति पावणा तुह भत्ता॥ ४७॥

विषयरसे विरक्ताः विकारजननैरपि न खलु विक्रियमाणाः।
जीवन्मुक्त सदृशा अच्युत दृश्यन्ते पावनास्तव भक्ताः॥ ४७॥

गन्धव्व णअर सिमिणअ सारिच्छाणं सिरीण वण सरिआणम्।
ण सुमरइ तुम्ह गहिओ सरणागअ सच्च सइमओ जीवगओ॥ ४८॥

www.prapatti.com

गन्धर्व नगर स्वप्न सदृक्षाणां श्रीणां वन सरिताम्।
न स्मरति त्वद्गृहीतः शरणागत सत्य सदामदो जीव गजः॥ ४८॥

ण महेन्ति णाणवन्ता तरङ्ग डिण्डीर बुब्बुअ सरिच्छाइम्।
विहि पमुहाण पआइं घण कन्दळि कन्द कअळि खम्भ समाइम्॥ ४९॥

न महयन्ति ज्ञानवन्तः तरङ्ग डिण्डीर बुद्बुद सदृक्षाणि।
विधि प्रमुखाणां पदानि घन कन्दळि कन्द कदळी स्तम्भ समानि॥ ४९॥

पुळइअ स पर सहावा पुरिसा घेत्तूण सामिणो तुह सीळम्।
णाह णअसच्च सघिणा ण मुअन्ति कहं वि सब्ब जण सोहद्दम्॥ ५०॥

दृष्ट स्व पर स्वभावाः पुरुषा गृहीत्वा स्वामिनस्तव शीलम्।
नाथ नतसत्य सघृणाः न मुञ्चन्ति कथमपि सर्वजन सौहार्दम्॥ ५०॥

माण मएसा मच्छर डम्भासूआ भआमरिस लोह मुहा।
दीसन्ति ण मोहसुआ दोसा दासाण सच्च तुह भत्ताणम्॥ ५१॥

मान मदेर्ष्या मत्सर दम्भासूया भयामर्ष लोभ मुखाः।
दृश्यन्ते न मोहसुताः दोषा दासानां सत्य तव भक्तानाम्॥ ५१॥

जाण मई इअर मुही काळो सअळो वि ताण कलि वित्थारो।
जे तुह पअम्मि पवणा णत्थि कली णाअवइ णअर वए ताणम्॥ ५२॥

येषां मतिरितर मुखी कालः सकलोपि तेषां कलि विस्तारः।
ये तव पदे प्रवणाः नास्ति कलिर्नागपति नगर पते तेषाम्॥ ५२॥

अच्चासण्ण विणासा अच्चुअ पेच्छन्ति तावए भत्तजणे।
मोक्ख रुईण सुमग्गे मूढा दिअहअर मण्डलम्मि व छिद्दम्॥ ५३॥

अत्यासन्न विनाशाः अच्युत पश्यन्ति तावके भक्तजने।
मोक्षरुचीनां सुमार्गे मूढा दिवसकरमण्डल इव च्छिद्रम्॥ ५३॥

www.prapatti.com

णितुडिअ दुम्माण घणा णिम्मल गुण घडिअ तारआ पब्भारा।
भासन्त भत्ति जोण्हा णअसच्च फुरन्ति णह णिहा तुह भत्ता॥ ५४ ॥

नित्रुटित दुर्मान घनाः निर्मल गुण घटित तारका प्राग्भाराः।
भासमान भक्ति ज्योत्स्नाः नतसत्य स्फुरन्ति नभो निभास्तव भक्ताः॥ ५४ ॥

ण हु जम विसअम्मि गई णअसच्च पअम्बुअं तुह पवण्णाणम्।
खलिआण वि जह जोग्गं सिक्खा सुद्धन्त किंकराण व लहुई॥ ५५ ॥

न खलु यमविषये गतिर्नतसत्य पदाम्बुजं तव प्रपन्नानाम्।
स्खलितानामपि यथायोग्यं शिक्षा शुद्धान्त किंकराणामिव लघ्वी॥ ५५ ॥

कम्म गइदोसदुहिआ कअन्त भिउडी भुअङ्गि दंसण तत्था।
अच्चन्ति तुज्झ चळणे अच्चुअ पब्भट्ठ वम्मह रसासाआ॥ ५६ ॥

कर्मगति दोष दुःखिताः कृतान्त भ्रुकुटी भुजङ्गी दर्शन त्रस्ताः।
अर्चन्ति तव चरणौ अच्युत प्रभ्रष्ट मन्मथ रसास्वादाः॥ ५६ ॥

आलग्गइ तुह चलणे अच्चुअ विहिणा वि अच्चणा आअरिआ।
जा एक्कन्ति पउत्ता सेसं व सअं सिरेण पडि गेण्हसि तम्॥ ५७ ॥

आलगति तव चरणौ अच्युत विधिनाऽप्यर्चनाऽऽचरिता।
यैकान्ति प्रयुक्ता शेषामिव स्वयं शिरसा प्रतिगृह्णासि ताम्॥ ५७ ॥

तुह मुह जोण्हा दाविअ माणस ससि अन्त पवह संणिह बाहे।
अच्चुअ ण मुअसि भत्ते कळम्ब गोळ णिह कण्टअन्त णिअङ्गे॥ ५८ ॥

तव मुख ज्योत्स्ना द्रावित मानस शशि कान्त प्रवाह संनिभ बाष्पान्।
अच्युत न मुञ्चसि भक्तान् कदम्ब गोळ निभ कण्टकायमान निजाङ्गान्॥ ५८ ॥

सव्वेसु वि णिव्वेरा सरणागअ सच्च गहिअ सासअ धम्मा।
गअसङ्गा तुह भत्ता जन्ति तुमं एव्व दुळ्ळहं इअरेहिम्॥ ५९ ॥

सर्वेष्वपि निर्वैराः शरणागतसत्य गृहीतशाश्वत धर्माः।
गतसङ्गास्तव भक्ताः यान्ति त्वामेव दुर्लभमितरैः॥ ५९ ॥

अहिवइ णअरिन्द तुमं आसण्णं वि गअणं व सइ दुग्गेज्झम्।
विसएसु विलग्गन्ता तुरन्ता वि ण लहन्ति डोलन्त मणा॥ ६० ॥

अहिपति नगरेन्द्र त्वां आसन्नमपि गगनमिव सदा दुर्ग्राह्यम्।
विषयेषु विलगन्तः त्वरमाणा अपि न लभन्ते डोलायमान मनसः॥ ६० ॥

भत्ता तावअ सेवा रस भरिआ सअल रक्खणोसुअ रुइणा।
करणाइ धरन्ति चिरं कङ्खिअ मोक्खा वि अच्चुअ तुए ठविआ॥ ६१ ॥

भक्तास्तावक सेवा रस भरिताः सकलरक्षणोत्सुक रुचिना।
करणानि धरन्ति चिरं काङ्क्षितमोक्षा अप्यच्युत त्वया स्थापिताः॥ ६१ ॥

ठिरगुण गिरि जणिएहिं संतारेसि णअसच्च णिअ भत्तेहिम्।
जम्म परिवाडि जलहिं जङ्गम ठिर सेउ दंसणिज्जेहि जणे॥ ६२ ॥

स्थिर गुण गिरि जनितैः सन्तारयसि नतसत्य निजभक्तैः।
जन्म परिपाटि जलधिं जङ्गम स्थिर सेतु दर्शनीयैर्जनान्॥ ६२ ॥

पसमिअ भवन्तर भआ पत्तं पत्तं हिअं ति परिपेच्छन्ता।
भावेन्ति तुज्झ भत्ता पिआइहिं व णअसच्च पच्चिम दिअहम्॥ ६३ ॥

प्रशमित भवान्तर भयाः प्राप्तं प्राप्तं हितमिति परिपश्यन्तः।
भावयन्ति तव भक्ताः प्रियातिथिमिव नतसत्य पश्चिम दिवसम्॥ ६३ ॥

पअड तिमिरम्मि भुवणे पत्तपडिट्ठाविअ परम णाण पईवा।
णिज्जन्ति अच्चुअ तुए णिअं पअं सइ सअं पहं कअ कज्जा॥ ६४ ॥

प्रकट तिमिरे भुवने पात्र प्रतिष्ठापित परम ज्ञान प्रदीपाः।
नीयन्तेऽच्युत त्वया निजं पदं सदा स्वयं प्रभं कृत कार्याः॥ ६४ ॥

www.prapatti.com

दिढ तिव्व भत्ति णअणा परिपेच्छन्ता अहिन्दउरणाह तुमम्।
पत्ता तुह साउज्जं पन्तिं पूरेन्ति पण्णइन्द मुहाणम्॥ ६५॥

दृढतीव्रभक्तिनयनाः परिपश्यन्तोऽहीन्द्रपुरनाथ त्वाम्।
प्राप्तास्तव सायुज्यं पङ्क्तिं पूरयन्ति पन्नगेन्द्रमुखानाम्॥ ६५॥

संणअ सुळहं अच्चुअ समाहिसोवाण कम विळम्ब विमुहिआ।
सरणं गन्तूण तुमं मुत्ता मुउउन्द खत्तबन्धु प्पमुहा॥ ६६॥

सन्नत सुलभमच्युत समाधि सोपान क्रम विलम्ब विमुखिताः।
शरणं गत्वा त्वां मुक्ता मुचुकुन्द क्षत्रबन्धु प्रमुखाः॥ ६६॥

देवाण पसु समाणो जन्तू गन्तूण देवणाह तुह पअम्।
तेहिं चिअ सव्वेहिं संसरमाणेहि होइ सइ दिण्ण बळी॥ ६७॥

देवानां पशुसमानो जन्तुर्गत्वा देवनाथ तव पदम्।
तैरेव सर्वैः संसारमाणैः भवति सदा दत्त बलिः॥ ६७॥

मोहन्धार महण्णव मुच्छिअ माआ महारअणि पच्चूहो।
अच्चुअ तुज्झ कडक्खो विमुत्ति पत्थाण पुडम परिअर बन्धो॥ ६८॥

मोहान्धकार महार्णव मूर्छित माया महारजनि प्रत्यूषः।
अच्युत तव कटाक्षो विमुक्ति प्रस्थान प्रथम परिकर बन्धः॥ ६८॥

मोक्ख सुह रुक्खमूळं मोह जराउर महारसाअण पवरम्।
सअल कुसलेक्क खेत्तं किंकरसच्च तुह कित्तणं अमिअ णिहम्॥ ६९॥

मोक्ष सुख वृक्ष मूलं मोह जरातुर महारसायन प्रवरम्।
सकल कुशलैक क्षेत्रं किङ्कर सत्य तव कीर्तनममृत निभम्॥ ६९॥

णत्थि अहिक्कम णासो विच्छेअम्मि वि ण पच्चवाअ पसङ्गो।
सप्पा वि तुह सपज्जा रक्खइ अच्चुअ महत्तरादु भआदो॥ ७०॥

www.prapatti.com

नास्त्यभिक्रम नाशो विच्छेदेऽपि न प्रत्यवाय प्रसङ्गः।
स्वल्पाऽपि तव सपर्या रक्षत्यच्युत महत्तरात् भयात्॥ ७० ॥

अपसाए अपसण्णा तुज्झ पसाअम्मि दाससच्च पसण्णा।
आरज्झा होन्ति परे किं तेहि पसङ्ग लम्भिअ पहावेहिम्॥ ७१ ॥

अप्रसादे अप्रसन्नास्तव प्रसादे दाससत्य प्रसन्नाः।
आराध्या भवन्ति परे किं तैः प्रसङ्गलम्भित प्रभावैः॥ ७१ ॥

इअर तिअसा पसण्णा किंकरसच्च मह किं णु काहिन्ति हिअम्।
णीहार घण सएहिं णहु पूरिज्जइ कहं वि चाअअ तिण्हा॥ ७२ ॥

इतर त्रिदशाः प्रसन्नाः किङ्कर सत्य मम किं नु करिष्यन्ति हितम्।
नीहार घन शतैः न खलु पूर्यते कथमपि चातक तृष्णा॥ ७२ ॥

अणुगअसुह मिअतिण्हा अच्चुअ वीसमइ तुज्झ मामअ तिण्हा।
पवहेसु पसरिआए आसिअ पवहन्त घण किवा सरिआए॥ ७३ ॥

अनुगत सुख मृगतृष्णा अच्युत विश्राम्यति तव मामक तृष्णा।
प्रवाहेषु प्रसृतायाः आश्रित प्रवहद्धन कृपा सरितः॥ ७३ ॥

विअल सअलङ्ग विसमे धम्मे णअसच्च धअणिहे धारेन्तो।
कन्तार पन्थओ विअ खळन्त चळणो म्हि काअर विसीरन्तो॥ ७४ ॥

विकल सकलाङ्ग विषमान् धर्मान् नतसत्य ध्वजनिभान् धारयन्।
कान्तार पान्थक इव स्खलच्चरणोऽस्मि कातर विशीर्यमाणः॥ ७४ ॥

ठिर धम्म वम्म थइअं अधम्म पवणाण अग्ग खन्धपउत्तम्।
अघडन्त विपडिसारं अच्चुअ मं हससि णूण लच्छि समक्खम्॥ ७५ ॥

स्थिर धर्म वर्म स्थगितं अधर्मप्रवणानामग्र स्कन्ध प्रवृत्तम्।
अघटमान विप्रतीसारं अच्युत मां हससि नूनं लक्ष्मी समक्षम्॥ ७५ ॥

www.prapatti.com

तरिउं अच्चुअ दुरिअं इमम्मि देहम्मि एक्क दिअहे वि कअम्।
काळो अळं ण सअळो कळुणाए तुज्झ पुण्ण पत्तं म्हि इमो॥ ७६ ॥

तरितुमच्युत दुरितं अस्मिन् देह एक दिवसेऽपि कृतम्।
कालोऽलं न सकलः करुणायास्तव पूर्ण पात्रमस्म्ययम्॥ ७६ ॥

अच्चुअ तुज्झ गुणाणं मह दोसाणं वि णत्थि कुत्थ वि गणणा।
तह वि जओ पुढमाणं अहिअं लीणाण होइ णहु दोब्बळ्ळम्॥ ७७ ॥

अच्युत तव गुणानां मम दोषाणामपि नास्ति कुत्रापि गणना।
तथापि जयः प्रथमानां अधिकं लीनानां भवति न खलु दौर्बल्यम्॥ ७७ ॥

रत्तिं दिअहं अच्चुअ तुडिअ पडन्ताइ आउ दुम खण्डाइम्।
दठ्ठूण वि दरिअमणं बालं एणिंह वि भरसु मं अपमत्तो॥ ७८ ॥

रात्रिं दिवसमच्युत त्रटित पतन्त्यायुर्द्रुम खण्डानि।
दृष्ट्वापि दृप्त मनसं बालमिदानीमपि भरस्व मामप्रमत्तः॥ ७८ ॥

णीसास संकणिज्जे देहे पडळन्त सळिल बिन्दु सरिच्छे।
मुणसि णअसच्च तुं मं जरन्त करणे वि दीहजोव्वण तिण्हम्॥ ७९ ॥

निश्वास शङ्कनीये देहे पटलान्त सलिल बिन्दु सदृक्षे।
जानासि नतसत्य त्वं मां जरत्करणेऽपि दीर्घ यौवन तृष्णम्॥ ७९ ॥

अमुणिअ णिअ काअव्वं तिळग्ग मुणिएसु मं वि पडिऊळ गइम्।
इअ णिअ सहाव विळिअं हाउं दासाण सच्च णहु तुह जुत्तम्॥ ८० ॥

अज्ञात निज कर्तव्यं यदृच्छज्ञातेषु मामपि प्रतिकूल गतिम्।
इति निज स्वभाव व्रीडितं हातुं दासानां सत्य न खलु तव युक्तम्॥ ८० ॥

कोहं किं करणिज्जं परिहरणिज्जं वि किंति जाणसि सव्वम्।
तीरसि अ तं हिअं मह तिअसेसर कुणसु णिअ हिअअ णिक्खित्तम्॥ ८१ ॥

कोऽहं किं करणीयं परिहरणीयमपि किमिति जानासि सर्वम्।
शङ्कोषि च तद्धितं मम त्रिदशेश्वर कुरुष्व निज हृदय निक्षिप्तम्॥ ८१॥

एणिंह उवरिं वि इमो गुण गहिओ दारुपुत्तओ व परवसो।
तस्स वि मह तिअसेसर तीसु वि करणेसु होसु सुह सङ्कप्पो॥ ८२॥

इदानीमुपर्यप्ययं गुण गृहीतो दारु पुत्रक इव परवशः।
तस्यापि मम त्रिदशेश्वर त्रिष्वपि करणेषु भव सुख सङ्कल्पः॥ ८२॥

णिअ कम्म णिअळ जुअळं अच्चुअ काऊण मह पिअप्पिअ वग्गे।
काहे घोरकळेवर काराघर कुहर णिग्गअं काहिसि मम्॥ ८३॥

निज कर्म निगळयुगळं अच्युत कृत्वा मम प्रियाप्रिय वर्गे।
कदा घोर कलेबर कारागृह कुहर निर्गतं करिष्यसि माम्॥ ८३॥

हद्दे तुमम्मि कइआ विस्समिअं बम्ह धमणि मग्ग णिहिन्तम्।
दिणअर दिण्णग्ग करं अच्चुअ दच्छिहिसि दइअ डिम्भं विअ मम्॥ ८४॥

हार्दे त्वयि कदा विश्रान्तं ब्रह्म धमनि मार्ग गमिष्यन्तम्।
दिनकर दत्ताग्र करं अच्युत द्रक्ष्यसि दयित डिम्भमिव माम्॥ ८४॥

काहे अमाणवन्ता अग्गि मुहा आइवाहिआ तुह पुरिसा।
अइळङ्घेहिन्ति मिमं अच्चुअ तम गहण तिउण मरु कन्तारम्॥ ८५॥

कदा अमानवान्ताः अग्निमुखा आतिवाहिकास्तव पुरुषाः।
अतिलङ्घयिष्यन्ति मां अच्युत तमो गहन त्रिगुण मरु कान्तारम्॥ ८५॥

लङ्घिअ विरआ सरिअं लम्भिअ सइ सुद्ध सत्तमअ सोम्म तणुम्।
कअ बम्हालंकारं काहिसि णअसच्च किंकरं काहे मम्॥ ८६॥

लङ्घित विरजा सरितं लम्भित सदा शुद्ध सत्त्वमय सौम्य तनुम्।
कृत ब्रह्मालङ्कारं करिष्यसि नतसत्य किङ्करं कदा माम्॥ ८६॥

www.prapatti.com

संसार साअराओ उक्खित्तं तिअस णाह फुरिआलोअम्।
काहे काहिसि हिअए कोत्थुह मणि दप्पणं व लच्छि पुळइअम्॥ ८७॥

संसार सागराद् उत्क्षिप्तं त्रिदशनाथ स्फुरितालोकम्।
कदा करिष्यसि हृदये कौस्तुभमणि दर्पणमिव लक्ष्मी पुलकितम्॥ ८७॥

काहे तुह पअ पउमे होहिमि णअसच्च केळि कन्त तिहुवणे।
मअण रिउ मउड मण्डण सुर सरिआ सोत्त सूइअ महु प्पवहे॥ ८८॥

कदा तव पदपद्मे भविष्यामि नतसत्य केळि क्रान्त त्रिभुवने।
मदन रिपु मकुट मण्डन सुर सरित्स्रोतः सूचित मधु प्रवाहे॥ ८८॥

उवणिसआ सिर कुसुमं उत्तंसेऊण तुह पअम्बुअ जुअळम्।
दइओ होहिमि कइआ दासो दासाण सच्च सूरि सरिच्छो॥ ८९॥

उपनिषच्छिरः कुसुमं उत्तंस्य तव पदाम्बुज युगळम्।
दयितो भविष्यामि कदा दासो दासानां सत्य सूरिसदृक्षः॥ ८९॥

अउणो णिउत्ति जोग्गं ओआर विहार सहअरत्तण धणिअम्।
अप्प समभोअ मेत्तं अणुहोहिसि देवणाह काहे णु मिमम्॥ ९०॥

अपुनर्निवृत्ति योग्यं अवतार विहार सहचरत्व धन्यम्।
आत्म सम भोगमात्रं अनुभविष्यसि देवनाथ कदा नु माम्॥ ९०॥

इअ फुड मणोरहं मं एआरिस वअण मेत्त सारं वसअम्।
कुणसु णिअ गुण गणेहिं सच्चं दासाण सच्च सइ सच्छन्दो॥ ९१॥

इति स्फुट मनोरथं मां एतादृश वचन मात्र सारं वशगम्।
कुरुष्व निज गुण गणैः सत्यं दासानां सत्य सदा स्वच्छन्दः॥ ९१॥

बाळ पवगोव्व तरळो मारुइ जाइत्ति साअरं तरिउ मणो।
पत्थेमि तुमं अच्चुअ कञ्चिअ पअ पउम खमसु मह कावेअम्॥ ९२॥

बाल प्लवग इव तरळो मारुति जातिरिति सागरं तरितुमनाः।
प्रार्थये त्वामच्युत काङ्क्षित पदपद्म क्षमस्व मम कापेयम्॥ १२॥

अच्चुअ विसअक्कन्तं भवण्णवा वत्त भमिणिबुड्डुज्जन्तम्।
जणणी थणंधअं विअ मं उद्धरिऊण सेवसु सअं पच्छम्॥ १३॥

अच्युत विषयाक्रान्तं भवार्णवावर्त भ्रमि निमज्जन्तम्।
जननी स्तनंधयमिव मामुद्धृत्य सेवस्व स्वयं पथ्यम्॥ १३॥

कम्म मअ घम्म तविअं सुह मिअ तिण्हाहि काहि वि अतण्णाअम्।
कारेसु णिव्वुअं मं करआ सिसिरोहि अच्चुअ कडक्खेहिम्॥ १४॥

कर्म मय घर्म तप्तं सुख मृग तृष्णाभिः काभिरप्यनार्द्रम्।
कारयस्व निर्वृतं मां करका शिशिरैरच्युत कटाक्षैः॥ १४॥

तुह चिन्तण विमुहाणं दिट्ठि विसाणं व दंसणाउ मोएन्तो।
अमिअ मुहाणं विअ मं अच्चुअ भत्ताण णेसु णअणासारम्॥ १५॥

तव चिन्तन विमुखानां दृष्टि विषाणामिव दर्शनान्मोचयन्।
अमृत मुखानामिव मां अच्युत भक्तानां गमय नयनासारम्॥ १५॥

विस मिळिअ महु णिहेसु अ तण पडिमेसु अ पडिग्गहेसु पळुठिअम्।
अमिअ णिहिम्मि व अच्चुअ ठावेसु तुमम्मि णिम्ममं मह हिअअम्॥ १६॥

विषमिळितमधुनिभेषु च तृण प्रतिमेषु च प्रतिग्रहेषु प्रलुठितम्।
अमृत निधाविवाच्युत स्थापय त्वयि निर्ममं मम हृदयम्॥ १६॥

णिच्चं इमम्मि किवणे णिक्खिव णमन्त सच्च णिहि सारिच्छे।
पवहन्त णह पहाझर पसमिअ पणमन्त संजरे तुह चलणे॥ १७॥

नित्यमस्मिन् कृपणे निक्षिप नमत्सत्य निधि सदृक्षौ।
प्रवहन्नख प्रभा झर प्रशमित प्रणमत्संज्वरौ तव चरणौ॥ १७॥

www.prapatti.com

सरणागओत्ति जणिए जणवाए वि जइ अच्चुअ ण रक्खसि मम्।
होज्ज खु साअर घोसो साअर पुळिणम्मि तारिसं तुह वअणम्॥ ९८॥

शरणागत इति जनिते जनवादेऽपि यद्यच्युत न रक्षसि माम्।
भवेत् खलु सागर घोषः सागर पुळिने तादृशं तव वचनम्॥ ९८॥

णिक्खित्तो म्हि अ अगई णिवुणेहि तुमम्मि णाह कारुणिएहिम्।
ते तुह दट्ठूण पिए णिहुअं णअसच्च भरसु अप्पाण भरम्॥ ९९॥

निक्षिप्तोऽस्मि चागतिः निपुणैस्त्वयि नाथ कारुणिकैः।
तांस्तव दृष्ट्वा प्रियान् निभृतं नतसत्य भरस्वात्मनो भरम्॥ ९९॥

णअसच्च पक्कणाणिअ गळिअ चिलाअ भम णिअ कुमारं व णिवो।
होज्जन्त जोव्वण वहुं वरोव्व मं लहसु मन्ति अण विण्णविअम्॥ १००॥

नतसत्य पक्कणानीत गळित किरात भ्रम निज कुमारमिव नृपः।
भविष्यद्यौवन वधूं वर इव मां लभस्व मन्त्रिजन विज्ञापितम्॥ १००॥

इअ कइ तक्किअ केसरि वेअन्ताअरिअ वेङ्कडेस विरइअम्।
सुहअं अच्चुअ सअअं सहिअअ हिअएसु सोहउ समग्गगुणम्॥ १०१॥

इति कवितार्किक केसरि वेदान्ताचार्य वेङ्कटेश विरचितम्।
सुभगमच्युतशतकं सहृदयहृदयेषु शोभतां समग्रगुणम्॥ १०१॥

॥ इति श्री-अच्युतशतकं समाप्तम्॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीमहावीरवैभवम् ॥

(श्रीरघुवीरगद्यम्)

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

जयत्याश्रितसन्त्रासध्वान्तविध्वंसनोदयः।
प्रभावान् सीतया देव्या परमव्योमभास्करः॥

बालकाण्डम्

जय जय महावीर !

महाधीर धौरेय !

देवासुर समर समय समुदित निखिल निर्जर निर्धारित निरवधिक माहात्म्य !

दशवदन दमित दैवत परिषदभ्यर्थित दाशरथि भाव !

दिनकर कुल कमल दिवाकर !

दिविषदधिपति रण सहचरण चतुर दशरथ चरमऋण विमोचन !

कोसल सुता कुमार भाव कञ्चुकित कारणाकार !

कौमार केळि गोपायित कौशिकाध्वर !

रणाध्वर धुर्य भव्य दिव्यास्त्र बृन्द वन्दित !

प्रणत जन विमत विमथन दुर्ललित दोर्ललित !

तनुतर विशिख विताडन विघटित विशरारु शरारु ताटका ताटकेय !

www.prapatti.com

जडकिरण शकलधर जटिल नटपति मकुट तट नटनपटु विबुधसरिदतिबहुळ मधुगळन ललितपद नळिनरज उपमृदित निजवृजिन जहदुपल तनुरुचिर परम मुनिवर युवति नुत !

कुशिक सुत कथित विदित नव विविध कथ !

मैथिल नगर सुलोचना लोचन चकोर चन्द्र !

खण्डपरशु कोदण्ड प्रकाण्ड खण्डन शौण्ड भुजदण्ड !

चण्डकर किरण मण्डल बोधित पुण्डरीक वन रुचि लुण्टाक लोचन !

मोचित जनक हृदय शङ्कातङ्क !

परिहृत निखिल नरपति वरण जनक दुहितृ कुचतट विहरण समुचित करतल !

शतकोटि शतगुण कठिन परशुधर मुनिवर करधृत दुरवनमतम निज धनुराकर्षण प्रकाशित पारमेष्ठ्य !

क्रतुहर शिखरि कन्तुक विहृत्युन्मुख जगदरुन्तुद जितहरि दन्ति दन्त दन्तुर दशवदन दमन कुशल दशशतभुज मुख नृपतिकुल रुधिर झर भरित पृथुतर तटाक तर्पित पितृक भृगुपति सुगति विहतिकर नत परुडिषु परिघ !

अयोध्याकाण्डम्

अनृत भय मुषित हृदय पितृ वचन पालन प्रतिज्ञावज्ञात यौवराज्य !

निषाद राज सौहृद सूचित सौशील्य सागर !

भरद्वाज शासन परिगृहीत विचित्र चित्रकूट गिरि कटक तट रम्यावसथ !

अनन्यशासनीय !

प्रणत भरत मकुटतट सुघटित पादुकाग्र्याभिषेक निर्वर्तित सर्व लोक योग क्षेम !

www.prapatti.com

पिशित रुचि विहित दुरित वलमथन तनय बलिभुगनुगति सरभस शयन तृण शकल परिपतन भय चकित सकल सुर मुनिवर बहुमत महास्त्र सामर्थ्य !

द्रुहिण हर वलमथन दुरारक्ष शरलक्ष !

दण्डका तपोवन जङ्गम पारिजात !

विराध हरिण शार्दूल !

विलुळित बहुफल मख कलम रजनिचर मृग मृगयारम्भ सम्भृत चीरभृदनुरोध !

त्रिशिरः शिरस्त्रितय तिमिर निरास वासरकर !

दूषण जलनिधि शोषण तोषित ऋषिगण घोषित विजय घोषण !

खरतर खर तरु खण्डन चण्ड पवन !

द्विसप्त रक्षःसहस्र नळवन विलोलन महाकलभ !

असहाय शूर !

अनपाय साहस !

महित महामृथ दर्शन मुदित मैथिली दृढतर परिरम्भण विभव विरोपित विकट वीरव्रण !

मारीच माया मृग चर्म परिकर्मित निर्भर दर्भास्तरण !

विक्रम यशो लाभ विक्रीत जीवित गृध्रराज देह दिधक्षा लक्षित भक्तजन दाक्षिण्य !

कल्पित विबुधभाव कबन्धाभिनन्दित !

अवन्ध्य महिम मुनिजन भजन मुषित हृदय कलुष शबरी मोक्ष साक्षिभूत !

किष्किन्धाकाण्डम्

प्रभञ्जन तनय भावुक भाषित रञ्जित हृदय !

तरणिसुत शरणागति परतन्त्रीकृत स्वातन्त्र्य !

दृढघटित कैलास कोटि विकट दुन्दुभि कङ्काळ कूट दूर विक्षेप दक्ष दक्षिणेतर पादाङ्गुष्ठ दरचलन विश्वस्त सुहृदाशय !

अतिपृथुल बहु विटपि गिरि धरणि विवर युगपदुदय विवृत चित्रपुङ्ख वैचित्र्य !

विपुल भुज शैलमूल निबिड निपीडित रावण रणरणक जनक चतुरुदधि विहरण चतुर कपिकुलपति हृदय विशाल शिलातल दारण दारुण शिलीमुख !

सुन्दरकाण्डम्

अपार पारावार परिखा परिवृत परपुर परिसृत दव दहन जवन पवनभव कपिवर परिष्वङ्ग भावित सर्वस्व दान !

युद्धकाण्डम्

अहित सहोदर रक्षः परिग्रह विसंवादि विविध सचिव विस्रम्भण समय संरम्भ समुज्जृम्भित सर्वेश्वर भाव !

सकृत् प्रपन्न जन संरक्षण दीक्षित !

वीर !

सत्यव्रत !

प्रतिशयन भूमिका भूषित पयोधि पुळिन !

प्रळय शिखि परुष विशिख शिखा शोषिताकूपार वारिपूर !

प्रबल रिपु कलह कुतुक चटुल कपिकुल करतल तुलित हृत गिरि निकर साधित सेतुपथ सीमा सीमन्तित समुद्र !

द्रुतगति तरुमृग वरूथिनी निरुद्ध लङ्कावरोध वेपथु लास्य लीलोपदेश देशिक धनुर्ज्याघोष !

गगन चर कनक गिरि गरिम धर निगममय निज गरुड गरुदनिल लव गळित विष वदन शर कदन !

अकृतचर वनचर रणकरण वैलक्ष्य कूणिताक्ष बहुविध रक्षो बलाध्यक्ष वक्षः कवाट पाटन पटिम साटोप कोपावलेप !

कटुरटदटनि टङ्कृति चटुल कठोर कार्मुख विनिर्गत विशङ्कट विशिख विताडन विघटित मकुट विह्वल विश्रवस्तनय विश्रम समय विश्राणन विख्यात विक्रम !

कुम्भकर्ण कुलगिरि विदळन दम्भोळि भूत निःशङ्क कङ्कपत्र !

अभिचरण हुतवह परिचरण विघटन सरभस परिपतदपरिमित कपिबल जलधि लहरि कलकलरव कुपित मघवजि दभिहननकृदनुज साक्षिक राक्षस द्वन्द्वयुद्ध !

अप्रतिद्वन्द्व पौरुष !

त्र्यम्बक समधिक घोरास्त्राडम्बर !

सारथि हृत रथ सत्रप शात्रव सत्यापित प्रताप !

शित शर कृत लवन दशमुख मुख दशक निपतन पुनरुदय दर गळित जनित दर तरळ हरिहय नयन नळिनवन रुचि खचित खतल निपतित सुरतरु कुसुम वितति सुरभित रथ पथ !

अखिल जगदधिक भुज बल वर बल दश लपन लपन दशक लवन जनित कदन परवश रजनिचर युवति विलपन वचन समविषय निगम शिखर निकर मुखर मुख मुनि वर परिपणित !

अभिगत शतमख हुतवह पितृपति निर्ऋति वरुण पवन धनद गिरिश मुख सुरपति नुति मुदित !

अमित मति विधि विदित कथित निज विभव जलधि पृषत लव !

विगत भय विबुध परिबृढ विबोधित वीरशयन शायित वानर पृतनौघ !

स्व समय विघटित सुघटित सहृदय सहधर्म चारिणीक !

विभीषण वशंवदीकृत लङ्केश्वर्य !

निष्पन्न कृत्य !

ख पुष्पित रिपु पक्ष !

पुष्पक रभस गति गोष्पदीकृत गगनार्णव !

प्रतिज्ञार्णव तरण कृत क्षण भरत मनोरथ संहित सिंहासनाधिरूढ !

स्वामिन् !

राघव सिंह !

उत्तरकाण्डम्

हाटक गिरि कटक लडह पाद पीठ निकट तट परिलुठित निखिल नृपति किरीट कोटि विविध मणि गण किरण निकर नीराजित चरण राजीव !

दिव्यभौमायोध्याधिदैवत !

पितृ वध कुपित परशु धर मुनि विहित नृप हनन कदन पूर्व काल प्रभव शत गुण प्रतिष्ठापित धार्मिक राजवंश !

शुभ चरित रत भरत खर्वित गर्व गन्धर्व यूथ गीत विजय गाथा शत !

शासित मधुसुत शत्रुघ्न सेवित !

कुश लव परिगृहीत कुल गाथा विशेष !

विधिवश परिणमदमर भणिति कविवर रचित निज चरित निबन्धन निशमन निर्वृत !

सर्व जन सम्मानित !

पुनरुपस्थापित विमान वर विश्राणन प्रीणित वैश्रवण विश्रावित यशःप्रपञ्च !

पञ्चतापन्न मुनिकुमार सञ्जीवनामृत !

त्रेतायुग प्रवर्तित कार्तयुग वृत्तान्त !

अविकल बहुसुवर्ण हयमख सहस्र निर्वहण निर्वर्तित निज वर्णाश्रमधर्म !

सर्व कर्म समाराध्य !

सनातन धर्म !

साकेत जनपद जनि धनिक जङ्गम तदितर जन्तु जात दिव्य गति दान दर्शित नित्य निःसीम वैभव !

भव तपन तापित भक्तजन भद्राराम !

श्रीरामभद्र !

नमस्ते पुनस्ते नमः !

चतुर्मुखेश्वरमुखैः पुत्रपौत्रादिशालिने।
नमः सीतासमेताय रामाय गृहमेधिने॥

कविकथकसिंहकथितं कठोरसुकुमारगुम्भगम्भीरम्।
भवभयभेषजमेतत् पठत महावीरवैभवं सुधियः॥

॥ इति श्रीमहावीरवैभवं समाप्तम् ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीगोपालविंशतिः ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

वन्दे बृन्दावनचरं वल्लवीजनवल्लभम्।
जयन्तीसंभवं धाम वैजयन्तीविभूषणम्॥ १ ॥

वाचं निजाङ्करसिकां प्रसमीक्षमाणो
वक्त्रारविन्दविनिवेशितपाञ्चजन्यः।
वर्णत्रिकोणरुचिरे वरपुण्डरीके
बद्धासनो जयति वल्लवचक्रवर्ती॥ २ ॥

आम्नायगन्धिरुदितस्फुरिताधरोष्ठम्
आस्राविलेक्षणमनुक्षणमन्दहासम्।
गोपालडिम्भवपुषं कुहनाजनन्याः
प्राणस्तनन्धयमवैमि परं पुमांसम्॥ ३ ॥

आविर्भवत्वनिभृताभरणं पुरस्तात्
आकुञ्चितैकचरणं निभृतान्यपादम्।
दध्ना निमन्थमुखरेण निबद्धतालं
नाथस्य नन्दभवने नवनीतनाट्यम्॥ ४ ॥

हर्तुं कुम्भे विनिहितकरः स्वादु हैयङ्गवीनं
दृष्ट्वा दामग्रहणचटुलां मातरं जातरोषाम्।
पायादीषत् प्रचलितपदो नापगच्छन् न तिष्ठन्
मिथ्यागोपः सपदि नयने मीलयन् विश्वगोप्ता॥ ५ ॥

व्रजयोषिदपाङ्गवेधनीयं
मधुराभाग्यमनन्यभोग्यमीडे।

वसुदेववधूस्तनन्धयं तत्
किमपि ब्रह्म किशोरभावदृश्यम्॥ ६ ॥

परिवर्तितकन्धरं भयेन
स्मितफुल्लाधरपल्लवं स्मरामि।
विटपित्वनिरासकं कयोश्चित्
विपुलोलूखलकर्षकं कुमारम्॥ ७ ॥

निकटेषु निशामयामि नित्यं
निगमान्तैरधुनाऽपि मृग्यमाणम्।
यमळार्जुनदृष्टबालकेळिं
यमुनासाक्षिकयौवनं युवानम्॥ ८ ॥

पदवीमदवीयसीं विमुक्तेः
अटवीसंपदमम्बुवाहयन्तीम्।
अरुणाधरसाभिलाषवंशां
करुणां कारणमानुषीं भजामि॥ ९ ॥

अनिमेषनिषेवणीयमक्ष्णोः
अजहद्यौवनमाविरस्तु चित्ते।
कलहायितकुन्तळं कलापैः
करणोन्मादकविभ्रमं महो मे॥ १० ॥

अनुयायिमनोज्ञवंशनाळैः
अवतु स्पर्शितवल्लवीविमोहैः।
अनघस्मितशीतळैरसौ माम्
अनुकम्पासरिदम्बुजैरपाङ्गैः॥ ११ ॥

अधराहितचारुवंशनाळाः
मकुटालम्बिमयूरपिञ्छमालाः।
हरिनीलशिलाविभङ्गनीलाः
प्रतिभाः सन्तु ममान्तिमप्रयाणे॥ १२ ॥

अखिलानवलोकयामि कालान्
महिळाधीनभुजान्तरस्य यूनः।
अभिलाषपदं व्रजाङ्गनानाम्
अभिलापक्रमदूरमाभिरूप्यम्॥ १३॥

हृदि मुग्धशिखण्डमण्डनो
लिखितः केन ममैष शिल्पिना।
मदनातुरवल्लवाङ्गना-
वदनाम्भोजदिवाकरो युवा॥ १४॥

महसे महिताय मौळिना
विनतेनाञ्जलिमञ्जनत्विषे।
कलयामि विमुग्धवल्लवी-
वलयाभाषितमञ्जुवेणवे॥ १५॥

जयति ललितवृत्तिं शिक्षितो वल्लवीनां
शिथिलवलयशिञ्जाशीतळैर्हस्तताळैः।
अखिलभुवनरक्षागोपवेषस्य विष्णोः
अधरमणिसुधायामंशवान् वंशनालः॥ १६॥

चित्राकल्पः श्रवसि कलयन् लाङ्गलीकर्णपूरं
बर्होत्तंसस्फुरितचिकुरो बन्धुजीवं दधानः।
गुञ्जाबद्धामुरसि ललितां धारयन् हारयष्टिं
गोपस्त्रीणां जयति कितवः कोऽपि कौमारहारी॥ १७॥

लीलायष्टिं करकिसलये दक्षिणे न्यस्य धन्याम्
अंसे देव्याः पुळकरुचिरे सन्निविष्टान्यबाहुः।
मेघश्यामो जयति ललितो मेखलादत्तवेणुः
गुञ्जापीडस्फुरितचिकुरो गोपकन्याभुजङ्गः॥ १८॥

प्रत्यालीढस्थितिमधिगतां प्राप्तगाढाङ्कपालिं
पश्चादीषन्मिलितनयनां प्रेयसीं प्रेक्षमाणः।

www.prapatti.com

भस्त्रायन्त्रप्रणिहितकरो भक्तजीवातुरव्यात्
वारिक्रीडानिबिडवसनो वल्लवीवल्लभो नः॥ १९ ॥

वासो हृत्वा दिनकरसुतासन्निधौ वल्लवीनां
लीलास्मेरो जयति ललितामास्थितः कुन्दशाखाम्।
सव्रीडाभिस्तदनु वसने ताभिरभ्यर्थ्यमाने
कामी कश्चित् करकमलयोरञ्जलिं याचमानः॥ २० ॥

इत्यनन्यमनसा विनिर्मितां
वेङ्कटेशकविना स्तुतिं पठन्।
दिव्यवेणुरसिकं समीक्षते
दैवतं किमपि यौवतप्रियम्॥ २१ ॥

॥ इति श्रीगोपालविंशतिः समाप्ता ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीदेहळीशस्तुतिः ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

विक्रम्य येन विजितानि जगन्ति भूम्ना
विश्वस्य यं परमकारणमामनन्ति।
विश्राणयन् प्रणयिनां विविधान् पुमर्थान्
गोप्ता स मे भवतु गोपपुराधिराजः॥ १॥

देहळ्यधीश्वर तवेदृशमीश्वरत्वं
तुष्टूषतां दिशति गद्गदिकानुबन्धम्।
वाचालयत्यथ च मां क्वचन क्षपायां
क्षान्तेन दान्तकविमुख्यविमर्दनेन॥ २॥

त्वच्चक्रवद्द्रुतमनेहसि घूर्णमाने
निम्नोन्नतक्रमनिदर्शितनेमिवृत्ताः।
आराध्य गोपनगरे कृपयोदितं त्वां
स्वाराज्यमग्र्यमलभन्त सुरासुरेन्द्राः॥ ३॥

आकल्पपुष्पसुभगोन्नतबाहुशाखः
पादे सदा परिपचेळिमसत्फलस्त्वम्।
पण्णातटस्पृशि मृकण्डुतपोवनेऽस्मिन्
छायानिलीनभुवनोऽसि तमालशाखी॥ ४॥

चक्रस्य दैत्यदनुजादिषु वामभावं
शङ्खस्य चाश्रितजनेष्वपि दक्षिणत्वम्।
व्यक्तं प्रदर्शयसि गोपपुराधिराज
व्यत्यस्य नूनमनयोः करसम्प्रयोगम्॥ ५॥

www.prapatti.com

दीपेन केनचिदशीतरुचा निशीथे
स्नेहोपपन्नपरिशुद्धगुणार्पितेन।
दह्रावकाशनिबिडं ददृशुर्भवन्तं
स्वाध्याययोगनयनाः शुचयः कवीन्द्राः॥ ६ ॥

कासारपूर्वकविमुख्यविमर्दजन्मा
पण्णातटेक्षुसुभगस्य रसो बहुस्ते।
त्वत्पादपद्ममधुनि त्वदनन्यभोग्ये
नूनं समाश्रयति नूतनशर्करात्वम्॥ ७ ॥

वैरोचनेः सदसि वामनभूमिकावान्
विक्रान्तिताण्डवरसेन विजृम्भमाणः।
चक्रे भवान् मकरकुण्डलकर्णपाशः
श्यामैकमेघभरितामिव सप्तलोकीम्॥ ८ ॥

चित्रं न तत् त्रिषु मितानि पदेषु यत् ते
विश्वान्यमूनि भुवनानि विशङ्कटेषु।
भक्तैः समं क्वचिदसौ भवनैकदेशे
माति स्म मूर्तिरमिता तदिहाद्भुतं नः॥ ९ ॥

भक्तप्रिय त्वयि तथा परिवर्धमाने
मुक्तावितानविततिस्तव पूर्वमासीत्।
हारावळिः परमथो रशनाकलापः
तारागणस्तदनु मौक्तिकनूपुरश्रीः॥ १० ॥

भिक्षोचितं प्रकटयन् प्रथमाश्रमं त्वं
कृष्णाजिनं यवनिकां कृतवान् प्रियायाः।
व्यक्ताकृतेस्तव समीक्ष्य भुजान्तरे तां
त्वामेव गोपनगरीश जना विदुस्त्वाम्॥ ११ ॥

सत्कुर्वतां तव पदं चतुराननत्वं
पादोदकं च शिरसा वहतां शिवत्वम्।

एकत्र विक्रमणकर्मणि तद् द्वयं ते
देहल्यधीश युगपत् प्रथितं पृथिव्याम्॥ १२॥

भक्तोपरोधसह पादसरोजतस्ते
मन्दाकिनी विगळिता मकरन्दधारा।
सद्यस्त्रिवर्गमपवर्गमपि क्षरन्ती
पुण्या बभूव पुरशासनमौळिमाला॥ १३॥

विक्रान्तिकेतुपटिका पदवाहिनी ते
न्यञ्चन्त्युपैति नतजीवित शिंशुमारम्।
औत्तानपादिममृतांशुमशीतभानुं
हेमाचलं पशुपतिं हिमवन्तमुर्वीम्॥ १४॥

वेधःकमण्डलुजलैर्विहितार्चनं ते
पादाम्बुजं प्रतिदिनं प्रतिपद्यमाना।
स्तोत्रप्रिय त्रिपथगादिसरिद्वराणां
पण्णा बभूव भुवने बहुमानपात्रम्॥ १५॥

स्वच्छन्दविक्रमसमुन्नमितादमुष्मात्
स्रोतस्त्रयं यदभवत् तव पाद पद्मात्।
वेताळभूतसरसामपदिश्य वाचं
प्रायेण तत् प्रसवभूमिमवाप भूयः॥ १६॥

क्रीडापरेण भवता विहितोपरोधान्
आराधकाननुपरोधमुदञ्चयिष्यन्।
ताम्रेण पादनखरेण तदाऽण्डमध्ये
घण्टापथं कमपि नूनमवर्तयस्त्वम्॥ १७॥

कामाविलेऽपि करुणार्णवबिन्दुरेकः
क्षिप्तः स्वकेळितरसा तव देहळीश।
तत्सन्ततेरुभयथा विततिं भजन्त्याः
संसारदावदहनं शमयत्यशेषम्॥ १८॥

नीडोदरान्निपतितस्य शुकार्भकस्य
त्राणेन नाथ विहरन्निव सार्वभौमः।
आदाय गोपनगराधिपते स्वयं मां
क्रीडादयाव्यतिकरेण कृतार्थय त्वम्॥ १९ ॥

लीलाशकुन्तमिव मां स्वपदोपलब्ध्यै
स्वैरं क्षिपन् दुरितपञ्जरतो गुणस्थम्।
तत्तादृशं कमपि गोपपुरीविहारिन्
सन्तोषमुल्लळय सागरसम्भवायाः॥ २० ॥

वातूलकल्पवृजिनप्रभवैर्मदीयां
वैयाकुलीं विषयसिन्धुतरङ्गभङ्गैः।
दासोपमर्दसह दुर्निरसां त्वदन्यैः
अन्वीक्ष्य गाढमनुकम्पितुमर्हसि त्वम्॥ २१ ॥

एनस्विनीमिति सदा मयि जायमानां
देहळ्यधीश दृषदोऽपि विलापयन्तीम्।
नाथे समग्रशकने त्वयि जागरूके
किं ते सहेत करुणा करुणामवस्थाम्॥ २२ ॥

आत्मोन्नतिं परनिकर्षमपीह वाञ्छन्
निम्ने विमोहजलधौ निपतामि भूयः।
तन्मामुदञ्चय तवोन्नतपाददघ्नं
देहळ्यधीश गुणितेन दयागुणेन॥ २३ ॥

अक्षीणकल्मषरसोऽपि तवानृशंस्यात्
लक्ष्मीसमक्षमपि विज्ञपयाम्यभीतः।
भक्तोपमर्दरसिक स्वयमल्पबुद्धेः
यन्मन्यसे मम हितं तदुपाददीथाः॥ २४ ॥

मन्ये दयार्द्रहृदयेन महाधनं मे
दत्तं त्वयेदमनपायमकिञ्चनत्वम्।

येन स्तनन्धयमिव स्वहितानभिज्ञं
न्यासीकरोषि निजपादसरोरुहे माम्॥ २५ ॥

दुर्वारतीव्रदुरितप्रतिवावदूकैः
औदार्यवद्भिरनघस्मितदर्शनीयैः।
देहळ्यधीश्वर दयाभरितैरपाङ्गैः
वाचं विनाऽपि वदसीव मयि प्रसादम्॥ २६ ॥

अयमनवमसूक्तैरादिभक्तैर्यथावत्
विशदितनिजतत्त्वो विश्वमव्यादभव्यात्।
रथचरणनिरूढव्यञ्जनानां जनानां
दुरितमथनलीलादोहळी देहळीशः॥ २७ ॥

इयमवितथवर्णा वर्णनीयस्वभावात्
विदितनिगमसीम्ना वेङ्कटेशेन गीता।
भवमरुभुवि तृष्णालोभपर्याकुलानां
दिशतु फलमभीष्टं देहळीशस्तुतिर्नः॥ २८ ॥

॥ इति श्रीदेहळीशस्तुतिः समाप्ता ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीस्तुतिः ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

मानातीतप्रथितविभवां मङ्गळं मङ्गळानां
वक्षःपीठीं मधुविजयिनो भूषयन्तीं स्वकान्त्या।
प्रत्यक्षानुश्रविकमहिमप्रार्थिनीनां प्रजानां
श्रेयोमूर्तिं श्रियमशरणस्त्वां शरण्यां प्रपद्ये॥ १॥

आविर्भावः कलशजलधावध्वरे वाऽपि यस्याः
स्थानं यस्याः सरसिजवनं विष्णुवक्षःस्थलं वा।
भूमा यस्या भुवनमखिलं देवि दिव्यं पदं वा
स्तोकप्रज्ञैरनवधिगुणा स्तूयसे सा कथं त्वम्॥ २॥

स्तोतव्यत्वं दिशति भवती देहिभिः स्तूयमाना
तामेव त्वामनितरगतिः स्तोतुमाशंसमानः।
सिद्धारम्भः सकलभुवनश्लाघनीयो भवेयं
सेवापेक्षा तव चरणयोः श्रेयसे कस्य न स्यात्॥ ३॥

यत्सङ्कल्पाद्भवति कमले यत्र देहिन्यमीषां
जन्मस्थेमप्रळयरचना जङ्गमाजङ्गमानाम्।
तत् कल्याणं किमपि यमिनामेकलक्ष्यं समाधौ
पूर्णं तेजः स्फुरति भवतीपादलाक्षारसाङ्कम्॥ ४॥

निष्प्रत्यूहप्रणयघटितं देवि नित्यानपायं
विष्णुस्त्वं चेत्यनवधिगुणं द्वन्द्वमन्योन्यलक्ष्यम्।
शेषश्चित्तं विमलमनसां मौळयश्च श्रुतीनां
सम्पद्यन्ते विहरणविधौ यस्य शय्याविशेषाः॥ ५॥

www.prapatti.com

उद्देश्यत्वं जननि भजतोरुज्झितोपाधिगन्धं
प्रत्यग्रूपे हविषि युवयोरेकशेषित्वयोगात्।
पद्मे पत्युस्तव च निगमैर्नित्यमन्विष्यमाणो
नावच्छेदं भजति महिमा नर्तयन् मानसं नः॥ ६॥

पश्यन्तीषु श्रुतिषु परितः सूरिबृन्देन सार्धं
मध्येकृत्य त्रिगुणफलकं निर्मितस्थानभेदम्।
विश्वाधीशप्रणयिनि सदा विभ्रमद्यूतवृत्तौ
ब्रह्मेशाद्या दधति युवयोरक्षशारप्रचारम्॥ ७॥

अस्येशाना त्वमसि जगतः संश्रयन्ती मुकुन्दं
लक्ष्मीः पद्मा जलधितनया विष्णुपत्नीन्दिरेति।
यन्नामानि श्रुतिपरिपणान्येवमावर्तयन्तो
नावर्तन्ते दुरितपवनप्रेरिते जन्मचक्रे॥ ८॥

त्वामेवाहुः कतिचिदपरे त्वत्प्रियं लोकनाथं
किं तैरन्तःकलहमलिनैः किञ्चिदुत्तीर्य मग्नैः।
त्वत्सम्प्रीत्यै विहरति हरौ संमुखीनां श्रुतीनां
भावारूढौ भगवति युवां दम्पती दैवतं नः॥ ९॥

आपन्नार्तिप्रशमनविधौ बद्धदीक्षस्य विष्णोः
आचख्युस्त्वां प्रियसहचरीमैकमत्योपपन्नाम्।
प्रादुर्भावैरपि समतनुः प्राध्वमन्वीयसे त्वं
दूरोत्क्षिप्तैरिव मधुरता दुग्धराशेस्तरङ्गैः॥ १०॥

धत्ते शोभां हरि मरकते तावकी मूर्तिराद्या
तन्वी तुङ्गस्तनभरनता तप्तजाम्बूनदाभा।
यस्यां गच्छन्त्युदयविलयैर्नित्यमानन्दसिन्धौ
इच्छावेगोल्लसितलहरीविभ्रमं व्यक्तयस्ते॥ ११॥

आसंसारं विततमखिलं वाङ्मयं यद्विभूतिः
यद्भ्रूभङ्गात् कुसुमधनुषः किङ्करो मेरुधन्वा।

www.prapatti.com

यस्यां नित्यं नयनशतकैरेकलक्ष्यो महेन्द्रः
    पद्मे तासां परिणतिरसौ भावलेशैस्त्वदीयैः॥ १२॥

अग्रे भर्तुः सरसिजमये भद्रपीठे निषण्णाम्
    अम्भोराशेरधिगतसुधासम्प्लवादुत्थितां त्वाम्।
पुष्पासारस्थगितभुवनैः पुष्कलावर्तकाद्यैः
    क्लृप्तारम्भाः कनककलशैरभ्यषिञ्चन् गजेन्द्राः॥ १३॥

आलोक्य त्वाममृतसहजे विष्णुवक्षःस्थलस्थां
    शापाक्रान्ताः शरणमगमन् सावरोधाः सुरेन्द्राः।
लब्ध्वा भूयस्त्रिभुवनमिदं लक्षितं त्वत्कटाक्षैः
    सर्वाकारस्थिरसमुदयां सम्पदं निर्विशन्ति॥ १४॥

आर्तत्राणव्रतिभिरमृतासारनीलाम्बुवाहैः
    अम्भोजानामुषसि मिषतामन्तरङ्गैरपाङ्गैः।
यस्यां यस्यां दिशि विहरते देवि दृष्टिस्त्वदीया
    तस्यां तस्यामहमहमिकां तन्वते सम्पदोघाः॥ १५॥

योगारम्भत्वरितमनसो युष्मदैकान्त्ययुक्तं
    धर्मं प्राप्तुं प्रथममिह ये धारयन्ते धनायाम्।
तेषां भूमेर्धनपतिगृहादम्बरादम्बुधेर्वा
    धारा निर्यान्त्यधिकमधिकं वाञ्छितानां वसूनाम्॥ १६॥

श्रेयस्कामाः कमलनिलये चित्रमाम्नायवाचां
    चूडापीडं तव पदयुगं चेतसा धारयन्तः।
छत्रच्छायासुभगशिरसश्चामरस्मेरपार्श्वाः
    श्लाघाशब्दश्रवणमुदिताः स्रग्विणः सञ्चरन्ति॥ १७॥

ऊरीकर्तुं कुशलमखिलं जेतुमादीनरातीन्
    दूरीकर्तुं दुरितनिवहं त्यक्तुमाद्यामविद्याम्।
अम्ब स्तम्बावधिकजननग्रामसीमान्तरेखाम्
    आलम्बन्ते विमलमनसो विष्णुकान्ते दयां ते॥ १८॥

जाताकाङ्क्षा जननि युवयोरेकसेवाधिकारे
 मायालीढं विभवमखिलं मन्यमानास्तृणाय।
प्रीत्यै विष्णोस्तव च कृतिनः प्रीतिमन्तो भजन्ते
 वेलाभङ्गप्रशमनफलं वैदिकं धर्मसेतुम्॥ १९ ॥

सेवे देवि त्रिदशमहिळामौळिमालार्चितं ते
 सिद्धिक्षेत्रं शमितविपदां सम्पदां पादपद्मम्।
यस्मिन्नीषन्नमितशिरसो यापयित्वा शरीरं
 वर्तिष्यन्ते वितमसि पदे वासुदेवस्य धन्याः॥ २० ॥

सानुप्रासप्रकटितदयैः सान्द्रवात्सल्यदिग्धैः
 अम्ब स्निग्धैरमृतलहरीलब्धसब्रह्मचर्यैः।
घर्मे तापत्रयविरचिते गाढतप्तं क्षणं माम्
 आकिञ्चन्यग्लपितमनघैरार्द्रयेथाः कटाक्षैः॥ २१ ॥

सम्पद्यन्ते भवभयतमीभानवस्त्वत्प्रसादात्
 भावाः सर्वे भगवति हरौ भक्तिमुद्वेलयन्तः।
याचे किं त्वामहमिह यतः शीतलोदारशीला
 भूयो भूयो दिशसि महतां मङ्गळानां प्रबन्धान्॥ २२ ॥

माता देवि त्वमसि भगवान् वासुदेवः पिता मे
 जातः सोऽहं जननि युवयोरेकलक्ष्यं दयायाः।
दत्तो युष्मत्परिजनतया देशिकैरप्यतस्त्वं
 किं ते भूयः प्रियमिति किल स्मेरवक्त्रा विभासि॥ २३ ॥

कल्याणानामविकलनिधिः काऽपि कारुण्यसीमा
 नित्यामोदा निगमवचसां मौळिमन्दारमाला।
सम्पद्दिव्या मधुविजयिनः सन्निधत्तां सदा मे
 सैषा देवी सकलभुवनप्रार्थनाकामधेनुः॥ २४ ॥

उपचितगुरुभक्तेरुत्थितं वेङ्कटेशात्
 कलिकलुषनिवृत्त्यै कल्पमानं प्रजानाम्।

www.prapatti.com

सरसिजनिलयायाः स्तोत्रमेतत् पठन्तः
सकलकुशलसीमाः सार्वभौमा भवन्ति॥ २५॥

॥ इति श्रीस्तुतिः समाप्ता ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीभूस्तुतिः ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

सङ्कल्पकल्पलतिकामवधिं क्षमायाः
स्वेच्छावराहमहिषीं सुलभानुकम्पाम्।
विश्वस्य मातरमकिञ्चनकामधेनुं
विश्वम्भरामशरणः शरणं प्रपद्ये॥ १॥

त्वां व्याहृतिः प्रथमतः प्रणवः प्रियं ते
संवेदयत्यखिलमन्त्रगणस्तमेव।
इत्थं प्रतीतविभवामितरेष्विदानीं
स्तोतुं यथावदवने क इवार्हति त्वाम्॥ २॥

नित्यं हिताहितविपर्ययबद्धभावे
त्वद्वीक्षणैकविनिवर्त्यबहुव्यपाये।
मुग्धाक्षरैरखिलधारिणि मोदमाना
मातः स्तनन्धयधियं मयि वर्तयेथाः॥ ३॥

सङ्कल्पकिङ्करचराचरचक्रवाळं
सर्वातिशायिनमनन्तशयस्य पुंसः।
भूमानमात्मविभवैः पुनरुक्तयन्ती
वाचामभूमिरपि भूमिरसि त्वमेका॥ ४॥

वेधस्तृणावधि विहारपरिच्छदं ते
विश्वं चराचरतया व्यतिभिद्यमानम्।
अम्ब त्वदाश्रिततया परिपोषयन्ती
विश्वम्भरस्य दयिताऽसि तदेकनामा॥ ५॥

www.prapatti.com

सर्वंसहेत्यवनिरित्यचलेतिमातः
    विश्वम्भरेति विपुलेति वसुन्धरेति।
अन्यानि चान्यविमुखान्यभिधानवृत्त्या
    नामान्यमूनि कथयन्ति तवानुभावम्॥ ६ ॥

तापान् क्षिपन् प्रसविता सुमनोगणानां
    प्रच्छायशीतळतलः प्रदिशन् फलानि।
त्वत्सङ्गमाद्भवति माधवि लब्धपोषः
    शाखाशतैरधिगतो हरिचन्दनोऽसौ॥ ७ ॥

स्मेरेण वर्धितरसस्य मुखेन्दुना ते
    निस्पन्दतां विजहतो निजया प्रकृत्या।
विश्रान्तिभूमिरसि तत्त्वतरङ्ग पङ्क्तेः
    वेलेव विष्णुजलधेरपृथग्भवन्ती॥ ८ ॥

स्वाभाविके वसुमति श्रुतिभिर्विभाव्ये
    पत्युर्महिम्नि भवतीं प्रतिपन्नवासाम्।
शङ्के विमानवहनप्रतिमासमानाः
    स्तम्बेरमप्रभृतयोऽपि वहन्ति सत्त्वाः॥ ९ ॥

सम्भावयन् मधुरिपुः प्रणयानुरोधात्
    वक्षःस्थलेन वरुणालयराजकन्याम्।
विश्वम्भरे बहुमुखप्रतिपन्नभोगः
    शेषात्मना तु भवतीं शिरसा दधाति॥ १० ॥

क्रीडावराहदयिते कृतिनः क्षितीन्द्राः
    सङ्क्रन्दनस्तदितरेऽपि दिशामधीशाः।
आमोदयन्ति भुवनान्यळिकाश्रितानाम्
    अम्ब त्वदङ्घ्रिरजसां परिणामभेदैः॥ ११ ॥

भूतेषु यत् त्वदभिमानविशेषपात्रं
    पोषं तदेव भजतीति विभावयन्तः।

भूतं प्रभूतगुणपञ्चकमाद्यमेतत्
    प्रायो निदर्शनतया प्रतिपादयन्ति॥ १२॥

कान्तस्तवैष करुणाजलधिः प्रजानाम्
    आज्ञातिलङ्घनवशादुपजातरोषः।
अह्नाय विश्वजननि क्षमया भवत्या
    सर्वावगाहनसहामुपयात्यवस्थाम्॥ १३॥

आश्वासनाय जगतां पुरुषे परस्मिन्
    आपन्नरक्षणदशामभिनेतुकामे।
अन्तर्हितेतरगुणादबलास्वभावात्
    औदन्वते पयसि मज्जनमभ्यनैषीः॥ १४॥

पूर्वं वराहवपुषा पुरुषोत्तमेन
    प्रीतेन भोगिसदने समुदीक्षितायाः।
पादाहताः प्रळयवारिधयस्तवासन्
    उद्वाहमङ्गळविधेरुचिता मृदङ्गाः॥ १५॥

व्योमातिलङ्घिनि विभोः प्रळयाम्बुराशौ
    वेशन्तलेश इव मातुमशक्यमूर्तेः।
सद्यः समुद्रवसने सरसैरकार्षीः
    आनन्दसागरमपारमपाङ्गपातैः॥ १६॥

दंष्ट्राविदारितमहासुरशोणिताङ्कैः
    अङ्गैः प्रियस्तव दधे परिरम्भलीलाम्।
सा ते पयोधिजलकेळिसमुत्थितायाः
    सैरन्ध्रिकेव विदधे नवमङ्गरागम्॥ १७॥

अन्योन्यसंवलनजृम्भिततूर्यघोषैः
    संवर्तसिन्धुसलिलैर्विहिताभिषेका।
एकातपत्रयसि विश्वमिदं गुणैः स्वैः
    अध्यास्य भर्तुरधिकोन्नतमंसपीठम्॥ १८॥

www.prapatti.com

भर्तुस्तमालरुचिरे भुजमध्यभागे
पर्यायमौक्तिकवती पृषतैः पयोधेः।
तापानुबन्धशमनी जगतां त्रयाणां
तारापथे स्फुरसि तारकिता निशेव॥ १९ ॥

आसक्तवासवशरासनपल्लवैस्त्वां
संवृद्धये शुभतटिद्गुणजालरम्यैः।
देवेशदिव्यमहिषीं धृतसिन्धुतोयैः
जीमूतरत्नकलशैरभिषिञ्चति द्यौः॥ २० ॥

आविर्मदैरमरदन्तिभिरुह्यमानां
रत्नाकरेण रुचिरां रशनागुणेन।
मातस्त्रिलोकजननीं वनमालिनीं त्वां
मायावराहमहिषीमवयन्ति सन्तः॥ २१ ॥

निष्कण्टकप्रशमयोगनिषेवणीयां
छायाविशेषपरिभूतसमस्ततापाम्।
स्वर्गापवर्गसरणिं भवतीमुशन्ति
स्वच्छन्दसूकरवधूमवधूतपङ्काम्॥ २२ ॥

गण्डोज्ज्वलां गहनकुन्तळदर्शनीयां
शैलस्तनीं तरळनिर्झरलम्बहाराम्।
श्यामां स्वतस्त्रियुगसूकरगेहिनि त्वं
व्यक्तिं समुद्रवसनामुभयीं बिभर्षि॥ २३ ॥

निःसंशयैर्निगमसीमनि विष्णुपत्नि
प्रख्यापितं भृगुमुखैर्मुनिभिः प्रतीतैः।
पश्यन्त्यनन्यपरधीरससंस्कृतेन
सन्तः समाधिनयनेन तवानुभावम्॥ २४ ॥

सञ्चोदिता करुणया चतुरः पुमर्थान्
व्यातन्वती विविधमन्त्रगणोपगीता।

सञ्चिन्त्यसे वसुमति स्थिरभक्तिबन्धैः
अन्तर्बहिश्च बहुधा प्रणिधानदक्षैः॥ २५ ॥

क्रीडागृहीतकमलादिविशेषचिह्नां
विश्राणिताभयकरां वसुधे सभूतिम्।
दौर्गत्यदुर्विषविनाशसुधानदीं त्वां
सञ्चिन्तयन् हि लभते धनदाधिकारम्॥ २६ ॥

उद्वेलकल्मषपरम्परितादमर्षात्
उत्तंसितेन हरिमञ्जलिनाऽप्यधृष्यम्।
आकस्मिकोऽयमधिगम्ययति प्रजानाम्
अम्ब त्वदीयकरुणापरिणाम एव॥ २७ ॥

प्रत्येकमब्दनियुतैरपि दुर्व्यपोहात्
प्राप्ते विपाकसमये जनितानुतापात्।
नित्यापराधनिवहाच्चकितस्य जन्तोः
गन्तुं मुकुन्दचरणौ शरणं क्षमे त्वम्॥ २८ ॥

त्राणाभिसन्धिसुभगेऽपि सदा मुकुन्दे
संसारतन्त्रवहनेन विळम्बमाने।
रक्षाविधौ तनुभृतामनघानुकम्पा
मातः स्वयं वितनुषे महतीमपेक्षाम्॥ २९ ॥

धर्मद्रुहं सकलदुष्कृतिसार्वभौमम्
आत्मानभिज्ञमनुतापलवोज्झितं माम्।
वैतानसूकरपतेश्चरणारविन्दे
सर्वंसहे ननु समर्पयितुं क्षमा त्वम्॥ ३० ॥

तापत्रयीं निरवधिं भवतीदयार्द्राः
संसारघर्मजनितां सपदि क्षिपन्तः।
मातर्भजन्तु मधुरामृतवर्षमैत्रीं
मायावराहदयिते मयि ते कटाक्षाः॥ ३१ ॥

पत्युर्दक्षिणपाणिपङ्कजपुटे विन्यस्तपादाम्बुजा
वामं पन्नगसार्वभौमसदृशं पर्यङ्कयन्ती भुजम्।
पोत्रस्पर्शलसत्कपोलफलका फुल्लारविन्देक्षणा
सा मे पुष्यतु मङ्गळान्यनुदिनं सर्वाणि सर्वंसहा॥ ३२॥

अस्येशाना जगत इति या श्रूयते विष्णुपत्नी
तस्याः स्तोत्रं विरचितमिदं वेङ्कटेशेन भक्त्या।
श्रद्धाभक्तिप्रचयगुरुणा चेतसा संस्तुवानः
यद्यत् काम्यं सपदि लभते तत्र तत्र प्रतिष्ठाम्॥ ३३॥

॥ इति श्रीभूस्तुतिः समाप्ता ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीगोदास्तुतिः ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

श्रीविष्णुचित्तकुलनन्दनकल्पवल्लीं
श्रीरङ्गराजहरिचन्दनयोगदृश्याम्।
साक्षात् क्षमां करुणया कमलामिवान्यां
गोदामनन्यशरणः शरणं प्रपद्ये॥ १ ॥

वैदेशिकः श्रुतिगिरामपि भूयसीनां
वर्णेषु माति महिमा न हि मादृशां ते।
इत्थं विदन्तमपि मां सहसैव गोदे
मौनद्रुहो मुखरयन्ति गुणास्त्वदीयाः॥ २ ॥

त्वत्प्रेयसः श्रवणयोरमृतायमानां
तुल्यां त्वदीयमणिनूपुरशिञ्जितानाम्।
गोदे त्वमेव जननि त्वदभिष्टवार्हां
वाचं प्रसन्नमधुरां मम संविधेहि॥ ३ ॥

कृष्णान्वयेन दधतीं यमुनानुभावं
तीर्थैर्यथावदवगाह्य सरस्वतीं ते।
गोदे विकस्वरधियां भवतीकटाक्षात्
वाचः स्फुरन्ति मकरन्दमुचः कवीनाम्॥ ४ ॥

अस्मादृशामपकृतौ चिरदीक्षितानाम्
अह्नाय देवि दयते यदसौ मुकुन्दः।
तन्निश्चितं नियमितस्तव मौळिदाम्ना
तन्त्रीनिनादमधुरैश्च गिरां निगुम्भैः॥ ५ ॥

www.prapatti.com

शोणाऽधरेऽपि कुचयोरपि तुङ्गभद्रा
वाचां प्रवाहनिवहेऽपि सरस्वती त्वम्।
अप्राकृतैरपि रसैर्विरजा स्वभावात्
गोदाऽपि देवि कमितुर्ननु नर्मदाऽसि॥ ६ ॥

वल्मीकतः श्रवणतो वसुधात्मनस्ते
जातो बभूव स मुनिः कविसार्वभौमः।
गोदे किमद्भुतमिदं यदमी स्वदन्ते
वक्त्रारविन्दमकरन्दनिभाः प्रबन्धाः॥ ७ ॥

भोक्तुं तव प्रियतमं भवतीव गोदे
भक्तिं निजां प्रणयभावनया गृणन्तः।
उच्चावचैर्विरहसङ्गमजैरुदन्तैः
शृङ्गारयन्ति हृदयं गुरवस्त्वदीयाः॥ ८ ॥

मातः समुत्थितवतीमधिविष्णुचित्तं
विश्वोपजीव्यममृतं वचसा दुहानाम्।
तापच्छिदं हिमरुचेरिव मूर्तिमन्यां
सन्तः पयोधिदुहितुः सहजां विदुस्त्वाम्॥ ९ ॥

तातस्तु ते मधुभिदः स्तुतिलेशवश्यात्
कर्णामृतैः स्तुतिशतैरनवाप्तपूर्वम्।
त्वन्मौळिगन्धसुभगामुपहृत्य मालां
लेभे महत्तरपदानुगुणं प्रसादम्॥ १० ॥

दिक् दक्षिणाऽपि परिपक्त्रिमपुण्यलभ्यात्
सर्वोत्तरा भवति देवि तवावतारात्।
यत्रैव रङ्गपतिना बहुमानपूर्वं
निद्रालुनाऽपि नियतं निहिताः कटाक्षाः॥ ११ ॥

प्रायेण देवि भवतीव्यपदेशयोगात्
गोदावरी जगदिदं पयसा पुनीते।

www.prapatti.com

यस्यां समेत्य समयेषु चिरं निवासात्
भागीरथीप्रभृतयोऽपि भवन्ति पुण्याः॥ १२॥

नागेशयः सुतनु पक्षिरथः कथं ते
जातः स्वयंवरपतिः पुरुषः पुराणः।
एवंविधाः समुचितं प्रणयं भवत्याः
सन्दर्शयन्ति परिहासगिरः सखीनाम्॥ १३॥

त्वद्भुक्तमाल्यसुरभीकृतचारुमौळेः
हित्वा भुजान्तरगतामपि वैजयन्तीम्।
पत्युस्तवेश्वरि मिथः प्रतिघातलोलाः
बर्हातपत्ररुचिमारचयन्ति भृङ्गाः॥ १४॥

आमोदवत्यपि सदा हृदयङ्गमाऽपि
रागान्विताऽपि ललिताऽपि गुणोत्तराऽपि।
मौळिस्रजा तव मुकुन्दकिरीटभाजा
गोदे भवत्यधरिता खलु वैजयन्ती॥ १५॥

त्वन्मौळिदामनि विभोः शिरसा गृहीते
स्वच्छन्दकल्पितसपीतिरसप्रमोदाः।
मञ्जुस्वना मधुलिहो विदधुः स्वयं ते
स्वायंवरं कमपि मङ्गळतूर्यघोषम्॥ १६॥

विश्वायमानरजसा कमलेन नाभौ
वक्षःस्थले च कमलास्तनचन्दनेन।
आमोदितोऽपि निगमैर्विभुरङ्घ्रियुग्मे
धत्ते नतेन शिरसा तव मौळिमालाम्॥ १७॥

चूडापदेन परिगृह्य तवोत्तरीयं
मालामपि त्वदळकैरधिवास्य दत्ताम्।
प्रायेण रङ्गपतिरेष बिभर्ति गोदे
सौभाग्यसम्पदभिषेकमहाधिकारम्॥ १८॥

तुङ्गैरकृत्रिमगिरः स्वयमुत्तमाङ्गैः
यं सर्वगन्ध इति सादरमुद्वहन्ति।
आमोदमन्यमधिगच्छति मालिकाभिः
सोऽपि त्वदीयकुटिलाळकवासिताभिः॥ १९ ॥

धन्ये समस्तजगतां पितुरुत्तमाङ्गे
त्वन्मौळिमाल्यभरसम्भरणेन भूयः।
इन्दीवरस्रजमिवादधति त्वदीया-
न्याकेकराणि बहुमानविलोकितानि॥ २० ॥

रङ्गेश्वरस्य तव च प्रणयानुबन्धात्
अन्योन्यमाल्यपरिवृत्तिमभिष्टुवन्तः।
वाचालयन्ति वसुधे रसिकास्त्रिलोकीं
न्यूनाधिकत्वसमताविषयैर्विवादैः॥ २१ ॥

दूर्वादळप्रतिमया तव देहकान्त्या
गोरोचनारुचिरया च रुचेन्दिरायाः।
आसीदनुज्झितशिखावळकण्ठशोभं
माङ्गळ्यदं प्रणमतां मधुवैरिगात्रम्॥ २२ ॥

अर्च्यं समर्च्य नियमैर्निगमप्रसूनैः
नाथं त्वया कमलया च समेयिवांसम्।
मातश्चिरं निरविशन् निजमाधिराज्यं
मान्या मनुप्रभृतयोऽपि महीक्षितस्ते॥ २३ ॥

आर्द्रापराधिनि जनेऽप्यभिरक्षणार्थं
रङ्गेश्वरस्य रमया विनिवेद्यमाने।
पार्श्वे परत्र भवती यदि तत्र नासीत्
प्रायेण देवि वदनं परिवर्तितं स्यात्॥ २४ ॥

गोदे गुणैरपनयन् प्रणतापराधान्
भ्रूक्षेप एव तव भोगरसानुकूलः।

कर्मानुबन्धिफलदानरतस्य भर्तुः
स्वातन्त्र्यदुर्व्यसनमर्मभिदानिदानम्॥ २५ ॥

रङ्गे तटिद्गुणवतो रमयैव गोदे
कृष्णाम्बुदस्य घटितां कृपया सुवृष्ट्या।
दौर्गत्यदुर्विषविनाशसुधानदीं त्वां
सन्तः प्रपद्य शमयन्त्यचिरेण तापान्॥ २६ ॥

जातापराधमपि मामनुकम्प्य गोदे
गोप्त्री यदि त्वमसि युक्तमिदं भवत्याः।
वात्सल्यनिर्भरतया जननी कुमारं
स्तन्येन वर्धयति दष्टपयोधराऽपि॥ २७ ॥

शतमखमणिनीला चारुकल्हारहस्ता
स्तनभरनमिताङ्गी सान्द्रवात्सल्यसिन्धुः।
अळकविनिहिताभिः स्रग्भिराकृष्टनाथा
विलसतु हृदि गोदा विष्णुचित्तात्मजा नः॥ २८ ॥

इति विकसितभक्तेरुत्थितां वेङ्कटेशात्
बहुगुणरमणीयां वक्ति गोदास्तुतिं यः।
स भवति बहुमान्यः श्रीमतो रङ्गभर्तुः
चरणकमलसेवां शाश्वतीमभ्युपैष्यन्॥ २९ ॥

॥ इति श्रीगोदास्तुतिः समाप्ता ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

www.prapatti.com

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीन्यासदशकम् ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

अहं मद्रक्षणभरो मद्रक्षणफलं तथा।
न मम श्रीपतेरेवेत्यात्मानं निक्षिपेत् बुधः॥ १ ॥

न्यस्याम्यकिञ्चनः श्रीमन् अनुकूलोऽन्यवर्जितः।
विश्वासप्रार्थनापूर्वं आत्मरक्षाभरं त्वयि॥ २ ॥

स्वामी स्वशेषं स्ववशं स्वभरत्वेन निर्भरम्।
स्वदत्तस्वधिया स्वार्थं स्वस्मिन् न्यस्यति मां स्वयम्॥ ३ ॥

श्रीमन्नभीष्टवरद त्वामस्मि शरणं गतः।
एतद्देहावसाने मां त्वत्पादं प्रापय स्वयम्॥ ४ ॥

त्वच्छेषत्वे स्थिरधियं त्वत्प्राप्त्येकप्रयोजनम्।
निषिद्धकाम्यरहितं कुरु मां नित्यकिङ्करम्॥ ५ ॥

देवीभूषणहेत्यादिजुष्टस्य भगवंस्तव।
नित्यं निरपराधेषु कैङ्कर्येषु नियुङ्क्ष्व माम्॥ ६ ॥

मां मदीयं च निखिलं चेतनाचेतनात्मकम्।
स्वकैङ्कर्योपकरणं वरद स्वीकुरु स्वयम्॥ ७ ॥

त्वदेकरक्ष्यस्य मम त्वमेव करुणाकर।
न प्रवर्तय पापानि प्रवृत्तानि निवर्तय॥ ८ ॥

अकृत्यानां च करणं कृत्यानां वर्जनं च मे।
क्षमस्व निखिलं देव प्रणतार्तिहर प्रभो॥ ९ ॥

www.prapatti.com

श्रीमान् नियतपञ्चाङ्गं मद्रक्षणभरार्पणम्।
अचीकरत् स्वयं स्वस्मिन् अतोऽहमिह निर्भरः॥ १० ॥

॥ इति श्रीन्यासदशकं समाप्तम् ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीन्यासविंशतिः ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

सिद्धं सत्सम्प्रदाये स्थिरधियमनघं श्रोत्रियं ब्रह्मनिष्ठं
सत्त्वस्थं सत्यवाचं समयनियतया साधुवृत्त्या समेतम्।
डम्भासूयादिमुक्तं जितविषयिगणं दीर्घबन्धुं दयालुं
स्खालित्ये शासितारं स्वपरहितपरं देशिकं भूष्णुरीप्सेत्॥ १ ॥

अज्ञानध्वान्तरोधादघपरिहरणादात्मसाम्यावहत्वात्
जन्मप्रध्वंसिजन्मप्रदगरिमतया दिव्यदृष्टिप्रभावात्।
निष्प्रत्यूहानृशंस्यात् नियतरसतया नित्यशेषित्वयोगात्
आचार्यः सद्भिरप्रत्युपकरणधिया देववत् स्यादुपास्यः॥ २ ॥

सद्बुद्धिः साधुसेवी समुचितचरितस्तत्त्वबोधाभिलाषी
शुश्रूषुस्त्यक्तमानः प्रणिपतनपरः प्रश्नकालप्रतीक्षः।
शान्तो दान्तोऽनसूयुः शरणमुपगतः शास्त्रविश्वासशाली
शिष्यः प्राप्तः परीक्षां कृतविदभिमतं तत्त्वतः शिक्षणीयः॥ ३ ॥

स्वाधीनाशेषसत्तास्थितियतनफलं विद्धि लक्ष्मीशमेकं
प्राप्यं नान्यं प्रतीया न च शरणतया कञ्चिदन्यं वृणीयाः।
एतस्मादेव पुंसां भयमितरदपि प्रेक्ष्य मोज्झीस्तदाज्ञाम्
इत्येकान्तोपदेशः प्रथममिह गुरोरेकचित्तेन धार्यः॥ ४ ॥

मोक्षोपायार्हतैवं भवति भवभृतां कस्यचित् क्वापि काले
तद्वद्भक्तिप्रपत्त्योरधिकृतिनियमस्तादृशा स्यान्नियत्या।
शक्ताशक्तादितत्तत्पुरुषविषयतः स्थाप्यते तद्व्यवस्था
यच्चाहुस्तद्विकल्पः सम इति कतिचित् तत्फलस्याविशेषात्॥ ५ ॥

www.prapatti.com

सानुक्रोशे समर्थे प्रपदनमृषिभिः स्मर्यतेऽभीष्टसिद्ध्यै
लोकेऽप्येतत् प्रसिद्धं न च विमतिरिह प्रेक्ष्यते क्वापि तन्त्रे।
तस्मात् कैमुत्यसिद्धं भगवति तु भरन्यासविद्यानुभावं
धर्मस्थेयाश्च पूर्वे स्वकृतिषु बहुधा स्थापयाञ्चक्रुरेवम्॥ ६ ॥

शास्त्रप्रामाण्यवेदी ननु विधिविषये निर्विशङ्कोऽधिकारी
विश्वासस्याङ्गभावे पुनरिह विदुषा किं महत्त्वं प्रसाध्यम्।
मैवं घोरापराधैः सपदि गुरुफले न्यासमात्रेण लभ्ये
शङ्का पार्ष्णिग्रहार्हा शमयितुमुचिता हेतुभिस्तत्तदर्हैः॥ ७ ॥

नेहाभिक्रान्तिनाशो न च विहतिरिह प्रत्यवायो भवेदिति
उक्तं कैमुत्यनीत्या प्रपदनविषये योजितं शास्त्रविद्भिः।
तस्मात् क्षेत्रे तदर्हे सुविदितसमयैर्देशिकैः सम्यगुप्तं
मन्त्राख्यं मुक्तिबीजं परिणतिवशतः कल्पते सत्फलाय॥ ८ ॥

न्यासः प्रोक्तोऽतिरिक्तं तप इति कथितः स्वध्वरश्चास्य कर्ता
अहिर्बुध्न्योऽप्यन्ववादीदगणि दिविषदामुत्तमं गुह्यमेतत्।
साक्षान्मोक्षाय चासौ श्रुत इह तु मुधा बाधशङ्का गुणाढ्ये
तन्निष्ठो ह्यन्यनिष्ठान् प्रभुरतिशयितुं कोटिकोट्यंशतोऽपि॥ ९ ॥

नाना शब्दादिभेदादिति तु कथयता सूत्रकारेण सम्यक्
न्यासोपासे विभक्ते यजनहवनवच्छब्दभेदादभाक्तात्।
आख्यारूपादिभेदः श्रुत इतरसमः किं च भिन्नोऽधिकारः
शीघ्रप्राप्त्यादिभिः स्याज्जगुरिति च मधूपासनादौ व्यवस्थाम्॥ १० ॥

यत् किञ्चिद्रक्षणीयं तदवननिपुणे न्यस्यतोऽकिञ्चनस्य
प्रस्पष्टं लोकदृष्ट्याऽप्यवगमित इह प्रार्थनाद्यङ्गयोगः।
तस्मात् कर्माङ्गकत्वं व्यपनयति परापेक्षणाभाववादः
साङ्गे त्वष्टाङ्गयोगव्यवहृतिनयतः षड्विधत्वोपचारः॥ ११ ॥

पञ्चाप्यङ्गान्यभिज्ञाः प्रणिजगुरविनाभावभाञ्जि प्रपत्तेः
कैश्चित् सम्भावितत्वं यदिह निगदितं तत् प्रपत्त्युत्तरं स्यात्।

अङ्गेष्वङ्गित्ववादः फलकथनमिह द्वित्रिमात्रोक्तयश्च
प्राशस्त्यं तत्र तत्र प्रणिदधति ततः सर्ववाक्यैककण्ठ्यम्॥ १२॥

रक्षापेक्षा स्वसाह्यप्रणयवति भरन्यास आज्ञादिदक्षे
दृष्टा नाऽत्र प्रपत्तिव्यवहृतिरिह तन्मेळने लक्षणं स्यात्।
गेहागत्यादिमात्रे निपततु शरणागत्यभिख्योपचारात्
यद्वाऽनेकार्थभावाद्भवति हि विविधः पालनीयत्वहेतुः॥ १३॥

आत्मात्मीयस्वरूपन्यसनमनुगतं यावदर्थं मुमुक्षोः
तत्त्वज्ञानात्मकं तत् प्रथममथ विधेः स्यादुपाये समेतम्।
कैङ्कर्याख्ये पुमर्थेऽप्यनुषजति तदभ्यर्थनाहेतुभावात्
स्वाभीष्टानन्यसाध्यावधिरिह तु भरन्यासभागोऽङ्गिभूतः॥ १४॥

न्यासादेशेषु धर्मत्यजनवचनतोऽकिञ्चनाधिक्रियोक्ता
कार्पण्यं वाऽङ्गमुक्तं भजनवदितरापेक्षणं वाऽप्यपोढम्।
दुःसाधेच्छोद्यमौ वा क्वचिदुपशमितावन्यसंमेळने वा
ब्रह्मास्त्रन्याय उक्तस्तदिह न विहतो धर्म आज्ञादिसिद्धः॥ १५॥

आदेष्टुं स्वप्रपत्तिं तदनुगुणगुणाद्यन्वितं स्वं मुकुन्दो
मामित्युक्त्वैकशब्दं वदति तदुचितं तत्र तात्पर्यमूह्यम्।
तत्प्राप्य प्रापकैक्यं सकलफलदतां न्यासतोऽन्यानपेक्षां
प्राधान्याद्यं च किञ्चित् प्रथयति स परं श्रीसखे मुक्त्युपाये॥ १६॥

स्वाभीष्टप्राप्तिहेतुः स्वयमिह पुरुषैः स्वीकृतः स्यादुपायः
शास्त्रे लोके च सिद्धः स पुनरुभयथा सिद्धसाध्यप्रभेदात्।
सिद्धोपायस्तु मुक्तौ निरवधिकदयः श्रीसखः सर्वशक्तिः
साध्योपायस्तु भक्तिर्न्यसनमिति पृथक् तद्वशीकारसिद्ध्यै॥ १७॥

अत्यन्ताकिञ्चनोऽहं त्वदपचरणतः सन्निवृत्तोऽद्य नाथ
त्वत्सेवैकान्तधीः स्यां त्वमसि शरणमित्यध्यवस्यामि गाढम्।
त्वं मे गोपायिता स्यास्त्वयि निहितभरोऽस्म्येवमित्यर्पितात्मा
यस्मै स न्यस्तभारः सकृदथ तु सदा न प्रयस्येत् तदर्थम्॥ १८॥

त्यक्त्वोपायानपायानपि परमजहन्मध्यमां स्वार्हवृत्तिं
प्रायश्चित्तं च योग्यं विगतऋणततिर्द्वन्द्ववात्यां तितिक्षुः।
भक्तिज्ञानादिवृद्धिं परिचरणगुणान् सत्समृद्धिं च युक्तां
नित्यं याचेदनन्यस्तदपि भगवतस्तस्य यद्वाऽऽप्तवर्गात्॥ १९ ॥

आज्ञाकैङ्कर्यवृत्तिष्वनघगुरुजनप्रक्रियानेमिवृत्तिः
स्वार्हानुज्ञातसेवाविधिषु च शकने यावदिष्टं प्रवृत्तः।
कर्म प्रारब्धकार्यं प्रपदनमहिमध्वस्तशेषं द्विरूपं
भुक्त्वा स्वाभीष्टकाले विशति भगवतः पादमूलं प्रपन्नः॥ २० ॥

श्रुत्या स्मृत्यादिभिश्च स्वयमिह भगवद्वाक्यवर्गैश्च सिद्धां
स्वातन्त्र्ये पारतन्त्र्येऽप्यनितरगतिभिः सद्भिरास्थीयमानाम्।
वेदान्ताचार्य इत्थं विविधगुरुजनग्रन्थसंवादवत्या
विंशत्या न्यासविद्यां व्यवृणुत सुधियां श्रेयसे वेङ्कटेशः॥ २१ ॥

संसारावर्तवेगप्रशमनशुभदृग्देशिकप्रेक्षितोऽहं
सन्त्यक्तोऽन्यैरुपायैरनुचितचरितेष्वद्य शान्ताभिसन्धिः।
निःशङ्कस्तत्त्वदृष्ट्या निरवधिकदयं प्रार्थ्य संरक्षकं त्वां
न्यस्य त्वत्पादपद्मे वरद निजभरं निर्भरो निर्भयोऽस्मि॥ २२ ॥

॥ इति श्रीन्यासविंशतिः समाप्ता ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीन्यासतिलकम् ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

गुरुभ्यस्तद्गुरुभ्यश्च नमोवाकमधीमहे।
वृणीमहे च तत्राद्यौ दम्पती जगतां पती॥ १ ॥

प्रायः प्रपदने पुंसां पौनःपुन्यं निवारयन्।
हस्तः श्रीरङ्गभर्तुर्माम् अव्यादभयमुद्रितः॥ २ ॥

अनादेर्निःसीम्नो दुरितजलधेर्यन्निरुपमं
    विदुः प्रायश्चित्तं यदुरघुधुरीणाशयविदः।
तदारम्भे तस्या गिरमवदधानेन मनसा
    प्रपद्ये तामेकां श्रियमखिलनाथस्य महिषीम्॥ ३ ॥

महेन्द्राग्नाविष्णुप्रभृतिषु महत्त्वप्रभृतिवत्
    प्रपत्तव्ये तत्त्वे परिणमितवैशिष्ट्यविभवाम्।
अधृष्यत्वं धृत्वा कमितुरभिगम्यत्वजननीं
    श्रियं शीतापाङ्गामहमशरणो यामि शरणम्॥ ४ ॥

स्वतःसिद्धः श्रीमानमितगुणभूमा करुणया
    विधाय ब्रह्मादीन् वितरति निजादेशमपि यः।
प्रपत्त्या साक्षाद्वा भजनशिरसा वाऽपि सुलभं
    मुमुक्षुर्देवेशं तमहमधिगच्छामि शरणम्॥ ५ ॥

बृन्दानि यः स्ववशयन् व्रजसुन्दरीणां
    बृन्दावनान्तरभुवां सुलभो बभूव।
श्रीमानशेषजनसङ्ग्रहणाय शेते
    रङ्गे भुजङ्गशयने स महाभुजङ्गः॥ ६ ॥

www.prapatti.com

रङ्गास्तीर्णभुजङ्गपुङ्गववपुःपर्यङ्कवर्यं गतौ
    सर्गस्थित्यवसानकेळिरसिकौ तौ दम्पती नः पती।
नाभीपङ्कजशायिनः श्रुतिसुखैरन्योन्यबद्धस्मितौ
    डिम्भस्याम्बुजसम्भवस्य वचनैरोन्तत्सदित्यादिभिः॥ ७ ॥

घनकरुणारसौघभरितां परितापहरां
    नयनमहश्छटां मयि तरङ्गय रङ्गपते।
दुरितहुताशनस्फुरितदुर्दमदुःखमषी-
    मलिनितविश्वसौधदुरपह्नववर्णसुधाम्॥ ८ ॥

दुर्मोचोद्भटकर्मकोटिनिबिडोऽप्यादेशवश्यः कृतः
    बाह्यैर्नैव विमोहितोऽस्मि कुदृशां पक्षैर्न विक्षोभितः।
यो माहानसिको महान् यतिपतेर्नीतश्च तत्पौत्रजान्
    आचार्यानिति रङ्गधुर्य मयि ते स्वल्पावशिष्टो भरः॥ ९ ॥

आर्तेष्वाशुफला तदन्यविषयेऽप्युच्छिन्नदेहान्तरा
    वह्न्यादेरनपेक्षणात् तनुभृतां सत्यादिवद् व्यापिनी।
श्रीरङ्गेश्वर यावदात्मनियतत्वत्पारतन्त्र्योचिता
    त्वय्येव त्वदुपायधीरपिहितस्वोपायभावाऽस्तु मे॥ १० ॥

त्वय्याचार्यैर्विनिहितभरास्तावका रङ्गनाथ
    त्वत्कैङ्कर्यप्रवणमनसस्त्वद्गुणास्वादमत्ताः।
त्वय्येकस्मिन्नपि विजहतो मुक्तवत् साधनत्वं
    त्वच्छेषत्वस्वरसरसिकाः सूरयो मे स्वदन्ताम्॥ ११ ॥

कल्पस्तोमेऽप्यपास्तत्वदितरगतयोऽशक्तिधीभक्तिभूम्ना
    रङ्गेश प्रातिकूल्यक्षरणपरिणमन्निर्विघातानुकूल्याः।
त्रातारं त्वामभेद्याच्छरणवरणतो नाथ निर्विघ्नयन्तः
    त्वन्निक्षिप्तात्मरक्षां प्रति रभसजुषः स्वप्रवृत्तिं त्यजन्ति॥ १२ ॥

त्यक्तोपायव्यपायांस्तदुभयकरणे सत्रपान् सानुतापान्
    भूयोऽपि त्वत्प्रपत्त्या प्रशमितकलुषान् हन्त सर्वंसहस्त्वम्।

रङ्गिन् न्यासान्तरङ्गाखिलजनहिततागोचरत्वन्निदेश-
    प्रीतिप्राप्तस्ववर्णाश्रमशुभचरितान् पासि धन्याननन्यान्॥ १३॥

शोकास्पदांशमथनः श्रयतां भवाब्धौ
    रागास्पदांशसहजं न रुणत्सि दुःखम्।
नो चेदमी जगति रङ्गधुरीण भूयः
    क्षोदिष्ठभोगरसिकास्तव न स्मरेयुः॥ १४॥

हेतुर्वैधे विमर्शे भजनवदितरत् किं त्वनुष्ठानकाले
    वेद्यत्वद्रूपभेदो विविध इह स तूपायतान्यानपेक्षा।
रङ्गिन् प्रारब्धभङ्गात् फलमधिकमनावृत्तिरुक्तेष्टिवत् स्यात्
    नाना शब्दादिभेदात् प्रपदनभजने सूचिते सूत्रकारैः॥ १५॥

भक्तौ रङ्गपते यथा खलु पशुच्छागादिवत्वेदन-
    ध्यानोपासनदर्शनादिवचसामिच्छन्त्यभिन्नार्थताम्।
व्यक्त्यैक्याच्छरणागतिप्रपदनत्यागात्मनिक्षेपण-
    न्यासाद्येषु तथैव तन्त्रनिपुणैः पर्यायता स्मर्यते॥ १६॥

विश्वासायासभूम्नोर्न्यसनभजनयोर्गौरवे को विशेषः
    तत्सद्भावेऽपि धर्मान्तर इव घटते कर्तृभेदाद्विकल्पः।
तद्भेदो रङ्गशायिन्ननितरगतितात्युत्थशोकातिरेकात्
    सद्विद्यादौ विकल्पस्त्वभिमतिभिदया तेन तत्रैकराश्यम्॥ १७॥

ध्रुवमधिकृतिभेदात् कर्मवद्रङ्गशायिन्
    फलति फलमनेकं त्वत्पदे भक्तिरेका।
शरणवरणवाणी सर्वहेतुस्तथाऽसौ
    कृपणभजननिष्ठा बुद्धिदौर्बल्यकाष्ठा॥ १८॥

कर्तव्यं सकृदेव हन्त कलुषं सर्वं ततो नश्यति
    ब्रह्मेशादिसुदुर्लभं पदमपि प्राप्यं मया द्रागिति।
विश्वासप्रतिबन्धिचिन्तनमिदं पर्यस्यति न्यस्यतां
    रङ्गाधीश रमापतित्वसुभगं नारायणत्वं तव॥ १९॥

धीकर्मभक्तिरहितस्य कदाऽप्यशक्त्या
 रङ्गेश भावकलुषप्रणतिद्वयोक्तेः।
मन्ये बलं प्रबलदुष्कृतशालिनो मे
 त्वन्मूलदेशिककटाक्षनिपातमाद्यम्॥ २० ॥

अन्धोऽनन्धग्रहणवशगो याति रङ्गेश यद्वत्
 पङ्गुर्नौकाकुहरनिहितो नीयते नाविकेन।
भुङ्क्ते भोगानविदितनृपः सेवकस्यार्भकादिः
 त्वत्सम्प्राप्तौ प्रभवति तथा देशिको मे दयालुः॥ २१ ॥

उक्त्या धनञ्जयविभीषणलक्ष्यया ते
 प्रत्याय्य लक्ष्मणमुनेर्भवता वितीर्णम्।
श्रुत्वा वरं तदनुबन्धमदावलिप्ते
 नित्यं प्रसीद भगवन् मयि रङ्गनाथ॥ २२ ॥

सकृदपि विनतानां सर्वदे सर्वदेहि-
 न्युपनिषदभिधेये भागधेये विधेये।
विरमति न कदाचिन्मोहतो हा हतोऽहं
 विषमविषयचिन्तामेदुरा मे दुराशा॥ २३ ॥

यावज्जीवं जगति नियतं देहयात्रा भवित्री
 त्यक्ताः सर्वे त्रिचतुरदिनग्लानभोगा नभोगाः।
दत्ते रङ्गी निजमपि पदं देशिकादेशकाङ्क्षी
 किं ते चिन्ते परमभिमतं खिद्यसे यत् पुनस्त्वम्॥ २४ ॥

अपि मुहुरपराधैरप्रकम्प्यानुकम्पे
 वहति महति योगक्षेमबृन्दं मुकुन्दे।
मदकलुषमनीषावज्रलेपावलेपान्
 अनुगुणयितुमीहे न प्रभूनप्रभूतान्॥ २५ ॥

मातर्भारति मुञ्च मानुषचटून् हे देह लब्धैरलं
 लुब्धद्वारदुरासिकापरिभवैस्तोषं जुषेथा मनः।

वाचः सीमनि रङ्गधामनि महानन्दोन्नमद्भूमनि
    स्वामिन्यात्मनि वेङ्कटेश्वरकवेः स्वेनार्पितोऽयं भरः॥ २६ ॥

दास्यं लास्यवताऽनुमत्य मनसा रङ्गेश्वर त्वत्पदे
    नित्यं किङ्करवाण्यहं न तु पुनः कुर्यां कदर्याश्रयाम्।
मीलच्चक्षुषि वेल्लितभ्रुणि मुहुर्दत्तावमानाक्षरे
    भीमे कस्यचिदाढ्यकस्य वदने भिक्षाविलक्षां दृशम्॥ २७ ॥

त्वय्येकाञ्जलिकिङ्करे तनुभृतां निर्व्याजसर्वंसहे
    कल्याणात्मनि रङ्गनाथ कमलाकान्ते मुकुन्दे स्थिते।
स्वामिन् पाहि दयस्व देहि कुशलिन् जीव प्रभो भावये-
    त्यालापानवलेपिषु प्रलपितुं जिह्रेति जिह्वा मम॥ २८ ॥

त्वयि सति रङ्गधुर्य शरणागतकामदुघे
    निरुपधिकप्रवाहकरुणापरिणाहवति।
परिमितदेशकालफलदान् फलदाकृतिकान्
    कथमधिकुर्महे विधिशिवप्रमुखानमुकान्॥ २९ ॥

ओमित्यभ्युपगम्य रङ्गनृपतेऽनन्योचितां शेषतां
    स्वातन्त्र्यादिमयीमपोह्य महतीमाद्यामविद्यास्थितिम्।
नित्यासङ्ख्यविसीमभूतिगुणयोर्यायामनायासतः
    सेवासम्पदमिन्दिरेश युवयोरैकान्तिकात्यन्तिकीम्॥ ३० ॥

आचार्याद्रङ्गधुर्य द्वयसमधिगमे लब्धसत्तं तदात्वे
    विश्लिष्टाश्लिष्टपूर्वोत्तरदुरितभरं यापितारब्धदेहम्।
नीतं त्वत्कैस्त्वया वा निरवधिकदयोद्भूतबोधादिरूपं
    त्वद्भोगैकस्वभोगं दयितमनुचरं त्वत्कृते मां कुरुष्व॥ ३१ ॥

विधानं रङ्गेशादधिगतवतो वेङ्कटकवेः
    स्फुरद्वर्णं वक्त्रे परिकलयतां न्यासतिलकम्।
इहामुत्राप्येष प्रणतजनचिन्तामणिगिरिः
    स्वपर्यङ्के सेवां दिशति फणिपर्यङ्करसिकः॥ ३२ ॥

॥ इति श्रीन्यासतिलकं समाप्तम् ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीसुदर्शनाष्टकम् ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

प्रतिभटश्रेणिभीषण वरगुणस्तोमभूषण
जनिभयस्थानतारण जगदवस्थानकारण।
निखिलदुष्कर्मकर्शन निगमसद्धर्मदर्शन
जय जय श्रीसुदर्शन जय जय श्रीसुदर्शन॥ १ ॥

शुभजगद्रूपमण्डन सुरगणत्रासखण्डन
शतमखब्रह्मवन्दित शतपथब्रह्मनन्दित।
प्रथितविद्वत्सपक्षित भजदहिर्बुध्न्यलक्षित
जय जय श्रीसुदर्शन जय जय श्रीसुदर्शन॥ २ ॥

स्फुटतटिज्जालपिञ्जर पृथुतरज्वालपञ्जर
परिगतप्रत्नविग्रह पटुतरप्रज्ञदुर्ग्रह।
प्रहरणग्राममण्डित परिजनत्राणपण्डित
जय जय श्रीसुदर्शन जय जय श्रीसुदर्शन॥ ३ ॥

निजपदप्रीतसद्गण निरुपधिस्फीतषड्गुण
निगमनिर्व्यूढवैभव निजपरव्यूहवैभव।
हरिहयद्वेषिदारण हरपुरप्लोषकारण
जय जय श्रीसुदर्शन जय जय श्रीसुदर्शन॥ ४ ॥

www.prapatti.com

दनुजविस्तारकर्तन जनितमिस्राविकर्तन
दनुजविद्यानिकर्तन भजदविद्यानिवर्तन।
अमरदृष्टस्वविक्रम समरजुष्टभ्रमिक्रम
जय जय श्रीसुदर्शन जय जय श्रीसुदर्शन॥ ५ ॥

प्रतिमुखालीढबन्धुर पृथुमहाहेतिदन्तुर
विकटमायाबहिष्कृत विविधमालापरिष्कृत।
स्थिरमहायन्त्रतन्त्रित दृढदयातन्त्रयन्त्रित
जय जय श्रीसुदर्शन जय जय श्रीसुदर्शन॥ ६ ॥

महितसंपत्सदक्षर विहितसंपत्षडक्षर
षडरचक्रप्रतिष्ठित सकलतत्त्वप्रतिष्ठित।
विविधसङ्कल्पकल्पक विबुधसङ्कल्पकल्पक
जय जय श्रीसुदर्शन जय जय श्रीसुदर्शन॥ ७ ॥

भुवननेत्रत्रयीमय सवनतेजस्त्रयीमय
निरवधिस्वादुचिन्मय निखिलशक्ते जगन्मय।
अमितविश्वक्रियामय शमितविष्वग्भयामय
जय जय श्रीसुदर्शन जय जय श्रीसुदर्शन॥ ८ ॥

द्विचतुष्कमिदं प्रभूतसारं पठतां वेङ्कटनायकप्रणीतम्।
विषमेऽपि मनोरथः प्रधावन् न विहन्येत रथाङ्गधुर्यगुप्तः॥ ९ ॥

॥ इति श्रीसुदर्शनाष्टकं समाप्तम् ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्री षोडशायुधस्तोत्रम् ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

स्वसङ्कल्पकलाकल्पैरायुधैरायुधेश्वरः।
जुष्टः षोडशभिर्दिव्यैर्जुषतां वः परः पुमान्॥ १ ॥

यदायत्तं जगच्चक्रं कालचक्रं च शाश्वतम्।
पातु वस्तत् परं चक्रं चक्ररूपस्य चक्रिणः॥ २ ॥

यत्प्रसूतिशतैरासन् रुद्राः परशुलाञ्छनाः।
स दिव्यो हेतिराजस्य परशुः परिपातु वः॥ ३ ॥

हेलया हेतिराजेन यस्मिन् दैत्याः समुद्धृते।
शकुन्ता इव धावन्ति स कुन्तः पालयेत वः॥ ४ ॥

दैत्यदानवमुख्यानां दण्ड्यानां येन दण्डनम्।
हेतिदण्डेशदण्डोऽसौ भवतां दण्डयेद्द्विषः॥ ५ ॥

अनन्यान्वयभक्तानां रुन्धन्नाशामतङ्गजान्।
अनङ्कुशविहारो वः पातु हेतीश्वराङ्कुशः॥ ६ ॥

सम्भूय शलभायन्ते यत्र पापानि देहिनाम्।
स पातु शतवक्त्राग्निहेतिर्हेतीश्वरस्य वः॥ ७ ॥

अविद्यां स्वप्रकाशेन विद्यारूपश्छिनत्ति यः।
स सुदर्शननिस्त्रिंशस्सौतु वस्तत्त्वदर्शनम्॥ ८ ॥

क्रियाशक्तिगुणोविष्णोर्यो भवत्यतिशक्तिमान्।
अकुण्ठशक्तिः सा शक्तिरशक्तिं वारयेत वः॥ ९ ॥

www.prapatti.com

तारत्वं यस्य संस्थाने शब्दे च परिदृश्यते।
प्रभोः प्रहरणेन्द्रस्य पाञ्चजन्यः स पातु वः॥ १० ॥

यं सात्त्विकमहङ्कारं आमनन्त्यक्षसायकम्।
अव्याद्वश्चक्ररूपस्य तद्धनुः शार्ङ्गधन्वनः॥ ११ ॥

आयुधेन्द्रेण येनैव विश्वसर्गो विरच्यते।
स वः सौदर्शनः कुर्यात् पाशः पाशविमोचनम्॥ १२ ॥

विहारो येन देवस्य विश्वक्षेत्रकृषीवलः।
व्यज्यते तेन सीरेण नासीरविजयोऽस्तु वः॥ १३ ॥

आयुधानामहं वज्रं इत्यगीयत यः स वः।
अव्याद्धेतीशवज्रोऽसौ अदधीच्यस्थिसम्भवः॥ १४ ॥

विश्वसंहृतिशक्तिर्या विश्रुता बुद्धिरूपिणी।
सा वः सौदर्शनी भूयात् गदप्रशमनी गदा॥ १५ ॥

यात्यतिक्षोदशालित्वं मुसलो येन तेन वः।
हेतीशमुसलेनाशु भिद्यतां मोहमौसलम्॥ १६ ॥

शूलिदृष्टमनोर्वाच्यो येन शूलयति द्विषः।
भवतां तेन भवतात् त्रिशूलेन विशूलता॥ १७ ॥

अस्त्रग्रामस्य कृत्स्नस्य प्रसूतिं यं प्रचक्षते।
सोऽव्यात् सुदर्शनो विश्वं आयुधैः षोडशायुधः॥ १८ ॥

श्रीमद्वेङ्कटनाथेन श्रेयसे भूयसे सताम्।
कृतेयमायुधेन्द्रस्य षोडशायुधसंस्तुतिः॥ १९ ॥

॥ इति श्री षोडशायुधस्तोत्रं समाप्तम् ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीगरुडदण्डकः ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

नमः पन्नगनद्धाय वैकुण्ठवशवर्तिने।
श्रुतिसिन्धुसुधोत्पादमन्दराय गरुत्मते॥ १ ॥

गरुडमखिलवेदनीडाधिरूढं
द्विषत्पीडनोत्कण्ठिताकुण्ठवैकुण्ठपीठीकृतस्कन्धमीडे
स्वनीडागतिप्रीतरुद्रासुकीर्तिस्तनाभोगगाढोपगूढ
स्फुरत्कण्टकव्रात वेधव्यथावेपमान
द्विजिह्वाधिपाकल्पविष्फार्यमाण
स्फटावाटिका रत्नरोचिश्छटा राजिनीराजितं
कान्तिकल्लोलिनीराजितम्॥ २ ॥

जय गरुड सुपर्ण दर्वीकराहार देवाधिपाहारहारिन्
दिवौकस्पतिक्षिप्तदम्भोळिधाराकिणाकल्प
कल्पान्तवातूल कल्पोदयानल्प
वीरायितोद्यच्चमत्कार दैत्यारि
जैत्रध्वजारोहनिर्धारितोत्कर्ष
सङ्कर्षणात्मन् गरुत्मन्
मरुत्पञ्चकाधीश सत्यादिमूर्ते
न कश्चित् समस्ते नमस्ते पुनस्ते नमः॥ ३ ॥

नम इदमजहत्सपर्याय
पर्यायनिर्यातपक्षानिलास्फालनोद्वेलपाथोधि
वीचीचपेटाहतागाधपाताळभाङ्कारसङ्क्रुद्ध-
नागेन्द्रपीडासृणीभावभास्वन्नखश्रेणये

चण्डतुण्डाय नृत्यद्भुजङ्गभ्रुवे वज्रिणे दंष्ट्रया
तुभ्यमध्यात्मविद्या विधेया विधेया
भवद्दास्यमापादयेथा दयेथाश्च मे॥ ४॥

मनुरनुगत पक्षिवक्त्र
स्फुरत्तारकस्तावकश्चित्रभानुप्रियाशेखरस्त्रायतां
नस्त्रिवर्गापवर्गप्रसूतिः परव्योमधामन्
वलद्वेषिदर्पज्वलद्वालखिल्यप्रतिज्ञावतीर्ण
स्थिरां तत्त्वबुद्धिं परां भक्तिधेनुं जगन्मूलकन्दे
मुकुन्दे महानन्ददोग्ध्रीं दधीथा
मुधाकामहीनामहीनामहीनान्तक॥ ५॥

षट्त्रिंशद्गणचरणो नरपरिपाटीनवीनगुम्भगणः।
विष्णुरथदण्डकोऽयं विघटयतु विपक्षवाहिनीव्यूहम्॥ ६॥

विचित्रसिद्धिदः सोऽयं वेङ्कटेशविपश्चिता।
गरुडध्वजतोषाय गीतो गरुडदण्डकः॥ ७॥

॥ इति श्रीगरुडदण्डकः समाप्तः ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीगरुडपञ्चाशत् ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

परव्यूहवर्णकः

अङ्गेष्वानन्दमुख्यश्रुतिशिखरमिळद्दण्डकं गण्डपूर्वं
प्रागेवाम्यस्य षड्सु प्रतिदिशमनघं न्यस्तशुद्धास्त्रबन्धाः।
पक्षिव्यत्यस्तपक्षिद्वितयमुखपुटप्रस्फुटोदारतारं
मन्त्रं गारुत्मतं तं हुतवहदयिताशेखरं शीलयामः॥ १ ॥

वेदः स्वार्थाधिरूढो बहिरबहिरभिव्यक्तिमभ्येति यस्यां
सिद्धिः साङ्कर्षणी सा परिणमति यया सापवर्गत्रिवर्गा।
प्राणस्य प्राणमन्यं प्रणिहितमनसो यत्र निर्धारयन्ति
प्राची सा ब्रह्मविद्या परिचितगहना पातु गारुत्मती नः॥ २ ॥

नेत्रं गायत्रमूचे त्रिवृदिति च शिरो नामधेयं यजूंषि
छन्दांस्यङ्गानि धिष्ण्यात्मभिरजनि शफैर्विग्रहो वामदेव्यम्।
यस्य स्तोमात्मनोऽसौ बृहदितरगरुत् तादृशाम्नातपुच्छः
स्वाच्छन्द्यं नः प्रसूतां श्रुतिशतशिखराभिष्टुतात्मा गरुत्मान्॥ ३ ॥

यो यं धत्ते स्वनिष्ठं वहनमपि वरः स्पर्शितो येन यस्मै
यस्माद्यस्याहवश्रीर्विदधति भजनं यत्र यत्रेति सन्तः।
प्रायो देवः स इत्थं हरिगरुडभिदाकल्पितारोहवाह-
स्वाभाव्यः स्वात्मभव्यः प्रदिशतु शकुनिर्ब्रह्मसब्रह्मतां नः॥ ४ ॥

एको विष्णोर्द्वितीयस्त्रिचतुरविदितं पञ्चवर्णीरहस्यं
षाड्गुण्यस्मेरसप्तस्वरगतिरणिमाद्यष्टसंपन्नवात्मा।

www.prapatti.com

देवो दर्वीकरारिर्दशशतनयनारातिसाहस्रलक्षे
    विक्रीडत्पक्षकोटिर्विघटयतु भयं वीतसङ्ख्योदयो नः॥ ५॥

सत्याद्यैः सात्वतादिप्रथितमहिमभिः पञ्चभिर्व्यूहभेदैः
    पञ्चाभिख्यो निरुन्धन् भवगरळभवं प्राणिनां पञ्चभावम्।
प्राणापानादिभेदात् प्रतितनु मरुतो दैवतं पञ्चवृत्तेः
    पञ्चात्मा पञ्चधाऽसौ पुरुष उपनिषद्घोषितस्तोषयेन्नः॥ ६॥

श्लिष्यद्भोगीन्द्रभोगे श्रुतिनिकरनिधौ मूर्तिभेदे स्वकीये
    वर्णव्यक्तीर्विचित्राः परिकलयति यो वक्त्रबाहूरुपादैः।
प्राणः सर्वस्य जन्तोः प्रकटितपरमब्रह्मभावः स इत्थं
    क्लेशं छिन्दन् खगेशः सपदि विपदि नः सन्निधिः सन्निधत्ताम्॥ ७॥

अग्रे तिष्ठन्नुदग्रो मणिमुकुर इवानन्यदृष्टेर्मुरारेः
    पायान्मायाभुजङ्गीविषमविषभयाद्गाढमस्मान् गरुत्मान्।
क्षुभ्यत्क्षीराब्धिपाथस्सहभवगरळस्पर्शशङ्की स शङ्के
    छायां धत्ते यदीयां हृदि हरिहृदयारोहधन्यो मणीन्द्रः॥ ८॥

अमृताहरणवर्णकः

आहर्तारं सुधाया दुरधिगममहाचक्रदुर्गस्थितायाः
    जेतारं वज्रपाणेः सह विबुधगणैराहवे बाहुवेगात्।
विष्णौ संप्रीयमाणे वरविनिमयतो विश्वविख्यातकीर्तिं
    देवं याऽसूत साऽसौ दिशतु भगवती शर्म दाक्षायणी नः॥ ९॥

वित्रासाद्वीतिहोत्रं प्रथममधिगतैरन्तिके मन्दधाम्ना
    भूयस्तेनैव सार्धं भयभरतरळैर्वन्दितो देवबृन्दैः।
कल्पान्तक्षोभदक्षं कथमपि कृपया सङ्क्षिपन् धाम चण्डं
    भित्त्वाऽण्डं निर्जिहानो भवभयमिह नः खण्डयत्वण्डजेन्द्रः॥ १०॥

क्षुण्णक्षोणीधराणि क्षुभितचतुरकूपारतिम्यद्गुरुन्ति
    त्रुटयत्तारासराणि स्थपुटितविबुधस्थानकानि क्षिपेयुः।

पाताळब्रह्मसौधावधिविहितमुधाऽऽवर्तनान्यस्मदार्तिं
ब्रह्माण्डस्यान्तराळे बृहति खगपतेरर्भकक्रीडितानि॥ ११॥

संविच्छस्त्रं दिशन्त्या सह विजयचमूराशिषः प्रेषयन्त्या
संबध्नन्त्या तनुत्रं सुचरितमशनं पक्कणं निर्दिशन्त्या।
एनोऽस्मद्वैनतेयो नुदतु विनतया क्लृप्तरक्षाविशेषः
कद्रूसङ्केतदास्यक्षपणपणसुधालक्षभैक्षं जिघृक्षुः॥ १२॥

विक्षेपैः पक्षतीनामनिभृतगतिभिर्वादितव्योमतूर्यः
वाचालाम्भोधिवीचीवलयविरचितालोकशब्दानुबन्धः।
दिक्कन्याकीर्यमाणक्षरदुडुनिकरव्याजलाजाभिषेकः
नाकोन्माथाय गच्छन् नरकमपि स मे नागहन्ता निहन्तु॥ १३॥

ऋक्षाक्षक्षेपदक्षो मिहिरहिमकरोत्तालताळाभिघाती
वेलावाःकेळिलोलो विविधघनघटाकन्दुकाघातशीलः।
पायान्नःपातकेभ्यः पतगकुलपतेः पक्षविक्षेपजातः
वातः पाताळहेलापटहपटुरवारम्भसंरम्भधीरः॥ १४॥

किं निर्घातः किमर्कः परिपतति दिवः किं समिद्धोऽयमौर्वः
किंस्वित् कार्तस्वराद्रिर्ननु विदितमिदं व्योमवर्त्मा गरुत्मान्।
आसीदत्याजिहीर्षत्यभिपतति हरत्यत्ति हा तात हाऽम्बे-
त्यालापोद्युक्तभिल्लाकुलजठरपुटः पातु नः पत्रिनाथः॥ १५॥

आसृक्व्याप्तैरसृग्भिर्दुरुपशमतृषाशातनी शातदंष्ट्रा-
कोटीलोटत्करोटीविकटकटकटारावघोरावतारा।
भिन्द्यात् सार्धं पुळिन्द्या सपदि परिहृतब्रह्मका जिह्मगारेः
उद्वेल्लद्भिल्लपल्लीनिगरणकरणा पारणा कारणां नः॥ १६॥

स्वच्छन्दस्वर्गिबृन्दप्रथमतममहोत्पातनिर्घातघोरः
स्वान्तध्वान्तं निरुन्ध्याद्धुतधरणिपयोराशिराशीविषारेः।
प्रत्युद्यद्भिल्लपल्लीभटरुधिरसरिल्लोलकल्लोलमाला-
हालानिर्वेशहेलाहलहलबहुलो हर्षकोलाहलो नः॥ १७॥

सान्द्रक्रोधानुबन्धात् सरसि नखमुखे पादपे गण्डशैले
तुण्डाग्रे कण्ठरन्ध्रे तदनु च जठरे निर्विशेषं युयुत्सू।
अव्यादस्मानभव्यादविदितनखरश्रेणिदंष्ट्राभिघातौ
जीवग्राहं गृहीत्वा कमठकरटिनौ भक्षयन् पक्षिमल्लः॥ १८ ॥

अल्पः कल्पान्तलीलानटमकुटसुधासूतिखण्डो बहूनां
निःसारस्त्वद्भुजाद्रेरनुभवतु मुधा मन्थनं त्वेष सिन्धुः।
राकाचन्द्रस्तु राहोः स्वमिति कथयतः प्रेक्ष्य कद्रूकुमारान्
सान्तर्हासं खगेन्द्रः सपदि हृतसुधस्त्रायतामायतान्नः॥ १९ ॥

आरादभ्युत्थितैरावतममितजवोदञ्चदुच्चैःश्रवस्कं
जातक्षोभं विमथ्नन् दिशि दिशि दिविषद्वाहिनीशं क्षणेन।
भ्राम्यन् सव्यापसव्यं सुमहति मिषति स्वर्गिसार्थे सुधार्थं
प्रेङ्खन्नेत्रः श्रियं नः प्रकटयतु चिरं पक्षवान् मन्थशैलः॥ २० ॥

अस्थानेषु ग्रहाणामनियतविहितानन्तवक्रातिचाराः
विश्वोपाधिव्यवस्थाविगमविलुळितप्रागवागादिभेदाः।
द्वित्राः सुत्रामभक्तग्रहकलहविधावण्डजेन्द्रस्य चण्डाः
पक्षोत्क्षेपा विपक्षक्षपणसरभसाः शर्म मे निर्मिमीरन्॥ २१ ॥

तत्तत्प्रत्यर्थिसारावधिविहितमृषारोषगन्धो रुषान्धैः
एकः क्रीडन्ननेकैः सुरपतिसुभटैरक्षतो रक्षतान्नः।
अन्योन्याबद्धलक्षापहरणविहितामन्दमात्सर्यतुङ्गैः
अङ्गैरेव स्वकीयैरहमहमिकया मानितो वैनतेयः॥ २२ ॥

अस्तव्योमान्तमन्तर्हितनिखिलहरिन्मण्डलं चण्डभानोः
लुण्टाकैर्यैरकाण्डे जगदखिलमिदं शर्वरी वर्वरीति।
प्रेङ्खोळत्स्वर्गगोळः स्खलदुडुनिकरस्कन्धबन्धान् निरुन्धन्
रंहोभिस्तैर्मदंहो हरतु तरळितब्रह्मसद्मा गरुत्मान्॥ २३ ॥

यः स्वाङ्गे सङ्गरान्तर्गरुदनिललवस्तम्भिते जम्भशत्रौ
कुण्ठास्त्रे सन्नकण्ठं प्रणयति पवये पक्षलेशं दिदेश।

सोऽस्माकं संविधत्तां सुरपतिपृतनाद्वन्द्वयुद्धैकमल्लः
माङ्गल्यं वालखिल्यद्विजवरतपसां कोऽपि मूर्तो विवर्तः॥ २४॥

रुद्रान् विद्राव्य सेन्द्रान् हुतवहसहितं गन्धवाहं गृहीत्वा
कालं निष्काल्य धूत्वा निर्ऋतिधनपती पाशिनं क्लेशयित्वा।
सर्पाणां छाद्मिकानाममृतमयपणप्रापणप्राप्तदर्पः
निर्बाधं क्वापि सर्पन्नपहरतु हरेरौपवाह्यो मदंहः॥ २५॥

नागदमनवर्णकः

भुग्नभ्रूर्भ्रूकुटीभृद्भ्रमदमितगरुत् क्षोभितक्ष्मान्तरिक्षः
चक्राक्षो वक्रतुण्डः खरतरनखरः क्रूरदंष्ट्राकराळः।
पायादस्मानपायाद्भयभरविगळद्दन्दशूकेन्द्रशूकः
शौरेः सङ्क्रन्दनादिप्रतिभटपृतनाक्रन्दनः स्यन्दनेन्द्रः॥ २६॥

अर्यम्णा धुर्ययोक्त्रग्रसनभयभृता सान्त्वितोऽनूरुबन्धात्
कोदण्डज्यां जिघृक्षेदिति चकितधिया शङ्कितः शङ्करेण।
तल्पे कल्पेत मा ते मतिरिति हरिणाऽप्यादरेणानुनीतः
पक्षीन्द्रस्त्रायतां नः फणधरमहिषीपत्रभङ्गापहारी॥ २७॥

छायातार्क्ष्यानहीनां फणमणिमुकुरश्रेणिविस्पष्टबिम्बान्
त्राणापेक्षाधृतस्वप्रतिकृतिमनसा वीक्ष्य जातानुकम्पः।
तेषां दृष्ट्वाऽथ चेष्टाः प्रतिगरुडगणाशङ्कया तुङ्गरोषः
सर्पन् दर्पोद्धतो नः शमयतु दुरितं सर्पसन्तानहन्ता॥ २८॥

उच्छ्वासाकृष्टतारागणघटितमृषामौक्तिकाकल्पशिल्पः
पक्षव्याधूतपाथोनिधिकुहरगुहागर्भदत्तावकाशः।
दृष्टिं दंष्ट्राग्रदूतीं पृथुषु फणभृतां प्रेषयन्नुत्तमाङ्गे-
ष्वङ्गैरङ्गानि रुन्धन्नवतु पिपतिषुः पत्रिणामग्रणीर्नः॥ २९॥

आवेधःसौधशृङ्गादनुपरतगतेराभुजङ्गेन्द्रलोकात्
श्रेणीबन्धं वितन्वन् क्षणपरिणमितालातपातप्रकारः।

पायान्नः पुण्यपापप्रचयमयपुनर्गर्भकुम्भीनिपातात्
पाताळस्यान्तराळे बृहति खगपतेर्निर्विघातो निपातः॥ ३०॥

प्रत्यग्राकीर्णतत्तत्फणमणिनिकरे शङ्कुलाकोटिवक्रं
तुण्डाग्रं सन्दधानः कुलगिरिकठिने कर्परे कूर्मभर्तुः।
पाताळक्षेत्रपक्वद्विरसनपृतनाशालिविच्छेदशाली
शैलीं नः सप्तशैलीलघिमदरभसः सौतु साध्वीं सुपर्णः॥ ३१॥

पर्यस्यत् पन्नगीनां युगपदसमयानर्भकान् गर्भकोशात्
ब्रह्मस्तम्बप्रकम्पव्यतिषजदखिलोदन्वदुन्निद्रघोषम्।
चक्षुश्चक्षुः श्रुतीनां सपदि बधिरयत् पातु पत्रीश्वरस्य
क्षिप्रक्षिप्तक्ष्माभृत् क्षणघटितनभःस्फोटमास्फोटितं नः॥ ३२॥

तोयस्कन्धो न सिन्धोः समघटत मिथः पक्षविक्षेपभिन्नः
पाताळं न प्रविष्टं पृथुनि च विवरे रश्मिभिस्तिग्मरश्मेः।
तावद्ग्रस्ताहिवक्त्रक्षरितविषमषीपङ्ककस्तूरिकाङ्कः
प्रत्यायातः स्वयूथ्यैः स्थित इति विदितः पातु पत्रीश्वरो नः॥ ३३॥

बद्धस्पर्धैरिव स्वैर्बहुभिरभिमुखैरेककण्ठं स्तुवाने
तत्तद्विश्वोपकारप्रणयिसुरगणप्रार्थितप्राणरक्षे।
पायान्नः प्रत्यहं ते कमपि विषधरं प्रेषयामीति भीते
सन्धित्सौ सर्पराजे सकरुणमरुणानन्तरं धाम दिव्यम्॥ ३४॥

क्वाप्यस्थ्ना शर्कराढ्यं क्वचन घनतरासृक्छटाशीधुदिग्धं
निर्मोकैः क्वापि कीर्णं विषयमपरतो मण्डितं रत्नखण्डैः।
अध्यारूढैः स्ववारेष्वहमहमिकया वध्यवेषं दधानैः
काले खेलन् भुजङ्गैः कलयतु कुशलं काद्रवेयान्तको नः॥ ३५॥

परिष्कारवर्णकः

वामे वैकुण्ठशय्याफणिपतिकटको वासुकिब्रह्मसूत्रः
रक्षेन्नस्तक्षकेण ग्रथितकटितटश्चारुकार्कोटहारः।

पद्मं कर्णेऽपसव्ये प्रथिमवति महापद्ममन्यत्र बिभ्रत्
चूडायां शङ्खपालं गुळिकमपि भुजे दक्षिणे पक्षिमल्लः॥ ३६॥

वर्त्याभस्वस्तिकाग्रस्फुरदरुणशिखादीप्ररत्नप्रदीपैः
बध्नद्भिस्तापमन्तर्बहुळविषमषीगन्धतैलाभिपूर्णैः।
नित्यं नीराजनार्थं निजफणफलकैर्घूर्णमानानि तूर्णं
भोगैरापूरयेयुर्भुजगकुलरिपोर्भूषणानीषणां नः॥ ३७॥

अङ्गप्रत्यङ्गलीनामृतरसविसरस्पर्शलोभादिवान्त-
स्त्रासाद्ग्रासानुबन्धादिव सहजमिथोवैरशङ्कोत्तरङ्गात्।
रुद्रागाढोपगूढोच्छ्वसननिबिडितस्थानयोगादिवास्मद्-
भद्राय स्युर्भजन्तो भगवति गरुडे गाढतां गूढपादः॥ ३८॥

कोटीरे रत्नकोटिप्रतिफलिततया नैकधा भिन्नमूर्तिः
वल्मीकस्थान् स्वयूथ्यानभित इव निजैर्वेष्टनैः क्लृप्तरक्षः।
क्षेमं नः सौतु हेमाचलविधृतशरन्मेघलेखानुकारी
रोचिश्चूडालचूडामणिरुरगरिपोरेष चूडाभुजङ्गः॥ ३९॥

द्राघीयःकर्णपाशद्युतिपरिभवनव्रीडयेव स्वभोगं
सङ्क्षिप्याश्नन् समीरं दरविनतमुखो निःश्वसन् मन्दमन्दम्।
आसीदद्गण्डभित्तिप्रतिफलनमिषात् क्वापि गूढं विविक्षुः
क्षिप्रं दोषान् क्षिपेन्नः खगपतिकुहनाकुण्डलः कुण्डलीन्द्रः॥ ४०॥

वालाग्रग्रन्थिबन्धग्रथितपृथुशिरोरत्नसन्दर्शनीयः
मुक्ताशुभ्रोदराभो हरिमणिशकलश्रेणिदृश्येतरांशः।
विष्वग्दम्भोळिधाराव्रणकिणविषमोत्तम्भनस्तब्धवृत्तिः
व्याळाहारस्य हृद्यो हरतु स मदघं हारदर्वीकरेन्द्रः॥ ४१॥

वैकक्ष्यस्त्रग्विशेषच्छुरणपरिणमच्छस्त्रबन्धानुबन्धः
वक्षःपीठाधिरूढो भुजगदमयितुर्ब्रह्मसूत्रायमाणः।
अश्रान्तस्वैरनिद्राविरचितविविधोच्छ्वासनिःश्वासवेग-
क्षामोच्छूनाकृतिर्नः क्षपयतु दुरितं कोऽपि कद्रूकुमारः॥ ४२॥

श्लिष्यद्रुद्रासुकीर्तिस्तनतटघुसृणालेपसङ्क्रान्तसार-
स्फारामोदाभिलाषोन्नमितपृथुफणाचक्रवाळाभिरामः।
प्रायः प्रेयःपटीरद्रुमविटपधिया श्लिष्टपक्षीन्द्रबाहुः
व्याहन्यादस्मदीयं वृजिनभरमसौ बृन्दशो दन्दशूकः॥ ४३॥

ग्रस्तानन्तर्निविष्टान् फणिन इव शुचा गाढमाश्लिष्यदुःख्यन्
क्षुण्णानेकः स्वबन्धून् क्षुधमिव कुपितः पीडयन् वेष्टनेन।
व्याळस्तार्क्ष्योदरस्थो विपुलगळगुहावाहिफूत्कारवात्या-
पौनःपुन्येन हन्यात् पुनरुदरगुहागेहवास्तव्यतां नः॥ ४४॥

गाढासक्तो गरुत्मत्कटितटनिकटे रक्तचण्डातकाङ्के
फक्कत्काञ्चीमहिम्ना फणमणिमहसा लोहिताङ्गो भुजङ्गः।
सत्तासांसिद्धिकं नः सपदि बहुविधं कर्मबन्धं निरुन्ध्यात्
विन्ध्याद्र्यालीनसन्ध्याघनघटिततटित्कान्तिचातुर्यधुर्यः॥ ४५॥

अद्भुतवर्णकः

वेगोत्तानं वितानं व्यजनमनुगुणं वैजयन्ती जयन्ती
मित्रं नित्याभ्यमित्रं युधि विजयरथो युग्ययोगानपेक्षः।
दासो निष्पर्युदासो दनुतनयभिदो निःसहायः सहायः
दोधूयेतास्मदीयं दुरितमधरितारातिपक्षैः स्वपक्षैः॥ ४६॥

उक्षा दक्षान्तकस्य स्खलति वलजितः कुञ्जरः खञ्जरीतिः
क्लान्तो धातुः शकुन्तोऽनुग इति दयया सामिरुद्धस्यदोऽपि।
ग्राहग्रस्तद्विपेन्द्रक्षतिभयचकिताकुण्ठवैकुण्ठचिन्ता-
नासीरोदारमूर्तिर्नरकविहतये स्ताद्विहङ्गेश्वरो नः॥ ४७॥

वेगोद्वेलः सुवेले किमिदमिति मिथो मन्त्रितो वानरेन्द्रैः
मायामानुष्यलीलामभिनयति हरौ लब्धसेवाविशेषः।
वैदेहीकर्णपूरस्तबकसुरभिणा यः समाश्लेषि दोष्णा
तृष्णापारिप्लवानां स भवतु गरुडो दुःखवारिप्लवो नः॥ ४८॥

दुग्धोदन्वत्प्रभूतः स्वकमहिमपृथुर्विष्णुना कृष्णनाम्ना
पिञ्छाकल्पानुकल्पः समघटि सुदृढो यत्प्रदिष्टः किरीटः।
वीरो वैरोचनास्त्रव्रणकिणगुणितोदग्रनिर्घातघातः
सङ्घातं सर्पघाती स हरतु महतामस्मदत्याहितानाम्॥ ४९ ॥

रुन्ध्यात् संवर्तसन्ध्याघनपटलकनत्पक्षविक्षेपहेला-
वातूलास्फालतूलाञ्चलनिचयतुलाधेयदैतेयलोकः।
आस्माकैः कर्मपाकैरभिगतमहितानीकमप्रत्यनीकैः
दीव्यन् दिव्यापदानैर्दनुजविजयिनो वैजयन्तीशकुन्तः॥ ५० ॥

यत्पक्षस्था त्रिवेदी त्रिगुणजलनिधिर्लङ्घ्यते यद्गुणज्ञैः
वर्गस्त्रैवर्गिकाणां गतिमिह लभते नाथवद्यत्सनाथः।
त्रैकाल्योपस्थितात् स त्रियुगनिधिरघादायतात् त्रायतां नः
त्रातानेकस्त्रिधाम्नस्त्रिदशरिपुचमूमोहनो वाहनेन्द्रः॥ ५१ ॥

सैकां पञ्चाशतं यामतनुत विनतानन्दनं नन्दयिष्यन्
कृत्वा मौळौ तदाज्ञां कविकथकघटाकेसरी वेङ्कटेशः।
तामेतां शीलयन्तः शमितविषधरव्याधिदैवाधिपीडाः
काङ्क्षापौरस्त्यलाभाः कृतमितरफलैस्ताक्ष्र्यकल्पा भवन्ति॥ ५२ ॥

॥ इति श्रीगरुडपञ्चाशत् समाप्ता ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीयतिराजसप्ततिः ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

कमप्याद्यं गुरुं वन्दे
    कमलागृहमेधिनम्।
प्रवक्ता च्छन्दसां वक्ता
    पञ्चरात्रस्य यः स्वयम्॥ १॥

सहधर्मचरीं शौरेः
    सम्मन्त्रितजगद्धिताम्।
अनुग्रहमयीं वन्दे
    नित्यमज्ञातनिग्रहाम्॥ २॥

वन्दे वैकुण्ठसेनान्यं
    देवं सूत्रवतीसखम्।
यद्वेत्रशिखरस्पन्दे
    विश्वमेतद्व्यवस्थितम्॥ ३॥

यस्य सारस्वतं स्रोतो
    वकुळामोदवासितम्।
श्रुतीनां विश्रमायालं
    शठारिं तमुपास्महे॥ ४॥

नाथेन मुनिना तेन
    भवेयं नाथवानहम्।
यस्य नैगमिकं तत्त्वं
    हस्तामलकतां गतम्॥ ५॥

www.prapatti.com

नमस्याम्यरविन्दाक्षं
    नाथभावे व्यवस्थितम्।
शुद्धसत्त्वमयं शौरेः
    अवतारमिवापरम्॥ ६ ॥

अनुज्झितक्षमायोगं
    अपुण्यजनबाधकम्।
अस्पृष्टमदरागं तं
    रामं तुर्यमुपास्महे॥ ७ ॥

विगाहे यामुनं तीर्थं
    साधुबृन्दावने स्थितम्।
निरस्तजिह्मगस्पर्शे
    यत्र कृष्णः कृतादरः॥ ८ ॥

दयानिघ्नं यतीन्द्रस्य
    देशिकं पूर्णमाश्रये।
येन विश्वसृजो विष्णोः
    अपूर्यत मनोरथः॥ ९ ॥

प्रणामं लक्ष्मणमुनिः
    प्रतिगृह्णातु मामकम्।
प्रसाधयति यत्सूक्तिः
    स्वाधीनपतिकां श्रुतिम्॥ १० ॥

उपवीतिनमूर्ध्वपुण्ड्रवन्तं
    त्रिजगत्पुण्यफलं त्रिदण्डहस्तम्।
शरणागतसार्थवाहमीडे
    शिखया शेखरिणं पतिं यतीनाम्॥ ११ ॥

प्रथयन् विमतेषु तीक्ष्णभावं
    प्रभुरस्मत्परिरक्षणे यतीन्द्रः।

www.prapatti.com

अपृथक्प्रतिपन्नयन्मयत्वैः
　　ववृधे पञ्चभिरायुधैर्मुरारेः॥ १२ ॥

शमितोदयशङ्करादिगर्वः
　　स्वबलादुद्धृतयादवप्रकाशः।
अवरोपितवान् श्रुतेरपार्थान्
　　ननु रामावरजः स एष भूयः॥ १३ ॥

अबहुश्रुतसम्भवं श्रुतीनां
　　जरतीनामयथायथप्रचारम्।
विनिवर्तयितुं यतीश्वरोक्तिः
　　विदधे ताः स्थिरनीतिपञ्जरस्थाः॥ १४ ॥

अमुना तपनातिशायिभूम्ना
　　यतिराजेन निबद्धनायकश्रीः।
महती गुरुपङ्क्तिहारयष्टिः
　　विबुधानां हृदयङ्गमा विभाति॥ १५ ॥

अलूनपक्षस्य यतिक्षमाभृतः
　　विभाति वंशे हरितत्त्वमक्षतम्।
यदुद्भवाः शुद्धसुवृत्तशीतळाः
　　भवन्ति मुक्तावळिभूषणं भुवः॥ १६ ॥

अनपायविष्णुपदसंश्रयं भजे
　　कलया कयाऽपि कलयाऽप्यनुज्झितम्।
अकळङ्कयोगमजडाशयोदितं
　　यतिराजचन्द्रमुपरागदूरगम्॥ १७ ॥

अभिगम्य सम्यगनघाः सुमेधसः
　　यतिचक्रवर्तिपदपद्मपत्तनम्।
हरिभक्तदास्यरसिकाः परस्परं
　　क्रयविक्रयार्हदशया समिन्धते॥ १८ ॥

परुषातिवादपरिवादपैशुन-
प्रभृतिप्रभूतपतनीयपङ्क्तिला।
स्वदते ममाद्य सुभगा सरस्वती
यतिराजकीर्तिकतकैर्विशोधिता॥ १९ ॥

अनुकल्पभूतमुरभित्पदं सताम्
अजहत्त्रिवर्गमपवर्गवैभवम्।
चलचित्तवृत्तिविनिवर्तनौषधं
शरणं यतीन्द्रचरणं वृणीमहे॥ २० ॥

श्वसितावधूतपरवादिवैभवाः
निगमान्तनीतिजलधेस्तलस्पृशः।
प्रतिपादयन्ति गतिमापवर्गिकीं
यतिसार्वभौमपदसात्कृताशयाः॥ २१ ॥

मूले निविश्य महतां निगमद्रुमाणां
मुष्णन् प्रतारकभयं धृतनैकदण्डः।
रङ्गेशभक्तजनमानसराजहंसः
रामानुजः शरणमस्तु मुनिः स्वयं नः॥ २२ ॥

सन्मन्त्रवित् क्षिपति संयमिनां नरेन्द्रः
संसारजिह्मगमुखैः समुपस्थितं नः।
विष्वक्ततं विषयलोभविषं निजाभिः
गाढानुभावगरुडध्वजभावनाभिः॥ २३ ॥

नाथः स एष यमिनां नखरश्मिजालैः
अन्तर्निलीनमपनीय तमो मदीयम्।
विज्ञानचित्रमनघं लिखतीव चित्ते
व्याख्यानकेळिरसिकेन कराम्बुजेन॥ २४ ॥

उद्धृत्ततीमुपनिषत्सु निगूढमर्थं
चित्ते निवेशयितुमल्पधियां स्वयं नः।

पश्येम लक्ष्मणमुनेः प्रतिपन्नहस्ताम्
उन्निद्रपद्मसुभगामुपदेशमुद्राम्॥ २५॥

आकर्षणानि निगमान्तसरस्वतीनाम्
उच्चाटनानि बहिरन्तरुपप्लवानाम्।
पथ्यानि घोरभवसञ्ज्वरपीडितानां
हृद्यानि भान्ति यतिराजमुनेर्वचांसि॥ २६॥

शीतस्वभावसुभगानुभवः शिखावान्
दोषावमर्दनियतोन्नतिरोषधीशः।
तापानुबन्धशमनस्तपनः प्रजानां
रामानुजो जयति संवलितत्रिधामा॥ २७॥

जयति सकलविद्यावाहिनीजन्मशैलः
जनिपथपरिवृत्तिश्रान्तविश्रान्तिशाखी।
निखिलकुमतिमायाशर्वरीबालसूर्यः
निगमजलधिवेलापूर्णचन्द्रो यतीन्द्रः॥ २८॥

मुनिबहुमतसारा मुक्तिनिश्रेणिकेयं
सहृदयहृदयानां शाश्वती दिष्टसिद्धिः।
शमितदुरितगन्धा संयमीन्द्रस्य सूक्तिः
परिचितगहना नः प्रस्नुवीत प्रसादम्॥ २९॥

भवमरुपरिखिन्नस्फीतपानीयसिन्धुः
दुरितरहितजिह्वादुग्धकुल्यासकुल्या।
श्रुतिनयनसनाभिः शोभते लक्ष्मणोक्तिः
नरकमथनसेवास्वादनाडिन्धमा नः॥ ३०॥

हरिपदमकरन्दस्यन्दिनः संश्रितानाम्
अनुगतबहुशाखास्तापमुन्मूलयन्ति।
शमितदुरितगन्धाः संयमीन्द्रप्रबन्धाः
कथकजनमनीषाकल्पनाकल्पवृक्षाः॥ ३१॥

www.prapatti.com

नानाभूतैर्जगति समयैर्नर्मलीलां विधित्सोः
अन्त्यं वर्णं प्रथयति विभोरादिमव्यूहभेदे।
विश्वं त्रातुं विषयनियतं व्यञ्जितानुग्रहः सन्
विष्वक्सेनो यतिपतिरभूद्वेत्रसारस्त्रिदण्डः॥ ३२॥

लक्ष्यं बुद्धे रसिकरसनालास्यलीलानिदानं
शुद्धास्वादं किमपि जगति श्रोत्रदिव्यौषधं नः।
लक्ष्यालक्ष्यैः सितजलधिवद्भाति तात्पर्यरत्नैः
लक्ष्मीकान्तस्फटिकमुकुरो लक्ष्मणार्योपदेशः॥ ३३॥

स्थितिमवधीरयन्त्यतिमनोरथसिद्धिमतीं
यतिपतिसम्प्रदायनिरपायधनोपचिताः।
मधुकरमौळिदघ्नमददन्तुरदन्ति घटा-
करटकटाहवाहिघनशीकरशीभरिताम्॥ ३४॥

निरुपधिरङ्गवृत्तिरसिकानभिताण्डवयन्
निगमविमर्शकेळिरसिकैर्निभृतैर्विधृतः।
गुणपरिणद्धसूक्तिदृढकोणविघट्टनया
रटति दिशामुखेषु यतिराजयशः पटहः॥ ३५॥

इदम्प्रथमसम्भवत्कुमतिजालकुलङ्कषाः
मृषामतविषानलज्वलितजीवजीवातवः।
क्षरन्त्यमृतमक्षरं यतिपुरन्दरस्योक्तयः
चिरन्तनसरस्वतीचिकुरबन्धसैरन्ध्रिकाः॥ ३६॥

सुधाशनसुदुर्ग्रहश्रुतिसमष्टिमुष्टिन्धयः
कथाहवमसौ गतान् कपटसौगतान् खण्डयन्।
मुनिर्मनसि लक्ष्मणो मुदमुदञ्चयत्यञ्जसा
मुकुन्दगुणमौक्तिकप्रकरशुक्तिभिः सूक्तिभिः॥ ३७॥

कपर्दिमतकर्दमं कपिलकल्पनावागुरां
दुरत्ययमतीत्य तद् द्रुहिणतन्त्रयन्त्रोदरम्।

कुदृष्टिकुहनामुखे निपततः परब्रह्मणः
करग्रहविचक्षणो जयति लक्ष्मणोऽयं मुनिः॥ ३८ ॥

कणादपरिपाटिभिः कपिलकल्पनानाटकैः
कुमारिलकुभाषितैर्गुरुनिबन्धनग्रन्थिभिः।
तथागतकथाशतैस्तदनुसारिजल्पैरपि
प्रतारितमिदं जगत् प्रगुणितं यतीन्द्रोक्तिभिः॥ ३९ ॥

कथाकलहकौतुकग्रहगृहीतकौतस्कुत-
प्रथाजलधिसम्प्लवग्रसनकुम्भसम्भूतयः।
जयन्ति सुधियो यतिक्षितिभृदन्तिकोपासना-
प्रभावपरिपक्त्रिमप्रमितिभारतीसम्पदः॥ ४० ॥

यतीश्वरसरस्वतीसुरभिताशयानां सतां
वहामि चरणाम्बुजं प्रणतिशालिना मौळिना।
तदन्यमतदुर्मदज्वलितचेतसां वादिनां
शिरस्सु निहितं मया पदमदक्षिणं लक्ष्यताम्॥ ४१ ॥

भजस्व यतिभूपतेरनिदमादिदुर्वासना-
कदध्वपरिवर्तनश्रमनिवर्तनीं वर्तनीम्।
लभस्व हृदय स्वयं रथपदायुधानुग्रह-
द्रुतप्रहृतिनिस्त्रुटद्दुरितदुर्वृतिं निर्वृतिम्॥ ४२ ॥

कुमतिविहितग्रन्थग्रन्थिप्रभूतमतान्तर-
ग्रहिळमनसः पश्यन्त्यल्पां यतीश्वरभारतीम्।
विकटमुरभिद्वक्षःपीठीपरिष्करणोचितः
कुलगिरितुलारोहे भावी कियानिव कौस्तुभः॥ ४३ ॥

स्थविरनिगमस्तोमस्थेयां यतीश्वरभारतीं
कुमतिफणितिक्षोभक्षीबाः क्षिपन्तु भजन्तु वा।
रसपरिमळश्लाघाघोषस्फुटत्पुटभेदनं
लवणवणिजः कर्पूरार्घं किमित्यभिमन्वते॥ ४४ ॥

वहति महिळामाद्यो वेधास्त्रयीमुखरैर्मुखैः
    वरतनुतया वामो भागः शिवस्य विवर्तते।
तदपि परमं तत्त्वं गोपीजनस्य वशंवदं
    मदनकदनैर्न क्लिश्यन्ते यतीश्वरसंश्रयाः॥ ४५॥

निगमपथिकच्छायाशाखी निराशमहानिधिः
    महितविविधच्छात्रश्रेणीमनोरथसारथिः।
त्रिभुवनतमःप्रत्यूषोऽयं त्रिविद्यशिखामणिः
    प्रथयति यतिक्ष्माभृत् पारावरीमविपर्ययाम्॥ ४६॥

जडमतिमुधादन्तादन्तिव्यथौषधसिद्धयः
    प्रमितिनिधयः प्रज्ञाशालिप्रपालनयष्टयः।
श्रुतिसुरभयः शुद्धानन्दाभिवर्षुकवारिदाः
    यमगतिकथाविच्छेदिन्यो यतीश्वरसूक्तयः॥ ४७॥

प्रतिकलमिह प्रत्यक्तत्त्वावलोकनदीपिकाः
    यतिपरिबृढग्रन्थाश्चिन्तां निरन्तरयन्ति नः।
अकलुषपरज्ञानौत्सुक्यक्षुधातुरदुर्दशा-
    परिणतफलप्रत्यासीदत्फलेग्रहिसुग्रहाः॥ ४८॥

मुकुन्दाङ्घ्रिश्रद्धाकुमुदवनचन्द्रातपनिभाः
    मुमुक्षामक्षोभ्यां ददति मुनिबृन्दारकगिरः।
स्वसिद्धान्तध्वान्तस्थिरकुतुकदुर्वादिपरिषद्-
    दिवाभीतप्रेक्षादिनकरसमुत्थानपरुषाः॥ ४९॥

निराबाधा बोधायनफणितिनिष्यन्दसुभगाः
    विशुद्धोपन्यासव्यतिभिदुरशारीरकनयाः।
अकुण्ठैः कल्पन्ते यतिपतिनिबन्धा निजमुखैः
    अनिद्राणप्रज्ञारसधमनिवेधाय सुधियाम्॥ ५०॥

विकल्पाटोपेन श्रुतिपथमशेषं विघटयन्
    यदृच्छानिर्दिष्टे यतिनृपतिशब्दे विरमति।

वितण्डाहङ्कुर्वत्प्रतिकथकवेतण्डपृतना-
    वियातव्यापारव्यतिमथनसंरम्भकलहः॥ ५१ ॥

प्रतिष्ठा तर्काणां प्रतिपदमृचां धाम यजुषां
    परिष्कारः साम्नां परिपणमथर्वाङ्गिरसयोः।
प्रदीपस्तत्त्वानां प्रतिकृतिरसौ तापसगिरां
    प्रसत्तिं संवित्तेः प्रदिशति यतीशानफणितिः॥ ५२ ॥

हतावद्ये हृद्ये हरिचरणपङ्केरुहयुगे
    निबध्नन्त्यैकान्त्यं किमपि यतिभूभृत्फणितयः।
शुनासीरस्कन्दद्रुहिणहरहेरम्बहुतभुक्-
    प्रभेशादिक्षुद्रप्रणतिपरिहारप्रतिभुवः॥ ५३ ॥

यथाभूतस्वार्था यतिनृपतिसूक्तिर्विजयते
    सुधासन्दोहाब्धिः सुचरितविपक्तिः श्रुतिमताम्।
कथादृप्यत्कौतस्कुतकलहकोलाहलहत-
    त्रिवेदीनिर्वेदप्रशमनविनोदप्रणयिनी॥ ५४ ॥

श्रुतिश्रेणीचूडापदबहुमते लक्ष्मणमते
    स्वपक्षस्थान् दोषान् वितथमतिरारोपयति यः।
स्वहस्तेनोत्क्षिप्तैः स खलु निजगात्रेषु बहुळं
    गळद्भिर्जम्बालैर्गगनतलमालिम्पति जडः॥ ५५ ॥

निरालोके लोके निरुपधिपरस्नेहभरितः
    यतिक्ष्माभृद्दीपो यदि न किल जाज्वल्यत इह।
अहङ्कारध्वान्तं विजहति कथङ्कारमनघाः
    कुतर्कव्याळौघं कुमतिमतपाताळकुहरम्॥ ५६ ॥

यतिक्ष्माभृद्दृष्टं मतमिह नवीनं तदपि किं
    ततः प्रागेवान्यद्वद तदपि किं वर्णनिकषे।
निशाम्यन्तां यद्वा निजमततिरस्कारविगमात्
    निरातङ्काष्टङ्कद्रमिडकुहदेवप्रभृतयः॥ ५७ ॥

सुधासारं श्रीमद्यतिवरभुवः श्रोत्रकुहरे
निषिञ्चन्ति न्यञ्चन्निगमगरिमाणः फणितयः।
यदास्वादाभ्यासप्रचयमहिमोल्लासितधियां
सदाऽऽस्वाद्यं काले तदमृतमनन्तं सुमनसाम्॥ ५८॥

यतिक्षोणीभर्तुर्यदिदमनिदम्भोगजनता-
शिरःश्रेणीजुष्टं तदिह दृढबन्धं प्रभवति।
अविद्यारण्यानीकुहरविहरन्मामकमनः-
प्रमाद्यन्मातङ्गप्रथमनिगळं पादयुगळम्॥ ५९॥

सवित्री मुक्तानां सकलजगदेनःप्रशमनी
गरीयोभिस्तीर्थैरुपचितरसा यामुनमुखैः।
निरुच्छेदा निम्नेतरमपि समाप्लावयति मां
यदृच्छाविक्षेपाद्यतिपतिदयादिव्यतटिनी॥ ६०॥

चिन्ताशेषदुरर्थदन्तुरवचःकन्थाशतग्रन्थिलाः
सिद्धान्ता न समिन्धते यतिपतिग्रन्थानुसन्धायिनि।
मुक्ताशुक्तिविशुद्धसिद्धतटिनीचूडालचूडापदः
किं कुल्यां कलयेत खण्डपरशुर्मण्डूकमञ्जूषिकाम्॥ ६१॥

वन्दे तं यमिनां धुरन्धरमहं मानान्धकारद्रुहा
पन्थानं परिपन्थिनां निजदृशा रुन्धानमिन्धानया।
दत्तं येन दयासुधाम्बुनिधिना पीत्वा विशुद्धं पयः
काले नः करिशैलकृष्णजलदः काङ्क्षाधिकं वर्षति॥ ६२॥

काषायेण गृहीतपीतवसना दण्डैस्त्रिभिर्मण्डिता
सा मूर्तिर्मुरमर्दनस्य जयति त्रय्यन्तसंरक्षिणी।
यत्प्रख्यापिततीर्थवर्धितधियामभ्यस्यतां यद्गुणान्
आ सिन्धोरनिदम्प्रदेशनियता कीर्तिः प्रजागर्ति नः॥ ६३॥

लिप्से लक्ष्मणयोगिनः पदयुगं रथ्यापरागच्छटा-
रक्षारोपणधन्यसूरिपरिषत्सीमन्तसीमान्तिकम्।

www.prapatti.com

भिक्षापर्यटनक्षणेषु बिभराञ्चक्रे गळत्किल्बिषा
 यद्विन्यासमिषेण पत्रमकरीमुद्रां समुद्राम्बरा॥ ६४ ॥

नानातन्त्रविलोभितेन मनसा निर्णीतदुर्नीतिभिः
 कष्टं कुत्सितदृष्टिभिर्यतिपतेरादेशवैदेशिकैः।
व्यासो हासपदीकृतः परिहृतः प्राचेतसश्चेतसः
 क्लृप्तः केळिशुकः शुकः स च मुधाबाधाय बोधायनः॥ ६५ ॥

अर्थ्या तिष्ठति मामिका मतिरसावाजन्मराजन्वती
 पत्या संयमिनामनेन जगतामत्याहितच्छेदिना।
यत्सारस्वतदुग्धसागरसुधासिद्धौषधास्वादिनां
 प्रस्वापाय न बोभवीति भगवन्मायामहायामिनी॥ ६६ ॥

शुद्धादेशवशंवदीकृतयतिक्षोणीशवाणीशता-
 प्रत्यादिष्टबहिर्गतिः श्रुतिशिरःप्रासादमासीदति।
दुग्धोदन्वदपत्यसन्निधिसदासामोददामोदर-
 श्लक्ष्णालोकनदौर्ललित्यललितोन्मेषा मनीषा मम॥ ६७ ॥

आस्तां नाम यतीन्द्रपद्धतिजुषामाजानशुद्धा मतिः
 तच्चाव्याजविदग्धमुग्धमधुरं सारस्वतं शाश्वतम्।
को वा चक्षुरुदञ्चयेदपि पुरः साटोपतर्कच्छटा
 शस्त्राशस्त्रिविहारसम्भृतरणास्वादेषु वादेषु नः॥ ६८ ॥

पर्याप्तं पर्यचैषं कणचरणकथामाक्षपादं शिशिक्षे
 मीमांसामांसलात्मा समजनिषि मुहुः साङ्ख्ययोगौ समाख्यम्।
इत्थं तैस्तैर्यतीन्द्रत्रुटितबहुमृषातन्त्रकान्तारपान्थैः
 अन्तर्मोहक्षपान्धैरहह किमिह नश्चिन्तनीयं तनीयः॥ ६९ ॥

गाथा ताथागतानां गळति गमनिका कापिली क्वाऽपि लीना
 क्षीणा काणादवाणी द्रुहिणहरगिरः सौरभं नारभन्ते।
क्षामा कौमारिलोक्तिर्जगति गुरुमतं गौरवाद्दूरवान्तं
 का शङ्का शङ्करादेर्भजति यतिपतौ भद्रवेदीं त्रिवेदीम्॥ ७० ॥

विष्वग्व्यापिन्यगाधे यतिनृपतियशःसम्पदेकार्णवेऽस्मिन्
श्रद्धाशुद्धावगाहैः शुभमतिभिरसौ वेङ्कटेशोऽभिषिक्तः।
प्रज्ञादौर्जन्यगर्जत्प्रतिकथकवचस्तूलवातूलवृत्त्या
सप्तत्या सारवत्या समतनुत सतां प्रीतिमेतां समेताम्॥ ७१ ॥

आशामतङ्गजगणानविषह्यवेगान्
पादे यतिक्षितिभृतः प्रसभं निरुन्धन्।
कार्यः कथाहवकुतूहलिभिः परेषां
कर्णे स एष कवितार्किकसिंहनादः॥ ७२ ॥

उपशमितकुदृष्टिविप्लवानां
उपनिषदामुपचारदीपिकेयम्।
कबळितभगवद्विभूतियुग्मां
दिशतु मतिं यतिराजसप्ततिर्नः॥ ७३ ॥

करतलामलकीकृतसत्पथाः
श्रुतिवतंसितसूनृतसूक्तयः।
दिवसतारकयन्ति समत्सरान्
यतिपुरन्दरसप्ततिसादराः॥ ७४ ॥

॥ इति श्रीयतिराजसप्ततिः समाप्ता ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीदेशिकमङ्गळम् ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

श्रीमल्लक्ष्मण योगीन्द्र सिद्धान्त विजयध्वजम्।
विश्वामित्र कुलोद्भूतं वरदार्यमहं भजे॥

सर्वतन्त्र स्वतन्त्राय सिंहाय कविवादिनाम्।
वेदान्ताचार्य वर्याय वेङ्कटेशाय मङ्गळम्॥ १॥

नभस्यमासि श्रोणायाम् अवतीर्णाय सूरये।
विश्वामित्रान्वयायास्तु वेङ्कटेशाय मङ्गळम्॥ २॥

पिता यस्यानन्तसूरिः पुण्डरीकाक्ष यज्वनः।
पौत्रो यस्तनयस्तोदारम्बायास्तस्य मङ्गळम्॥ ३॥

वेङ्कटेशावतारोऽयं तद्घण्टांशोऽथवा भवेत्।
यतीन्द्रांशोऽथवेत्येवं वितर्क्यायास्तु मङ्गळम्॥ ४॥

श्रीभाष्यकारः पन्थानम् आत्मना दर्शितं पुनः।
उद्धर्तुमागतो नूनम् इत्युक्तायास्तु मङ्गळम्॥ ५॥

यो बाल्ये वरदार्यस्य प्राचार्यस्य परां दयाम्।
अवाप्य वृद्धिं गमितः तस्मै योग्याय मङ्गळम्॥ ६॥

रामानुजार्यादात्रेयात् मातुलात् सकलाः कलाः।
अवाप विंशत्यब्दे यः तस्मै प्राज्ञाय मङ्गळम्॥ ७॥

श्रुतप्रकाशिका भूमौ येनादौ परिरक्षिता।
प्रवर्तिता च पात्रेषु तस्मै श्रेष्ठाय मङ्गळम्॥ ८॥

www.prapatti.com

सांस्कृतीभिर्द्रामिडीभिः बह्वीभिः कृतिभिर्जनान्।
यस्समुज्जीवयामास तस्मै सेव्याय मङ्गळम्॥ ९ ॥

यः ख्याति लाभ पूजासु विमुखो वैष्णवे जने।
क्रयणीय दशां प्राप्तः तस्मै भव्याय मङ्गळम्॥ १० ॥

यस्मादेव मया सर्वं शास्त्रमग्राहि नान्यतः।
तस्मै वेङ्कटनाथाय मम नाथाय मङ्गळम्॥ ११ ॥

पित्रे ब्रह्मोपदेष्ट्रे मे गुरवे दैवताय च।
प्राप्याय प्रापकायास्तु वेङ्कटेशाय मङ्गळम्॥ १२ ॥

यः कृतं वरदार्येण वेदान्ताचार्य मङ्गळम्।
आशास्तेऽनुदिनं सोऽपि भवेन् मङ्गळ भाजनम्॥ १३ ॥

सप्तति रत्न मालिका

भाद्रपदमासगत विष्णुविमलर्क्षे
वेङ्कटमहीध्रपति तीर्थदिनभूते।
प्रादुरभवज्जगति दैत्य रिपुघण्टा
हन्त कवितार्किक मृगेन्द्र गुरुमूर्त्या॥

सशङ्खचक्रलान्छनः सदूर्ध्वपुण्ड्रमण्डितः
सकण्ठलग्नसत्तुलस्यनर्घ पद्ममालिकः।
सितान्तरीय सूत्तरीय यज्ञसूत्र शोभितः
ममाविरस्तु मानसे गुरुः स वेङ्कटेश्वरः॥

अनन्त सूरि सूनवेऽभिनन्द्यमान वैभवाद्
दिगन्त वादिहंस जैत्रकालमेघ देशिकात्।
उपात्त सर्वशासनाय हन्त वर्ष विंशतौ
पुनःपुनर्नमस्क्रियाऽस्तु वेङ्कटेश सूरये॥

कवितार्किक कलभव्रज कबलीकृतिसिंहं
कमलापति करुणारस परिवर्धित बोधम्।
यतिनायक पदपङ्कज युगली परतन्त्रं
भज मानस बुधवेङ्कटपतिदेशिकमनिशम्॥

कलये सततं करुणा जलधिं
करुणा विषयं कमलाधिपतेः।
कलि वैरि शठारि वचो रसिकं
कवितार्किक केसरि सूरि गुरुम्॥

गुरौ वादिहंसाम्बुदाचार्यशिष्ये
जना भक्तिहीना यतीन्द्राप्रियाः स्युः।
यतीन्द्राप्रिया विष्णु कारुण्यदूराः
कुतो मुक्तिवार्ता हि तादृग्विधानाम्॥

वेदे सञ्जात खेदे मुनिजन वचने प्राप्तनित्यावमाने
संकीर्णे सर्ववर्णे सति तदनुगुणे निष्प्रमाणे पुराणे।
मायावादे समोदे कलिकलुष वशाच्छून्यवादेऽविवादे
धर्मत्राणाय योऽभूत् स जयति भगवान् विष्णु घण्टावतारः॥

॥ इति श्रीदेशिकमङ्गळम् समाप्तम् ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

वादिद्विपशिरोभङ्गपञ्चाननपराक्रमः।
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः चिरं विजयतां भुवि॥

www.prapatti.com

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीदिव्यदेशमङ्गळाशासनश्लोकाः ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

श्री सारसारम्

(श्रीरङ्गम्)

विधिविहितसपर्यां वीतदोषानुषङ्गाम्
उपचितधनधान्यामुत्सवैः स्त्यानहर्षाम्।
स्वयमुपचिनु नित्यं रङ्गधामन् स्वरक्षां
शमितविमतपक्षां शाश्वतीं रङ्गलक्ष्मीम् ॥ १॥

श्री रहस्यनवनीतम्

(वेङ्कटाद्रिः)

प्रशमितकलिदोषां प्राज्यभोगानुबन्धां
समुदितगुणजातां सम्यगाचारयुक्ताम्।
श्रितजनबहुमान्यां श्रेयसीं वेङ्कटाद्रौ
श्रियमुपचिनु नित्यं श्रीनिवास त्वमेव ॥ २॥

श्री तत्वनवनीतम्

(काञ्चीपुरम्)

वरद विरचय त्वं वारिताशेषदोषां
पुनरुपचितपुण्यां भूषितां पुण्यकोटया।
सितमुदितमनोभिस्तावकैर्नित्यसेव्यां
हतरिपुजनयोगां हस्तिधाम्नः समृद्धिम् ॥ ३॥

www.prapatti.com

तिरुनारायणपुरम्

नवनवबहुभोगां नाथ नारायण त्वं
विरचय दुरितौघैस्तामनाघ्रातगन्धाम्।
सहजसुलभदास्यैः सद्भिरभ्यर्थनीयां
यतिपरिबृढहृद्यां यादवाद्रेः समृद्धिम् ॥ ४॥

श्री रहस्यपदवी

श्रीरङ्गद्विरदवृषाद्रिपूर्वकेषु
स्थानेषु स्थिरविभवा भवत्सपर्या।
आकल्पं वरद विधूतवैरिपक्षा
भूयस्या भवदनुकम्पयैव भूयात् ॥ ५॥

॥ इति श्रीदिव्यदेशमङ्गळाशासनश्लोकाः समाप्ताः ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥

www.prapatti.com